

भाग १. भापा जिल्ला

१.१ परिचय

भापा जिल्ला नेपालको सुदुरपूर्वको कोशी प्रदेशमा रहेको विविधताले भरिपूर्ण जिल्ला हो । यो जिल्लाको पूर्व र दक्षिणमा भारतको सिमाना, उत्तरमा इलाम र पश्चिममा मोरङ जिल्ला रहेको छ । विभिन्न जात, जाति, भाषा-भाषी, लिङ्ग, वर्ण आदिको बसोबास बाहुल्य रहेको यो जिल्ला धार्मिक, सांस्कृतिक विविधताका दृष्टिले पनि धनी छ । समुद्र सतहवाट ५८ मिटरदेखि ५०० मिटरसम्मको उचाई, २६.२० देखि २६.५० अक्षांश, ८७.३९ देखि ८८.१२ देशान्तर, पूर्व पश्चिम लम्बाई ४६ किलोमिटर, उत्तर-दक्षिण चौडाई २९ किलोमिटर रहेको भापा जिल्लाको कूल क्षेत्रफल १६०६ वर्ग किलोमिटरमा फैलिएको छ । नेपालको सबैभन्दा होचो ठाउँ भनेर प्रख्यात केचनाकवल ५८ मीटर पनि यसै जिल्लामा रहेको छ । २०७८ को जनगणना अनुसार यस जिल्लाको जम्मा जनसंख्या ९,९४,०९० रहेको छ जसमा ४,७७,४९६ पुरुष र ५,१६,९५४ महिला छन् । १५ वटा स्थानीय तहमध्ये ८ वटा नगरपालिका र ७ वटा गाउँपालिका छन् । भापा जिल्ला धान र चियाको लागि प्रख्यात मानिन्छ । यस जिल्लाको कृषियोग्य जमिन ५८.३१ प्रतिशत, वसोवास गरिएको क्षेत्र १३.२८ प्रतिशत, वनजंगलले ढाकेको क्षेत्र १०.२६ प्रतिशत, चियाले ढाकेको ४.४६ प्रतिशत, सुपारीले ढाकेको १.१५ प्रतिशत, चरन क्षेत्र १.११ प्रतिशत र नदी, नाला, सडक ११.४३ प्रतिशत रहेको छ । यस्तै यस जिल्लामा हिन्दू धर्म मान्ने ७९.३७, बौद्ध ५.३२, इस्लाम ३.०१, किराँत ९.०२, जैन ०.०१, क्रिश्चियन ०.७६, सिख ०.२६, वहाई ०.००५ र नखुलेका २.३४ प्रतिशत रहेको छ भने जातिगत आधारमा वाहुन-क्षेत्री ४०.३०, आदिवासी जनजाति ४१.५३, दलित ७.२७ र अन्य १०.९० प्रतिशत रहेको छ ।

१.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा

१.२.१ योजनाको उद्देश्य :

विपद्मा परी प्रभावित हुनसक्ने तथा भएका समूदायलाई प्रभावकारी ढंगले समयमा नै सु-सूचित गर्ने, प्रभावित भएका समूदायलाई तत्काल राहत तथा उद्धार सेवा प्रदान गर्नु र सम्भावित क्षति हुनसक्ने अवस्थाबाट समूदायलाई जोगाउनु यस योजनाको मुख्य उद्देश्य रहेको छ ।

१.२.२ योजनाको विशिष्ट उद्देश्य:

- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र सरोकारवालाहरुलाई बाढी, पहिरो राहत तथा उद्धार सेवामा सहयोग पुर्याउनु ।
- क्षेत्रगत अगुवाहरुबीच प्रभावकारी समन्वय तथा द्रुत सूचना अदान-प्रदान गराई बाढी, पहिरो राहत तथा उद्धार सेवामा सहयोग पुर्याउनु ।
- क्षेत्रगत अगुवाहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्नु ।
- क्षेत्रगत अगुवाहरुबीच रणनीतिक योजनाको खाका तयार गरी प्रभावकारी राहत तथा उद्धार सेवामा सहयोग पुर्याउनु ।

१.३.सामान्य पूर्वतयारी योजना

१.३.१. मानवीय सहायतामा संलग्न साभेदार निकायको विवरण:-

जिल्लामा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति क्रियाशील रहेको छ । यस समितिको काम, कर्तव्य, अधिकार तथा जिम्मेवारीहरु विपद् व्यवस्थापन ऐन-२०७४ बमोजिम हुनेछ । जिल्ला समन्वय समितिले यस समितिको सचिवालयको रुपमा काम गर्छ भने अन्य विषयगत सरकारी कार्यालयहरु, सुरक्षा निकायहरु, एवं नेपाल रेडक्रस सोसाइटी आदि विपद् व्यवस्थापन ऐन- २०७४ बमोजिमका सदस्यहरु रहेका छन् । यस प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको क्रममा सम्पर्क हुनसकेका मानवीय सहायतामा संलग्न गैरसरकारी साभेदारहरुलाई विषयगतक्षेत्रको अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको शिर्षक भित्र समेटिएको छ ।

१.३.२ सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा

भापा जिल्लामा विभिन्न निकायहरुले विभिन्न समयमा विपद्सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान एवं योजनाहरु प्रकाशन गरेका छन् । यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाका लागि विभिन्न सन्दर्भ सामग्रीहरुको अध्ययन गरिएको छ । केही महत्वपूर्ण सामग्रीहरु र त्यसबाट प्राप्त गरिएका असल अभ्यासहरु तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकन

क्र.स.	प्रतिवेदन/प्रकाशनको नाम	सिकाई/असल अभ्यासहरु
१	जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना मार्गदर्शन-२०६६ (प्रथम संशोधन २०७६)	जिल्ला विपद्को स्तरीकरण, विषयगत क्षेत्रमा भए गरेका प्रयासहरु
२	स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४	स्थानीय सरकारलाई विपदका क्षेत्रमा गर्नुपर्ने भूमिकाबारे ज्ञान
३	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन२०७५)	ऐनमा भएको व्यवस्था, मापदण्ड र सरकारी संरचनाबारे ज्ञान
४	विपद् जोखिम तथा व्यवस्थापन नियमावली २०७६	बिकास र विपद् व्यवस्थापनबीच गरिनुपर्ने कार्य र स्थानीय निकायको भूमिकामा प्रष्टता
५	विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति २०७५	बिकास र विपद् व्यवस्थापनबीच गरिनुपर्ने कार्य नीतिहरु
६	विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय कार्ययोजना २०७५	बिकास र विपद् व्यवस्थापनबीच गरिनुपर्ने कार्य र स्थानीय निकायको भूमिकामा प्रष्टता
७	स्फेयर परियोजना	परियोजनामा उल्लेखित राहत मापदण्ड र न्युनतम आवश्यकताबारे ज्ञान
८	जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९	जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९ लाई आवश्यक संशोधनहरु समावेश गरिएको

१.३.३ योजना निर्माणका प्रक्रिया

विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूसँगको व्यापक छलफलपछि यो योजना निर्माण भएको छ । योजना निर्माण प्रक्रिया निम्न तीन चरणमा सम्पन्न भएका छन् ।

पहिलो तयारी बैठक (जिल्लास्तरीय योजना तर्जुमाका लागि सरोकारवालाहरूको बैठक)

जिल्लास्तरीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रियाका लागि मिति २०८० साल जेष्ठ १७ गते सरोकारवालाहरूबीच बैठक सम्पन्न भयो । उक्त बैठक भाषा जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री शिवराम पोखरेलज्यूको संयोजकत्वमा बस्यो । बैठकमा जिल्लास्थित विभिन्न सरकारी कार्यालयहरू, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संघ-संस्थाका प्रतिनिधिहरू, रेडक्रसका प्रतिनिधिहरू, उद्योग वाणिज्य संघका प्रतिनिधिहरू र अन्य सरोकारवालाहरू गरी जम्मा ५४ जनाको सहभागिता रहेको थियो । जिल्लास्थित सरोकारवाला निकायमा विपद् सम्बन्धी साभा बुझाई कायम गरी योजना तर्जुमाका लागि सहज वातावरण बनाउन आयोजित उक्त बैठक देहायका ३ वटा बुँदामा केन्द्रित रहेको थियो ।

- जिल्लाको विपद्,संकटासन्नता, क्षमताको विश्लेषण तथा खतराको वर्गीकरण ।
- बाढी प्रतिकार्यका सिकाई तथा अनुभवहरू आदान-प्रदान र त्यसको आधारमा योजनाको खाका तयार गर्ने ।
- जिल्लास्तरीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको खाकामा प्रष्टता ल्याई उक्त खाका अनुसार पालिकास्तरीय अद्यावधिक सूचना संकलन गरी योजनालाई पूर्णता दिने ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८० (अद्यावधिक)

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्ने कार्य र प्रक्रिया :-

प्राकृतिक र मानव सिर्जित जुनसुकै खालका विपद्का घटनाबाट हुनसक्ने जनधनको क्षतिलाई न्यून गर्नका लागि भाषा जिल्लाले विगतदेखिनै योजनाबद्ध रूपले क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्दै आएको परिप्रेक्ष्यमा २०६७ सालदेखि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरी सोही अनुसार कार्य गर्दै आएको कार्यान्वयनबाट प्राप्त सुभाब र सीमाहरूका आधारमा आवश्यक परिमार्जन गर्ने गरिएको छ । वि.स.२०६४ देखि गृह मन्त्रालयले विपद् जोखिम न्युनीकरणमा संलग्न निकायहरूको प्रतिकार्य क्षमतालाई सुधार गर्नका लागि उद्धारकर्ताको संगठनात्मक भूमिका प्रक्रिया र पद्धतिको बारेमा छलफल गर्न विभिन्न समयमा राष्ट्रसंघीय निकाय, अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, अन्तर्राष्ट्रिय रेडक्रस फेडरेसन तथा सरकारी अधिकारीहरूको संलग्नतामा जिल्ला क्षेत्र र केन्द्रीय तहमा भएका विभिन्न गोष्ठी तथा छलफलबाट प्राप्त सुभाब तथा निचोडलाई समावेश गरी **विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना मार्गदर्शन-२०६७** का प्रावधानहरू समेतलाई ध्यान दिई यो योजनालाई समयानुकूल परिमार्जन गरिदै आएको छ । यसैक्रममा **विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना मार्गदर्शन-२०७६ सालको प्रथम परिमार्जित** योजनालाई समयानुकूल र समय सापेक्ष बनाउने उद्देश्यले

मिति २०८० जेष्ठ-१७ गतेका दिन भएको कार्यशाला गोष्ठी तथा क्षेत्रगत आधारमा प्राप्त भएका सूचनालाई अध्यावधिक गरी योजनाको अन्तिम खाका तयार गर्नका लागि नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका शाखा अधिकृत श्री हरिशरण खड्कालाई कार्य जिम्मेवारी दिएबमोजिम २०८० असार १४ गते योजनाको अन्तिम खाका जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति भापामा पेश गरिएको थियो । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति भापाको मिति २०८० असार १४ गते सम्पन्न बैठकले **जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना-२०८०** पास गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।

जिल्ला विपद्सम्बन्धि कुनै घटना घटेको जानकारी हुनासाथ यस कार्ययोजनामा उल्लेखित विषयगत क्षेत्रका अगुवा निकायहरु एवम् अधिकारीहरु स्वतः सक्रिय हुनेछन् । साथै वर्षायामभरी विषयगत क्षेत्रभित्र रहेका निकाय तथा कार्यालयहरुलाई संयोजन गर्ने पदाधिकारीले आफ्नो अनुपस्थितिमा यो कार्ययोजना कार्यान्वयनमा तत्पर रहन मातहतका कर्मचारी, पदाधिकारीलाई जानकारी एवम् निर्देशन दिनुपर्दछ । कार्ययोजनाको समग्र कार्यान्वयनको नेतृत्व जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति भापाले गर्नेछ ।

१.३.४ बैठकका निर्णयहरु

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, भापाले विभिन्न समयमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि गरेका निर्णयहरु अनुसूचिमा राखिएको छ । विशेषगरी यसमा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाका प्रक्रियागत र कार्यान्वयनका बुँदाहरु समेटिएको छ ।

१.३.५ प्रकोप जोखिम विश्लेषण

मूलतः भापा जिल्लामा बाढी, आगलागी, जङ्गली हात्तीको आतंक, सडक दुर्घटना, वर्डफ्लू, खडेरी, चट्याङ्ग, महामारी आदि खतराहरु प्रकोपका रुपमा रहेको छ । साथै नेपाल भारतीय तथा तिब्बतीयन प्लेटको बीचमा रहेको हुँदा सिङ्गो देश नै भूकम्पका दृष्टिकोणले समेत निकै जोखिममा रहेको छ । यस कुरालाई मध्यनजर गर्दै यस जिल्लालाई समेत भूकम्पका दृष्टिकोणले निकै जोखिममा रहेको कुरालाई स्वीकार्नुपर्छ ।

सम्भावित प्रकोपहरु - प्रकोप स्तरीकरण

खतरा	बाढी	आगलागी	जङ्गली हात्ती आतङ्क	सडक दुर्घटना	भूकम्प	शितलहर	चट्याङ्ग
बाढी		बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी
आगलागी			जङ्गली हात्ती आतङ्क	सडक दुर्घटना	भूकम्प	आगलागी	चट्याङ्ग
जङ्गली हात्ती आतङ्क				सडक दुर्घटना	भूकम्प	जङ्गली हात्ती आतङ्क	जङ्गलीहात्ती आतङ्क
सडक दुर्घटना					सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना
भूकम्प						भूकम्प	भूकम्प
शितलहर							चट्याङ्ग
चट्याङ्ग							
कुल जम्मा	६	१	३	५	४	०	२

तालिका : नगरपालिका तथा गाउँपालिका प्रकोप जोखिम स्तरीकरण

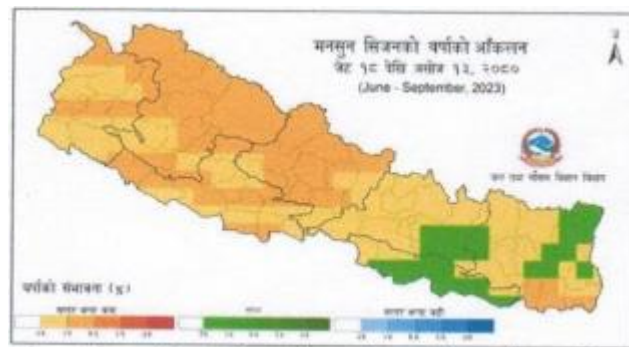
क्र.स	नपा/ गापा	सम्भावित मुख्य प्रकोपहरु - उच्च, मध्यम, न्यून				संकटासन्नताको स्तर (मुख्य प्रकोपहरुलाई १,२,३ र ४ नं उल्लेख गरिएको छ)
		बाढी	सडक दुर्घटना	जङ्गलीहात्ती आक्रमण	आगलागी	
		१	२	३	४	
१	मेचीनगर नपा	मध्यम	उच्च	उच्च	मध्यम	उच्च २ र ३ मध्यम १ र ४
२	बुद्धशान्ति गापा	न्यून	न्यून	उच्च	मध्यम	उच्च ३, मध्यम ४, न्यून १ र २
३	भद्रपुर नपा	उच्च	न्यून	मध्यम	मध्यम	उच्च १, मध्यम ३ र ४, न्यून २
४	वितर्तामोड नपा	मध्यम	उच्च	मध्यम	उच्च	उच्च २ र ४, मध्यम १ र ३
५	अर्जुनधारा नपा	उच्च	मध्यम	मध्यम	मध्यम	उच्च १, मध्यम २, ३ र ४
६	हल्दीवारी गापा	न्यून	न्यून	उच्च	मध्यम	मध्यम ४, उच्च ३, न्यून १ र २
७	कचनकवल गापा	उच्च	न्यून	मध्यम	मध्यम	उच्च १, मध्यम ३ र ४, न्यून २
८	बाह्रदशी गापा	उच्च	न्यून	मध्यम	उच्च	उच्च १ र ४, मध्यम ३, न्यून २
९	कनकाई नपा	उच्च	उच्च	मध्यम	मध्यम	उच्च १ र २, मध्यम ३ र ४
१०	शिवसताक्षी नपा	उच्च	उच्च	मध्यम	मध्यम	उच्च १ र २ मध्यम ३ र ४
११	भापा गापा	उच्च	न्यून	मध्यम	उच्च	उच्च १ र ४ मध्यम ३, न्यून २
१२	गौरीगञ्ज गापा	उच्च	न्यून	न्यून	मध्यम	उच्च १ मध्यम ४, न्यून २ र ३
१३	गौरादह नपा	उच्च	मध्यम	न्यून	मध्यम	उच्च १, मध्यम २ र ४, न्यून ३
१४	कमल गापा	उच्च	उच्च	न्यून	मध्यम	उच्च १ र २ मध्यम ४, न्यून ३
१५	दमक नपा	उच्च	उच्च	मध्यम	मध्यम	उच्च १ र २ मध्यम ३ र ४

(नोट :- भूकम्प आउँदा प्राय सबै स्थानमा उच्च जोखिममै रहन्छ, त्यसैगरी चट्याङ्ग र शितलहर क्रमशः अन्य प्रकोपको तुलनामा न्यून रहेकोले यस तालिकामा उल्लेख गरिएको छैन।)

यस वर्षको बर्षा पूर्वानुमान २०८०

जल तथा मौषम विज्ञान विभाग हावापानी विज्ञान महाशाखाले नेपालमा आगामी मनसुन सिजन (२०८० जेठ १८ देखि असोज १३)को जलवायुको आँकलन मिति २०८० बैशाख २१ गते राष्ट्रिय मनसुन फोरम आयोजना गरी सार्वजनिक गरेको छ ।

बर्षाको आँकलन : आगामी जेठ १८ देखि असोज १३ सम्मको लगभग चार महिनाको मनसुन सिजनमा देशका अधिकांश स्थानहरुमा सरदर भन्दा कम वर्षा हुने सम्भावना रहेको छ । जसअनुसार न्यूनतम ३५ प्रतिशतदेखि अधिकतम ५५ प्रतिशत रहेको छ । तथापि कोशी प्रदेशका मध्य तथा उत्तर-पूर्वी भू-भाग , बागमती प्रदेशको दक्षिण-पूर्वी भू-भाग र मधेश प्रदेशको अधिकांस भू-भागमा सरदर बर्षा हुने संभावना ३५ प्रतिशतदेखि ५५ प्रतिशत रहेको छ । २०८० सालमा भापा जिल्लामा मनसुनजन्य (वाढी) विपद्बाट २८,०६० जनसंख्या प्रभावित हुनसक्ने पूर्वानुमान **मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना २०८०** ले जनाएको छ ।

१.३.६ जिल्लाका मुख्य नदीहरु र आश्रय स्थलहरुको विवरण:

क्र.सं	नदी	प्रभाव पार्ने भापाको भू-भागह	आश्रय स्थल
१.	विरिङ्ग नदी	अर्जुनधार नपा-१ र ४ को जरुवावस्ती, रातेखाल, मिलडाँडा, पानीकल, बाँसबारी, साधुटार, मदनपुर,सिस्ने,दहिभोडा, ७ नं वडा गडिगाउँ,वडा नं ८ को हात्तीकिल्ला	शिवनारायण मन्दिर, नवदुर्गा आ.वि., अरुणोदय आ. वि., वडा कार्यालय ७ र शनिश्चरे उच्च मा.वि.
		बुद्धशान्ति गापा- वार्ड नं २ विन्दुली बाँध र वाङ्गे सिरान,पाडे	शनिश्चरे उच्च मा.वि
		कनकाईनपा वार्ड नं-६,७ र ९ नमूना समाज, विमलीगाउँ,लुकुनी खाडी, लकडी गद्दी,र सुकुम्बसी बस्ती	दलितभवन, सामुदायिक भवन, गायत्री मन्दिर,रेडकस टहरा
		बाह्रदशी गापा वार्ड नं १को सिप्ताबारी, २ नं को मोटापानी ३नं को राधानगर पश्चिम र ४ नं को बथागाउँ पश्चिम ५ नं को हस्तराई गाउँ पश्चिम र सुवासको बगान र ७ नं को गोलोगाउँ र तुलसीबारी	जनता पशुपति मावि, राधानगर प्रावि,पशुपति प्रावि ,सुन्दरपुर प्रावि र रेडकस भवन
		कचनकवल गापा वार्ड न १ पिण्डलबारी, कुटी, भन्सारटोल,गणेशटोल, पाण्डेटोल, भेलामुनी, लिम्बुटोल (साविक घेराबारी सबै)	लक्ष्मीप्रावि, शहीद गंगालाल प्रावि, बुद्धप्रा.वि,सामुदायिक भवन, र वडा कार्यालय
		भापा गापा वाड नं४,५,२६ वडा (राधावस्ती, पंथापाडा र मुस्लीम बस्ती	जनता उच्च मा.वि र चप्रामारी प्रा.वि

२.	कन्काई माई	गौरीगञ्ज गापा वार्ड नं १ टुनुवस्ती, चौरी टप्पु र होकलबाडी, रंगियाथान, वार्ड नं २ हेम्नाडांगी, श्यामनगर तित्त्रीगाछी, भाकुरमारी	रेडक्रस इकाई समिति भवन, सिंचाई भवन र वडा कार्यलय,
		भाषा गापा वार्ड नं, १ मिलनबस्ती, सालमारा, लसुनगंज, राधाबस्ती	सालमारा प्रावि, पशुपति प्रा.वि, सितुमारी प्रा.वि,)
		वाड नं, २ सुगाबथान, सडकवारी, कुवाडी (सानोमाई नदी) वाडनं ३ र ७ हवल्दारबस्ती, नयाँबस्ती गैरीगाउँ, मदरगाछ, चौधरीबस्ती, टप्पु, जनमघुट्टी र सिमलवारी	(सेन्ट जेभियर्स स्कूल, त्रिभुवन आ.वि. र कुवाडी मा.वि) सिमलबाडी निमावि र रेडक्रसद्वारा निर्मित आश्रय भवन, जनकल्याण मा.वि,
		शिवसताक्षीनपा १०, ४, ५, ६ र ७ नं वडाहरुमा सुकुम्बासीबस्ती, भारवारी, आपटारी, टोपलालबस्ती, विश्वडुव्वा, भागाडुव्वा, किचकडांगी, रंगियाथान, पुरानोबजार र लालपानी	किरात मन्दिर, चन्द्रडांगी त्रिभुवन मा.वि , रेडक्रस भवन शिवगंज , शिवमन्दिर लालपानी मा.वि
	कनकाई नपा वाड नं ४ त्रिवेणी टोल तल्लो र माथिल्लो, कोटीहोम	कोटीहोम मन्दिर, सामुदायिक भवनहरु	
३.	रतुवा नदी	कमल गापा वार्ड नं ५, ६ र ७ सिम्ले , गजुरमुखी, गुहेश्वरी, चागुंटोल, पेल्टीमारी, टुके, आइतवारे तथा वाहघरे, लालधोन्द्रा,	गुरागाई प्रतिष्ठान, गुहेश्वरी निमावि, शहिदरत्न प्रावि, बाणी मावि, अरनिको प्रावि , पशुपति सामुदायिक भवन पिङ्गडांडा प्रावि,
		दमक नपा वार्ड नं १, ७, ८, ९ र १० हुम्सेदुम्से, गाडवान, मनकामना, बालुवाटार र शुभसृजना टोल	रेडक्रस भवन, पशुहाट, र संस्कृत मावि
		गौरीगंज गापा वार्ड नं ५ को श्यामटोली	आदर्श प्रा.वि, तारा बहुभाषिक विद्यालय
		गौरादह नपा वार्ड नं ५ बालुवथान, चप्रामारी, खयरवारी, ६ नं वडाको दामुना, डिम्माउत्था तेलियाडांगी, टेगुवा र बेलडांगी	जनता प्रावि, भद्रकाली मावि, र सहिद प्रावि
४.	मेची नदी	भद्रपुर नपा वाड न. १ कल्याणबस्ती, कंचनबस्ती , हनुमानबस्ती , गैरीगाउँ, भैसाबाडी, भांगबाडी, वाड नं ३ भचकबस्ती, आपगाछी,	हिमाली मावि, चन्द्रभानु मावि, सिंहदेवि प्रावि, अरनिको मा.वि.
		मेचीनगर न. पा. १५ र ७ (साविक ज्यामिरगढी ८) र वाड नं १, ४, (साविक बाहुण्डांगी-९,) पाटापुर	(ज्यामिरगढी मा.वि) भारतको रेलवे ट्रयाक बाहुण्डांगी सामुदायिक) भवन, काकड्भिट्टा क्याम्पस, सामुदायिक भवन, ।
		कचनकवल गापा वाड नं ४ र ५ पोग्लावन र वयरवन, किल्लाबस्ती, कामतबस्ती, फूलबाडी, दल्लेगाँउ, फुटागंज र विस्वासबस्ती	श्री महेन्द्र मावि, सारदा प्रा.वि. वडा कार्यालय र हेल्थपोस्ट
५.	निन्दा नदी	मेचीनगर नपा वाड नं २, ३, ७, ८, ९, १० (साविक बाहुण्डांगी ३) (बेंसीबजार सुकेनिन्दा, धिमाल बस्ती	बलभद्र मावि, भानु मावि, धुलावारी मावि, सामुदायिक

		धरधरे गाउँपहले धाप, महले गाँउ) वार्ड नं १५ कच्छुवारी तथा भागा गोला	भवन, अतिथि सदन, राधास्वामी भवन, जैसिस भवन
६.	देवनिया, फुलवासा,	भद्रपुर नपा वार्ड नं ८, ९, १० सुकुम्बाशी टोल, फुलबारी टोल, प्रणामीटोल, स्याटुटोल, दुर्जन टोल, बुधनगर, सुरक्षाटोल, सुकुम्बासी बस्ती, सतारबस्ती र चौधरी टोल	मेची क्याम्पस, पुहातु जनज्योतीमावि, पशुपतिनाथमा वि, प्रशिक्षण केन्द्र र सामुदायिक भवन
		हल्दिबारी गापा वार्ड नं २ सुकुम्बासी टोल र कन्टर घुटु। गौरीगाउँ	सरस्वती आधारभुत वि., रामेश्वर प्रा. वि.
		मेचीनगर नपा वार्ड नं १३, १४ का समूदायहरु	शहिद दशरथ उच्च मावि र बाल सुबोधनी मावि
७.	हडिया नदी	बुद्धशान्ति गापा वार्ड नं ३ साविक बुधवारे १ बजारपूर्व बुधवारे ४ दामाटार	बलभद्र जनता मावि र बुद्ध आदर्श मावि,
		मेचीनगर नपा वार्ड नं ११, १२, १४, १५ तेलियाडाँडा साविक धाइजन, लगायतका केही समूदायहरु	बल सुबोधनी आधारभूत, ज्यामिरगढी मावि
८.	टाङ्गटिङ्ग नदी/नेते	अर्जुनधारा नपा वार्ड नं २ र ४ सातकटेरी, डिपु, गाँजावारी, चौरासी, भलेनी, भित्तीगाउँ, रातेखाल, दहिभोडा	शिवनारायण प्रावि, नवदुर्गा मा.वि, भानु मावि, लक्ष्मीपुर सामुदायिक वन, पाण्डवपुर मन्दिर
९.	कमल / बनिया नी नदी	कमल गापा वार्ड नं १, २ र ३ धाँधर गाउँ, सरनपाडा वजार पूर्व गाउँ, बाह्रविगे, ढयाङ्गी, क्याम्पाबजार, मिलनटोल, सिमलडांगी, भालुगाउँ, सुनारा र सानोकेर्खा टोल, बगाने टोल, सिसा बाँध	नरेन्द्र जनता मावि, कालिका प्रावि, नवदुर्गा प्रावि, कमल मदन आश्रीत मावि, महेन्द्र रत्न मावि, शहिद धर्मभक्त मावि, कंचनजंघा प्रावि, र वाँसबाडी मावि
		शिवसताक्षी नपा वार्ड नं ३, ४ र ५ को भोरलिचौर डाँडादेखि दमाईबस्ती, पाँचगाछी, कमलभोडा, बलुचौक, चोरटोली	सानाकिसान भवन, हेल्थपोष्ट जनताबजार, त्रिभुवन मावि
		गौरीगञ्ज गापा नं १, २ र ३ तुनुबस्ती, चौरी, टप्पु र होकलबाडी, महाभारा बजार, भन्सारटोल	नेरेसो एकाई समिति भवन, सिंचाई भवन, चौरी बजार टहरा, सिता प्रावि

१.३.७ मुख्य नदीहरुले बाढीबाट प्रभावित पार्नसक्ने पालिका र वार्ड, समूदायहरुको सम्भावित घरधुरीहरुको विवरण :

क्र.स	नदी	पालिका	वार्ड नं	गाउँ र समूदाय	प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी संख्या
१.		भापा गा.पा	१	लसुनगञ्ज, मिलनबस्ती, सालमारा सितुमारी	४३०
			२	सुगाबथान, कुवाडी, सृजनाटोल र बालुवाटार	२६५
			३	नयाँबस्ती	५०

			७	टप्पुबस्ती,मदरगाछ र चौधरीबस्ती	१४५
२	कनकाई	गौरीगञ्ज गा.पा	१	विर्खेबस्ती,होकलवाढी,रंगीयाथान र टप्पुबस्ती	१७२
			२	भाकुरमारी,तित्रीगाछी, पिण्डाधुटु र दासचौरी	३०२
३	शिवसताक्षी न.पा		४	विश्वडुब्बा, भागडुब्बा	२००
			५	किचकडाँगी	६०
			६	पुरानो बजार	७०
			७	टोपलालबस्ती,भारबारी	१००
			१०	सुकुम्बासी बस्ती र नहरटोल	२०५
४	कनकाई नपा	४	त्रिबेणी टोल	२५०	
				जम्मा	२२४९
१	मेची नदी	भद्रपुर नपा	१ र ३	कल्याणबस्ती, कञ्चनबस्ती हनुमान र गैरीगाउँ, भैसाबस्ती, भचकबस्ती	२५०
२		मेचीनगर न.पा	१५,७ र १,४	साविक ज्यामीरगढी, पाटापुर	१४०
३		कचनकवल गापा	४ र ५	पोग्लावान,वयरवन,किल्लाबस्ती, कामतबस्ती,पुलवाडी,दल्लेगाउँ,फुटागं जर विश्वास बस्ती	७००
				जम्मा	१०९०
१	विरिङ्ग नदी	कनकाई नपा	६ ,७ र ९	नमूना समाज, विमलीगाउँ, लकडीगद्दी र लुकुनी, सुकुम्बासीबस्ती	३००
२		बाह्रदशी गा.पा	१,२,३,४, ५ र ७	डाडागाउँ, लकडीगद्दी,सुवासको बगान क्षेत्र, राजगढ र मोटापानी गाउँ	७१०
३		कचनकवल गापा	१,	(साविक घेराबारी सबै)	४५०
४		भापा गा.पा	४,५ र ६	राधाबस्ती,पन्थापाडा र मुस्लीमबस्ती	३००
५		अर्जुनधारा न.पा	१,४,७ र ८	जरुवाबस्ती, रातेखाल, मिलडाँडा, पानीकल, बाँसबारी, साधुटार, मदनपुर, सिस्ने ,दहिभोडा, गडीगाउँ, हात्तीकिल्ला	३००
६		वुद्धशान्ति गापा	२	विन्दुलीवाँध र वाङ्गे सिरान,पाड	५५
				जम्मा	२११५
१	रतुवा नदी	कमल गा.पा	५,६ र ७	पेल्टीमारी, टुक्रे, आईतबारे, तथा बाह्रघरे, लालधन्दा	४५०
२		दमक	१,७,८,९ र १०	हुम्सेदुम्से, गाडवान, मनकामाना, बालुवाटार र शुभसृजनाटोल	५००
३		गौरादह न.पा	५र६	बालुबथान, डिम्माउत्था, खयरबारी, टंगुवा, तेलियाडाँगी र बेलडाँगी	३००

४		गौरीगंज गापा	५	श्यामटोली	८०
				जम्मा	१३३०
१	कमल/बनिया नी नदि	कमलगापा	१,२ र ३	कमल गापा वाड नं १, धाँधर गाउँ, सरनपाडा बजारपूर्व गाउँ,बाह्रविगे, ढ्याग्री, २ को क्याम्पा बजार,मिलनटोल, सिमलडांगी,भालुगाउँ,सुनारा र ३ को , सानोकेर्खा टोल,बगाने टोल , सिसा बाँध	६५०
२		गौरीगञ्ज गा.पा	१ र २	टुनुबस्ती, होकलबाढी,महाभारा बजार,चौरी ,रंगियाथान र भन्सारटोल	१३०
३		शिवसताक्षी न.पा	३,४ र ५	कमलभोडा, डाँडागाउँ, बुलुचौक र चोर टोली	२३५
				जम्मा	१०१५
१	निन्दा नदी	मेचीनगर नगरपालिका	२,३,७,८, ९,१० र १५	साविक बाहुण्डाँगी,३ बेसीबजार,सुकेनिन्दा,धिमालबस्ती, धरधरेबस्ती, पहलेधाप ,महले गाउँ र ,वीसकामत, हेल्दुबारी र गोमनसरी	१५०
१	हडिया नदी	बुद्धशान्ति गा.पा	१	साविक बुधबारे १, बजारपुर्व दामाटार	२०
२		मेचीनगर न.पा	११,१२, १४ र १५	वाड नं ११ र १२ केही समूदायहरु र तेलियाडाँडा,साविक धाईजन कच्चुबारी तथा भागागोला	१५५
				जम्मा	१७५
१	टाङ्गटिङ्ग / नेते नदी	अर्जुनधारा न.पा	२ ,४	सातकटेरी डिपु, गाँजाबारी, चौरासी, भेलेनी, भिती गाउँ, रातेखाल, दहिभोडा,	३५०
१	देवनिया	भद्रपुर नपा	८,९ र १०	सुकुम्बासी टोल, फूलबारी टोल,प्रणामीटोल, स्याटुटोल, दुर्जन टोल, बुद्धनगर ,सुरक्षाटोल ,सुकुम्बासी बस्ती, सतारबस्ती र चौधरी टोल	२००
२		हल्दिबारी गापा	२	सुकुम्बासी टोल र कन्टरघुटु, गौरीगाउँ	१५०
३		मेचीनगर नपा	१३ र १४	वाड नं १३ र १४ का समूदायहरु	९५
				जम्मा	४४५
				जम्मा घरधुरी	८,९१९

१.३.८. विपद्को अवस्था तथा कार्यान्वयनको योजना

विपद्को दृष्टिकोणबाट भापा जिल्ला बाढीको उच्च जोखिममा रहेको छ । सडक दुर्घटना,जङ्गली जनावर तथा आगलागी अन्य महत्वपूर्ण प्रकोपहरु हुन् । विगत पाँच वर्षको विपद् प्रभावित तथ्याङ्कको आधारमा यस वर्ष

पनि १०,हजार भन्दा बढी परिवार प्रभावित हुनसक्ने बाढी पूर्वानुमान शाखाको पूर्वानुमान रहेको देखिन्छ । भूकम्पबाट विगतमा भएको क्षतिको यकिन तथ्याङ्क नभएपनि भूकम्पीय दृष्टिकोणबाट जिल्लाका केही गा.पा. र न.पा.का पुराना विद्यालय,निजी भवनहरु तथा संरचनाहरु जोखिममा रहेका छन् ।

बाढी विपद् सम्बन्धि विगत ५ वर्षको तथ्याङ्क

क्षति	२०७५ साल	२०७६ साल	२०७७ साल	२०७८ साल	२०७९ साल
प्रभावित स्थानीय तह	२ न.पा ४ गा.पा	४ न.पा ५ गा.पा	२ न.पा ४ गा.पा	४ न.पा २ ५ गा.पा	२न.पा २३ गा.पा
प्रभावित परिवार	७०९	६५५	३२९९	२०३२	६७२
पूर्ण विस्थापित परिवार	९	९९	२९	१०२	१०
आंशिक विस्थापित परिवार	७००	५५६	२६९	११८	३६३
मृत्यु (जना)	१	१०	२१	०	०
बेपत्ता (जना)	०	१	०	०	०

१.३.९ विषयगत क्षेत्रका अगुवा तथा सहयोगी संस्थाहरुको विवरण:-

क्षेत्रगत रूपमा नेतृत्व प्रदान गर्ने जिल्लास्थित सम्बन्धित निकायहरू (Cluster Leads)सँग मिली मानवीय गतिविधि सञ्चालन गर्नका लागि निम्नलिखित क्षेत्रहरू (Clusters) गठन गरिएको छ । साथै ती क्षेत्रसँग सम्बन्धित सहयोगी निकायहरुको विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

तालिका नं. ५: विषयगत क्षेत्रहरु, अगुवा संस्था र सदस्यहरु

विषयगत क्षेत्रहरु	अगुवा संस्था	सदस्यहरु	
१) समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन	जिल्ला समन्वय समिति	<ul style="list-style-type: none"> ■ जिल्ला प्रशासन कार्यालय ■ नेपाली सेना ■ नेपाल प्रहरी ■ सशस्त्र प्रहरी वल ■ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी ■ राष्ट्रिय अनुसन्धान ■ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन ■ लुथरन विश्व फेडरेशन 	<ul style="list-style-type: none"> ■ कृषि ज्ञान केन्द्र,भापा ■ स्वास्थ्य कार्यालय,भापा ■ नेपाल टेलिकम ■ स्थानीय एफ.एम., पत्रपत्रिका ■ नेपाल पत्रकार महासंघ ■ सम्पूर्ण न.पा. र गा.पा.प्रमुखहरु ■ प्रिन्ट तथा ईलेक्ट्रोनिक मिडिया सम्बन्धि संस्था

विषयगत क्षेत्रहरु	अगुवा संस्था	सदस्यहरु	
२) खोज तथा उद्धार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> ■ नेपाली सेना ■ सशस्त्र प्रहरी 	<ul style="list-style-type: none"> ■ भवन तथा शहरी विकास कार्यालय

		<ul style="list-style-type: none"> ■ नेपाल प्रहरी ■ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी ■ राष्ट्रिय अनुसन्धान ■ जि.स.स ■ नपा, गापा सबै 	<ul style="list-style-type: none"> ■ यान्त्रिक कार्यालय ■ सडक डिभिजन कार्यालय ■ निर्माण व्यावसायी संघ ■ स्थानीय समुदाय ■ नेपाल स्काउट
३) अस्थायी आवास तथा गैह्रखाद्य सामग्री	<ul style="list-style-type: none"> ■ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी भापा शाखा 	<ul style="list-style-type: none"> ■ जिल्ला प्रशासन कार्यालय ■ जिल्ला समन्वय समिति ■ जिल्ला प्राविधिक कार्यालय ■ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय ■ सामुदायिक वन ■ गैरसरकारी संस्थाहरु ■ नागरिक समाज ■ सुरक्षा निकाय 	<ul style="list-style-type: none"> ■ शैक्षिक संस्था ■ सहारा नेपाल ■ स्वास्थ्य कार्यालय ■ आइ. ओ. एम. ■ नेपाल विद्युत प्राधिकरण ■ जिल्ला वन कार्यालय ■ भू-संरक्षण कार्यालय ■ वन उपभोक्ता महासंघ ■ उद्योग बाणिज्य संघ ■ गा.पा.र न.पा.हरु ■ भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र ■ निर्माण व्यवसायी संघ
४) बन्दोबस्ती	<ul style="list-style-type: none"> ■ जिल्ला प्रशासन कार्यालय 	<ul style="list-style-type: none"> ■ जिल्ला स.समिति ■ नेपाली सेना ■ सशस्त्र प्रहरी बल ■ नेपाल प्रहरी ■ राष्ट्रिय अनुसन्धान ■ नागरिक उड्डयन प्राधिकरण ■ खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय ■ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी ■ ट्रक/ ट्रयाक्टर व्यवसायी महासंघ ■ निर्माण व्यवसायी महासंघ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ जिल्ला वन कार्यालय ■ जिल्ला भू-संरक्षण ■ जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण कार्यालय ■ नेपाल विद्युत प्राधिकरण ■ स्थानीय निकाय ■ सडक डिभिजन कार्यालय ■ मेची अञ्चल यातायात व्यवस्थापन कार्यालय ■ यान्त्रिक कार्यालय ■ दुरसंचार प्राधिकरण ■ नेपाल आयल निगम ■ बस व्यावसायी संघ ■ पेट्रोलियम डिलर्स एसोसिएसन ■ ट्राभल एसोसिएसन ■ होटल व्यवसायी
बिषयगत क्षेत्रहरु	अगुवा संस्था	सदस्यहरु	
५)	<ul style="list-style-type: none"> ■ गाउँपालिका, नगरपालिका 	<ul style="list-style-type: none"> ■ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी 	<ul style="list-style-type: none"> ■ सुरक्षा निकायहरु ■ महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका

<p>क)स्वास्थ्य तथा पोषण ख)शिक्षा, ग)खानेपानी,सरसफाइ, घ)संरक्षण, ङ)कृषि तथा खाद्य सामग्री</p>		<ul style="list-style-type: none"> ■ प्रादेशिक अस्पताल,भद्रपुर ■ जिल्ला आयुर्वेद अस्पताल ■ भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र ■ औषधि व्यवसायी संघ ■ खानेपानी तथा सरसफाइ कार्यालय ■ सामुदायिक प्रहरी ■ नेपाल बार एसोसिएसन 	<ul style="list-style-type: none"> ■ नाइट चेस क्लब ■ निजी अस्पताल संचालन समिति ■ शिक्षक युनियन ■ शिक्षक संघ / संगठनहरु ■ गैर सरकारी महासंघ ■ नेपाल चिकित्सक संघ ■ टि.पी.यो नेपाल ■ अपाङ्ग महासंघ ■ अपाङ्ग समन्वय मञ्च
--	--	--	--

१.३.१०. निकायगत भूमिका तथा जिम्मेवारी

क्र.सं.	निकायको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	<ul style="list-style-type: none"> ■ समन्वयात्मक र नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने ■ खोज तथा उद्धार कार्यमा सुरक्षा निकायसँग समन्वय र परिचालन गर्ने । ■ आवश्यकता अनुसार क्षेत्रीय तथा केन्द्रीय स्तरमा सहयोग (मानवीय, आर्थिक, भौतिकको लागि समन्वय)
२	जिल्ला समन्वय समिति	जि.स.स प्रमुख	<ul style="list-style-type: none"> ■ समन्वयात्मक कार्यमा सहयोग गर्ने ■ आवास तथा पुनःस्थापना कार्य गर्ने ■ स्रोत (आर्थिक, भौतिक, मानवीय स्रोत) सबै तहका जनप्रतिनिधिहरूसँग समन्वय तथा परिचालन गर्ने
३	सुरक्षा निकाय	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	<ul style="list-style-type: none"> ■ मुख्यतः खोज तथा उद्धारकार्यको नेतृत्व तथा उद्धार कार्य गर्ने । ■ सुरक्षा व्यवस्थापन गर्ने ■ विषयगत समितिमा रही सहयोग गर्ने
५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	<ul style="list-style-type: none"> ■ प्रवन्धकारी भूमिका निर्वाह गर्ने ■ खाद्य गैह्रखाद्य सामग्री तथा अस्थायी आवासको व्यवस्थापन ■ सूचना सङ्कलन तथा सर्वेक्षणमा स्वयंसेवक परिचालन गर्ने ■ प्रकोपको समयमा आपत्कालीन आवास तथा बन्दोबस्ती (Logistic) व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने
६.	नगरपालिका / गाउँपालिका	गा.पा. न.पा. प्रमुखहरु	<ul style="list-style-type: none"> ■ मानवस्रोत परिचालन गर्ने ■ क्षतिको तथ्याङ्क संकलन गर्ने ■ स्रोत व्यवस्थापन गर्ने

			<ul style="list-style-type: none"> ■ गै.स.स. वीच समन्वय गर्ने ■ अन्य संघ-संस्थाहरूसंग समन्वय गर्ने ■ राहत तथा उद्धारको व्यवस्था गर्ने ■ प्रकोपको समयमा बन्दोबस्ती (Logistic) व्यवस्थापन गर्ने
७	विषयगत सरकारी कार्यालय	सम्बन्धित कार्यालय प्रमुखहरु	<ul style="list-style-type: none"> ■ विषयगत समितिमा रही क्षेत्रगत अगुवा भूमिका निर्वाह गर्ने ■ सम्बन्धित कार्यालयको आपत्कालीन योजना निर्माण गर्ने
८	उद्योग वाणिज्य संघ	अध्यक्ष	<ul style="list-style-type: none"> ■ सुख्खा तथा तयारी खाना जस्तै चिउरा, भुजा, विस्कट आदि, खाद्यसामग्री संकलन वितरण र व्यवस्थापनमा सघाउने
९	यातायात व्यवसायी संघ	अध्यक्ष	<ul style="list-style-type: none"> ■ राहत तथा उद्धार कार्यका लागि यातायातका साधनहरु र जनशक्ति उपलब्ध गराउने ।
१०	सञ्चार माध्यम	नेपाल पत्रकार महासंघ, सञ्चारकर्मीहरु	<ul style="list-style-type: none"> ■ सही सूचना संकलन तथा सम्प्रेषण गर्ने ■ पूर्व सूचनाको पूर्वानुमान प्रशारण गर्ने ■ प्रकोपपूर्व र प्रकोपपछि सचेतनामूलक सामग्रीहरु प्रकाशन-प्रसारण गर्ने ■ प्रकोप पीडितका समस्या, राहत, उद्धार र पुनर्स्थापनका लागि सम्बन्धित निकायको ध्यानाकर्षण गराउने
११	नागरिक समाज	संयोजक	<ul style="list-style-type: none"> ■ राहत तथा उद्धार कार्यमा सहयोग तथा समन्वय ■ मानव अधिकारको संरक्षण तथा संवर्द्धनमा सहयोग
१२	पेशागत व्यवसायी (निर्माण व्यवसायी, काष्ठ व्यवसायी तथा जल उपभोक्ता महासंघ, समिति, सामुदायिक वन समितिहरु)	अध्यक्ष	<ul style="list-style-type: none"> ■ राहत, उद्धार तथा संरक्षण कार्यमा सहयोग
१३	गै.स.स.महासंघ, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	<ul style="list-style-type: none"> ■ मानव स्रोत परिचालन र स्रोत सङ्कलनमा सहयोग गर्ने ■ गै.स.स. वीच समन्वय ■ क्षमता विकास तथा सहजीकरण गर्ने

भाग -२

२. जिल्ला श्रोत साधन आँकलन

२.१ प्रमुख साभेदारहरुको विवरण

क्र.सं	कार्यालय वा संस्था	मोबाइल नम्बर	कार्यालयको टेलिफोन	कैफियत
--------	--------------------	--------------	--------------------	--------

१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भापा	९८५२६१७७७७	०२३४५५१२५	
२	जिल्ला समन्वय समिति	९८५२६२३८८८	०२३४५५०३४	
३	सशस्त्र प्रहरी वल पाथीभरा गण मेची	९८४७३२०८६२	०२३ ५८२२४४	
४	सशस्त्र प्रहरी वल हे. क्वा २ नं	९८५१२७२१०१	०२३-५२०२३५,	
५	श्री अरिदमन गण, चारआली	९८४१६१९५८३	०२३ ४६००८०	
६	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, भापा	९८४२६८२८८२	०२३ ४५५०५५	
७	मेचीनगर नगरपालिका	९८५२६६२२१३	०२३५६२२१३	स्थानीय तह
८	बुद्धशान्ति गाउँपालिका	९८५२६३०५५५	०२३५५५२०८	स्थानीय तह
९	भद्रपुर नगरपालिका	९८५२६७८५५५	०२३५२०१४८	स्थानीय तह
१०	अर्जुनधारा नगरपालिका	९८६२६४२७३४	०२३४६५५०३	स्थानीय तह
११	वित्तामोड नगरपालिका	९८४२६५४५७८	०२३४५०३१५	स्थानीय तह
१२	हल्दिबारी गाउँपालिका	९८०६०५११८८	९८१८९५७२१८	स्थानीय तह
१३	कचनकवल गाउँपालिका	९८५२६५५२१२	९८५२६५२१०	स्थानीय तह
१४	कनकाई नगरपालिका	९८५२६७२६३८	०२३४०११११	स्थानीय तह
१५	बाह्रदशी गाउँपालिका	९८५२६७२००८	.-	स्थानीय तह
१६	भापा गाउँपालिका	९८०६०७५६१६	९८५२६३०९००	स्थानीय तह
१७	शिवसताक्षी नगरपालिका	९८०६०२००७५	०२३४७०३२३	स्थानीय तह
१८	गौरीगंज गाउँपालिका	९८१५०२५३५४	०२३४१२०४४	स्थानीय तह
१९	कमल गाउँपालिका	९८५२६५०१६६	०२३४७५०९९	स्थानीय तह
२०	दमक नगरपालिका	९८५२६३२४४४	०२३५८०१३७	स्थानीय तह
२१	गौरादह नगरपालिका	९८०१४०८३१८	०२३४८००४४	स्थानीय तह
२२	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र	९७४५०३४८०२	०२३ ५२००८७	
२३	जिल्ला भू संरक्षण कार्यालय, भापा	९८४२६३५२६७	०२३४५६११६	
२४	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	९८४२६२६६७४	०२३ ४५६०६६	
२५	स्वास्थ्य कार्यालय, भापा	९८४२६२८१३८	०२३२००४२	
२६	कृषि ज्ञान केन्द्र भापा		०२३४५५०५६	
२७	नेपाल टेलिकम		०२३ ५२१४४४	
२८	प्रादेशिक अस्पताल, भद्रपुर	९८४२६३४९०५	०२३ ४२०१७२	
२९	जिल्ला वन कार्यालय	९८४२०२३५०५	०२३४५५०५३	
३०	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	९८५२६७२६९८	०२३५२०१०२	
३१	आम्दा नेपाल	९८४२६४८०३३	०२३ ५८२२७५	
३२	सहारा नेपाल	९८४२६६५३९९९	०२३ ५४११९८	
३३	लुथरन वल्ड फेडरेसन		०२३५८४०१६	

भापा जिल्ला स्थित पालिकाहरुको विपद् व्यवस्थापन कोष र विपद् सम्पर्क व्यक्ति

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना भापा २०८०/२०८१

क्र.सं	कार्यालय वा संस्था	विपद् सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क	विपद् व्यवस्थापन कोष
१	मेचीनगर नगरपालिका	दीपेन्द्र कार्की	९८५२६७७६७४	१० लाख
२	बुद्धशान्ति गाउँपालिका	मदनकुमार कडेल	९८५२६७८७७१	
३	भद्रपुर नगरपालिका	नेत्रप्रसाद पोखरेल	९८५२६७७८०१	
४	अर्जनधारा नगरपालिका	हेमराज सेठ्याई	९८५२६७७३६२	एक करोड
५	वितर्तामोड नगरपालिका	मेघराज बास्तोला	९८५२६७२३०३	
६	हल्दिबारी गाउँपालिका	राजन न्यौपाने	९८४२६३७६८०	१० लाख
७	कचनकवल गाउँपालिका	केशव मैनाली	९८६२६७९१११	
८	कनकाई नगरपालिका	उमानाथ ढकाल	९८५२६३०११६	५० लाख
९	बाह्रदशी गाउँपालिका	मिन वा. कार्की	९८०४९१०५५०	२० लाख
१०	भापा गाउँपालिका	दिपेन्द्र न्यौपाने	९८१४९५४४७१	५० लाख
११	शिवसताक्षी नगरपालिका	गिता तिमिसना	९८४९०४२१६३	५० लाख
१२	गौरीगंज गाउँपालिका	सुमन थापा	९८०७९१३३६९	२० लाख
१३	कमल गाउँपालिका	ईन्द्रप्रसाद अर्याल	९८४२७५७९४९	७०, लाख
१४	दमक नगरपालिका	अनन्तप्रसाद सेनेहाङ्ग	९८५२६७०७४०	
१५	गौरादह नगरपालिका	सुमन राई	९८१६०६३२७९	१८०,०००

२.२ प्रतिकार्यमा सहयोग गर्ने साभेदारहरुको क्षमता र सहयोग सामग्री आँकलन

क्र. सं.	सामग्री, संशाधन	मानव	एकाई	उपलब्ध संख्या	उपलब्ध ठाउँ	जिम्मेवार संस्था	अतिरिक्त आवश्यकता	कैफियत
१	मानव संशाधन							
	सुरक्षा उद्धारका आधारभूत प्राप्त विपद् राहत (DDRT) Community ActionforDisaster Response Team (CADRE)	निकायमा लागि तालिम प्राप्त व्यक्ति उद्धार तथा समूह	जना	३६५ जना प्रहरी तथा ३५५ जना शसस्त्र प्रहरी तथा ४० नेपाली सेना ५०(DDRT) 150CADRE	जिल्ला सदरमुकाम तथा जिल्लामा रहेका नेपाली सेना शसस्त्र प्रहरी तथा नेपाल प्रहरीका विभिन्न पोष्टबाट नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	आपत्कालीन अवस्थामा १०० जना जनशक्ति शसस्त्र प्रहरी बलबाट थप परिचालन गर्न सकिनेछ।	उद्धारका लागि तालिम प्राप्त सुरक्षाकर्मीहरुले उद्धार सामग्री सहित निरन्तर घटना अभ्यास गर्नुपर्ने। आपत्कालीन समयमा २०० जना प्रहरी परिचालन गर्न सकिने। आपत्कालीन समयमा कमसेकम ३०० जना नेपाली सेना परिचालन गर्न सकिने
	तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मी		जना	११जनाको द्रुत प्रतिकार्य समूह	स्थानिय पालिकाबाट	१५ वटै स्थानिय तह	थप जनशक्ति ५० अस्पतालहरुबाट परिचालन गर्न सकिने।	३ देखि ५ जनासम्म तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मी गा.पा मा उपलब्ध।
			जना	आन्तरिकसेवा का लागि १०जनाको द्रुत प्रतिकार्य समूह	प्रादेशिक अस्पताल,भद्रपुर	प्रादेशिक अस्पताल,भद्रपुर		नेपाली सेनाबाट अतिरिक्त स्वास्थ्यकर्मी उपलब्ध हुन सक्ने।
	विपद् व्यवस्थापनमा तालिमप्राप्त व्यक्ति		जना	३०	जिल्ला शाखा/उपशाखाहरु	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	२०	
	प्राथमिक उपचार तालिमप्राप्त व्यक्ति		जना	१००	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको २६ उपशाखा	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	३०	

	अन्य तालिमप्राप्त व्यक्ति तथा स्वयंसेवकहरु			जिल्ला र गा.पा र न.पा.हरुमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला समन्वय समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र गैह्रसरकारी संघ-संस्थाहरु	१४०	
२	२-३ हप्ताका लागि तयारी खाना						
	चिउरा	क्विन्टल	५०	जिल्ला तथा प्रमुख व्यापारीक केन्द्रबाट	जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति /उद्योग बाणिज्य संघ/रेडक्रस/साहारा नेपाल	३०० क्विन्टल	
	विस्कट	कार्टुन	५००	जिल्ला	"	१०००	
	चाउचाउ	कार्टुन	५००	जिल्ला	"	"	
	दाल	क्विन्टल	५०	जिल्ला सदरमुकाम तथा विर्तामोड वजारहरु	"	"	"
	नून	क्विन्टल	१०	जिल्ला सदरमुकाम	"	"	"
	तेल	लिटर	२०००	जिल्ला सदरमुकाम	"	"	"
	चामल	क्विन्टल	३००	जिल्ला सदरमुकाम	"	"	"
	चिनी	क्विन्टल	५०	जिल्ला सदरमुकाम	"	"	"
३	शैक्षिक संस्थाहरु	वटा	५००	गा.पा.तथा न.पा.हरु		-	सरकारी विद्यालय तथा निजी विद्यालय
४	गैह्रखाद्य सामग्री	सेट	५० परिवारका लागि	जिल्ला	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	२५० परिवारका लागि गोदाममा हुनुपर्ने	
५	स्वास्थ्य तथा पोषण		-	जिल्ला	स्वास्थ्य कार्यालय,भापा		
	स्वास्थ्य केन्द्रमा औषधिको स्टक		-	-	स्वास्थ्य कार्यालय,भापा	Diarrohea रोकथामको लागि प्रत्येक गा.पा. मा	दैनिक प्रयोगका लागि उपलब्ध

						कम्तिमा २५० जनाको लागि औषधीको व्यवस्था गर्नुपर्ने	
	भुल		-	-	"		
	सुत्केरी गराउने साधन		-	-	"	प्रत्येक गा.पा न.पा.मा कम्तिमा १ सेट उपलब्ध गराउनुपर्ने	
	रक्तसञ्चार केन्द्र	वटा	६	जिल्ला	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	१३०० प्वाइन्ट मात्र स्टोर गर्न सक्ने क्षमता रहेको अन्यथा फ्रेस रगत प्रयोग गर्नुपर्ने	
	प्राथमिक उपचार वाकस	वटा	१००	जिल्ला शाखा, उपशाखा र गा.पा हरू	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी स्वास्थ्य कार्यालय, गापा नपा	५ वाकसका दरले प्रति गा.पा न.पा.लाई उपलब्ध गराउनुपर्ने आवश्यकता	
	स्वास्थ्य संस्था	वटा	६४	-	-	-	
	स्ट्रेचर संख्या	संख्या	२० थान	जिल्ला गापा नपाहरुमा	नेपाली सेना,नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र अस्पताल	थप ४० आवश्यक	
	तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मी	जना		स्वास्थ्य कार्यालय, गापा र नपा	स्वास्थ्य कार्यालय, गापा नपा	आवश्यकता अनुसार विपद् व्यवस्थापनका लागि परिचालन हुने गरी	
	एन्थ्रोपोमेट्रिक साधनहरु	वटा	नभएको	स्वास्थ्य कार्यालय/गापा नपा स्वास्थ्यशाखा	स्वास्थ्य कार्यालय, गा.पा. न.पा.	स्वास्थ्यकर्मी तथा महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुको लागि	दैनिक प्रयोगको लागि उपलब्ध हुने गरी
	स्वास्थ्य सूचना तथा सञ्चारका सामग्रीहरु	वटा	नभएको	स्वास्थ्य कार्यालय/गापा नपा स्वास्थ्यशाखा	स्वास्थ्य कार्यालय, गापा नपा	विपद् पश्चातको अवस्थामा स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गर्न प्रयोग हुने	
	उपचारात्मक खानाको सामग्रीहरु			स्वास्थ्य कार्यालय, गा.पा. न.पा स्वास्थ्य शाखा अञ्चल अस्पताल	स्वास्थ्य कार्यालय, गापा नपा	कुपोषित बालबालिका,गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरुको लागि	
६	खानेपानी तथा सरसफाईका साधनहरु						
	शौचालयको उपलब्धता		-	-	-	-	
	स्थायी तथा सरसफाईका साधन		-	-	जिल्ला खानेपानी कार्यालय	हरेक गा.पा. न.पा.मा (५०० पियुस वा वाटरगार्ड) पानी	-

						शुद्धीकरण चक्कीको व्यवस्था गर्नुपर्ने	
	गा.पा.स्तरमा सरसफाई स्वयम्सेवक व्यवस्थापन गर्नुपर्ने	जना	प्रत्येक गा.पा.मा १० जनाका दरले	-	-	-	-
७	सूचना सञ्चार तथा जनचेतनाका साधनहरु वा तरिकाहरु				-	-	-
	एफ.एम. रेडियो स्टेशन	वटा	१२		-	-	-
	स्थानीय पत्रपत्रिका	संख्या	७	प्रकाशित हुने स्थान	-	-	-
	टेलीफोन सुविधा	संख्या	सबै गा.पा हरुमा	जिल्ला र गा.पाहरुमा	गा.पा	प्रतिकार्य कार्यका लागि पर्याप्त	-
	सूचना सञ्चार तथा शिक्षा सामग्री	संख्या	-	-	जिल्ला समन्वय समिति , स्वास्थ्य कार्यालय,	पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्यका लागि पर्याप्त हुने	-
	पूर्व सूचना प्रणाली (हाते माइक)	संख्या	प्रत्येक नपा,गापा हरुमा	-	सबै साभेदारहरु	न्यूनतममा पनि प्रति गा.पा. न.पा.मा एउटा हाते माइक हुनुपर्ने	-
८	उद्धार तथा बन्दोबस्ती सामग्री		-	-	-	-	-
	एम्बुलेन्स	संख्या	११४ हाल १५ वटामात्र ख श्रेणीको रहेको	जिल्लाभरका पालिकामा	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सहयोगी निकायमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी तथा अन्य संस्था	प्रतिकार्य कार्यका लागि पर्याप्त हुने	-
	दमकल	संख्या	८	दमक,भद्रपुर मेचीनगर, गौरादह, कमल, गौरीगञ्ज उद्योग बाणिज्य संघ	नगरपालिका र गौरीगञ्ज उद्योग बाणिज्य संघ	कार्यगर्न अपर्याप्त सबै पालिकामा न्यूनतम १/१ थान हुनैपर्ने	-
	स्ट्रेचर संख्या	संख्या	२० भन्दा बढी	जिल्लागा.पा.न.पा. हरुमा	नेपाली सेना, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र अस्पताल	थप ४० थान आवश्यक	-
	गोदाम	संख्या	४	जिल्लामा	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	न्यूनतम पनि २५० सेट राहत सामग्री आवश्यक	-

२.३ प्रतिकार्यका लागि क्षेत्रगत अगुवाहरु

क्र. सं	क्षेत्र	संघ/संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क ठेगाना	सम्पर्क नम्बरहरु	कैफियत
१	समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन	जिल्ला समन्वय समिति	प्रमुख	भद्रपुर	९८५२६२३८८८	
२	खोजतलास र उद्धार	प्रहरी र नेपाली सेना	प्रहरी उपरीक्षक गणपति, शसस्त्र प्रहरी उपरीषक	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,भापा	०२३४५५०५५ ०२३४६००८० ०२३५८२२४४	
३	बन्दोबस्ती	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	भद्रपुर	०२३४५५१२५ ०२३४५५१९१	
		जिल्ला समन्वय समिति	प्रमुख	जिल्ला समन्वय समिति, भापा	०२३४५५१६५ ०२३४५५०८४	
		भापा उद्योग बाणिज्य संघ	अध्यक्ष	भद्रपुर	०२३५२००५८	
४	आवास/गैर खाद्य सामग्री	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा	९८५२६७२६९८, ०२३५२०१०२	
५	खानेपानी तथा सरसफाई, स्वास्थ्य तथा पोषण, शिक्षा, खाद्य र संरक्षण	गापा र नपा	प्रमुख र उपप्रमुखहरु सबै	गा.पा. न.पा.को कार्यालय		
		खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन, कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	खानेपानी तथा सरसफाई	९८४२६२६६७४, ०२३४५६०६६	
		स्वास्थ्य कार्यालय, भापा	कार्यालय प्रमुख	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	०२३५२००४२	
		प्रादेशिक अस्पताल, भद्रपुर	मेडिकल सुपरिटेन्डेण्ट.	प्रादेशिक अस्पताल, भद्रपुर	०२३५२१०११	

२.४ प्रतिकार्यका लागि क्षेत्रगत अगुवाहरु :

क्र.	दाहिने तर्फ	प्रत्येक कोठामा संघ/संस्था सक्रिय गा.वि.स./न.पा.हरु उल्लेख गर्ने
------	-------------	--

सं.	संघ/संस्था नाम लेखे	संघ/संस्थाको नाम १:	संघ/संस्थाको नाम २:	संघ/संस्थाको नाम ३:	संघ/संस्थाको नाम ४:
१	समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन	जिल्ला समन्वय समिति	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नेपाली रेडक्रस सोसाइटी	सुरक्षा निकायहरु
२	खोजतलास र उद्धार	नेपाली सेना	शसस्त्र प्रहरी बल	नेपाली प्रहरी	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
३	बन्दोबस्ती	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जिल्ला समन्वय समिति	हुवानी व्यवसायी संघ, संगठन	बाणिज्य संघ
४	आवास/गैह्रखाद्य सामग्री	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्ला समन्वय समिति	भाषा उद्योग वाणिज्य संघ, सहारा नेपाल, लुथरन विश्व फेडेरेशन,
५	खानेपानी तथा सरसफाई,स्वास्थ्य तथा पोषण, खाद्य सामग्री,शिक्षा, संरक्षण	सबै नगरपालिका र गाउँपालिकाहरु	जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति,प्रादेशिक अस्पताल	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी ,जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय,खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन	विश्व खाद्य कार्यक्रम,सेभ द चिल्ड्रेन, युनिसेफ सहारा नेपाल

२.५ क्षेत्रगत कार्य र मुख्य पूर्वतयारीका गतिविधिहरु:

क्र. सं.	क्षेत्रगत गतिविधि	के गर्ने(क्रियाकलापहरु)	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोगी निकायहरु	समयसीमा	अनुगमनकर्ता	साधन स्रोत - बजेट)व्यवस्था	कैफियत
१	समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन	स्थानीय राष्ट्रिय स्तरमा समन्वय गरिने	प्रमुख, प्र.जि.अ,	जिल्ला समन्वय समिति	नियमित	जिल्ला समन्वय समिति	आन्तरिक स्रोत	
२	खोजतलास र उद्धार	४० देखि ५० जना सुरक्षाकर्मीलाई घटना अभ्याससहितको खोज तथा उद्धार तालिम	सुरक्षा निकाय	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	मनसुन शुरु हुनुभन्दा अगाडि	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति,नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,	स्रोत जुटाउने	
		प्राथमिक उपचारकहरुलाई पुनर्ताजगी तालिम	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		आवश्यकताका आधारमा		आन्तरिक	

		न्यूनतम खोज तथा उद्धार सामग्रीको व्यवस्था गर्ने । (लाईफ ज्याकेट, ट्युब, डोरी, मार्डक, स्टेचर)	सबै न.पा. र गा.पा.हरु जिल्ला समन्वय समिति तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति					
३	बन्दोबस्ती	आवश्यकताको आधारमा राहत तथा उद्धारका लागि साधन र स्रोत व्यवस्थापन	सबै गा.पा र न.पाहरु जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जि. .स. स. दुवानी व्यवसायी	आवश्यकताका आधारमा	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	समन्वय गरिने	
४	आवास/गैर खाद्य सामग्री	थप २५०. सेट गैह्र खाद्य सामग्रीको व्यवस्थापन -	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी , भापा	जिल्ला समन्वय समिति तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति , लुथरन वर्ल्ड फेडेरेसन, सहारा नेपाल	नियमित	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, भापा		
		नेपालरेडक्रससोसाइटीका स्वयंसेवकहरुलाई गैह्र खाद्य सामग्री वितरण तथा रेकर्ड राख्ने तरिकाबारे अभिमुखीकरण	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला समन्वय समिति तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	चैत्र, वैशाख	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		
		प्रत्येक वाढीवाट प्रभावित हुने स्थानमा आपत्कालीन आवासका लागि सुरक्षित स्थल पहिचान गर्ने	जिल्ला प्रशासन, जिल्ला विकास समन्वय,	जिल्ला समन्वय समिति तथा जिल्ला विपद्	चैत्र, वैशाख	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति रहने सबै निकाय ।		

			नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	व्यवस्थापन समिति				
		प्रत्येक गा.पा न.पामा ५ जनालाई द्रुत सर्वेक्षण प्रतिवेदन तालिम दिने	जिल्ला प्रशासन,जिल्ला समन्वय समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला समन्वय समिति तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	बैशाख,जेठ	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जि.वि.व्य.सी मतिको श्रोतबाट व्यवस्था गरिने	
		गोदाम व्यवस्थापन	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		चैत्र बैशाख भित्र गोदाम व्यवस्थापन गरिसक्ने			
		बासस्थान व्यवस्थापनका लागि स्थानको पहिचान तथा स्थानीय स्तरमा बासस्थान बनाउने सामग्री व्यवस्थापन	जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति, जिल्ला विकास समिति	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,जिल्ला समन्वय समिति र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जेठ, असार			
५	खानेपानी तथा सरसफाइ,स्वास्थ्य तथा पोषण, शिक्षा,संरक्षण खाद्य सामग्री	१.स्वयंसेवक, कर्मचारी, शिक्षक युवा गरी प्रत्येक गा.पा न.पामा ५ जनालाई खानेपानी तथा सरसफाई प्रवर्द्धन तालिम दिने र ५ जनाको द्रुत लेखाजोखा समूह निर्माण २. जनचेतना	गापा र नपा कार्यलयहरु	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बैशाख र जेठ वर्षमा २ पटक जनचेतना	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र स्थानीय सरोकारवालाहरु	आन्तरिक श्रोत	

		सरसफाई सामग्री तयार गर्ने	गा.पा न.पा कार्यालयहरु	स्वास्थ्य कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	मनसुन अगाडी		आन्तरिक स्रोत	
		सडक नाटक, माइकिङ सूचना शिक्षा तथा सञ्चार सामग्री प्रकाशन तथा वितरणबाट स्वास्थ्य शिक्षा तथा जनचेतना	गा.पा र नपा कार्यालय, स्वास्थ्य कार्यालय	प्रादेशिक अस्पताल,भद्रपुर	आवश्यकताका आधारमा		आन्तरिक स्रोत	
		आपत्कालीन औषधीहरु जीवनजल आदिको भण्डारण तथा प्राथमिक उपचार बाकसको व्यवस्था	गापा र नपा कार्यालय स्वास्थ्य कार्यालय	प्रादेशिक अस्पताल,भद्रपुर	मनसुन अगाडी	जि. वि. व्य. समिति स्वास्थ्य कार्यालय, ने. रे. सो.	नियमित स्रोतबाट	
		भूल वितरण तथा भूलको प्रयोगवारे जनचेतना जगाउने	गा.पा. न.पा. र जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	आवश्यकताका आधारमा		इ.डि.सि.डि.बाट प्राप्त हुनेगरी	
		कुपोषण व्यवस्थापनको लागि खाना र उपचारात्मक खानाको भण्डारण	गापा नपा र स्वास्थ्य कार्यालय	प्रादेशिक अस्पताल,भद्रपुर	मनसुन अगाडि	जि.वि.व्य.समिति स्वास्थ्य कार्यालय, ने. रे. सो. र स्थानीय सरोकारवालाहरु	बाल स्वास्थ्य महाशाखाबाट प्राप्त हुने गरी	
		स्वास्थ्य सम्बन्धि व्यवहार परिवर्तनवारे जनचेतना जगाउने	स्वास्थ्य कार्यालय	प्रादेशिक अस्पताल,भद्रपुर	आवश्यकताको आधारमा		नियमित स्रोत	

	शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्थापन, प्राथमिक विद्यालयका विद्यार्थीका पुस्तक भण्डारण	गा.पा र न.पाहरु	गैह्र सरकारी संघसंस्थाहरु तथा क्षेत्रगत एजेन्सीहरु	आवश्यकताका आधारमा		नियमित स्रोतबाट	
	हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता, बादविवाद प्रतियोगिता, सूचना सञ्चार तथा शिक्षा सामग्रीमार्फत् जनचेतना	गापा र नपाहरु	शिक्षक तथा स्वयंसेवकहरु	आवश्यकताका आधारमा			
	विपद् प्रभावितहरुको रेखदेख, हेरचाह तथा सुरक्षा	गापा नपा	टि. पि. ओ. नेपाल युनिसेफ एस सि एफ	आवश्यकताका आधारमा	गापा र नपाका विभागहरु	आन्तरिक	
	प्रभावित हुनसक्ने गापा र नपागत रुपमा खाद्य सामग्रीको विश्लेषण गर्ने	गापा नपा	जि.वि.व्य.समिति, भापा उद्योग बाणिज्य संघ, ने. रे. सो., भापा, विश्व खाद्य संगठन	प्रत्येक वर्षको वैशाखमा	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जि.वि.व्य. समितिले जिल्लास्तरमा समन्वय गरी गर्ने	

२.६ क्षेत्रगत अगुवाहरुको क्षमता आँकलन

क्र. सं.	साभेदारको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	खाद्य सामग्री छ / छैन	गैरखाद्य सामग्री छ / छैन	औषधि / स्वास्थ्य र सरसफाई सामग्री छ / छैन	उपलब्ध आकस्मिक कोष	प्रवन्ध व्यवस्था (सवारी साधन, औजार, गोदाम, आदि)	जनशक्ति	कैफियत
१.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	छैन	छ	प्राथमिक उपचार किट	छैन	२५० सेट राहत सामग्रीको लागि गोदाम घर भएको तर सवारी १ थान ।	रहेको	
२.	श्री अरिदमन नेपाली सेना	सह सेनानी	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	४० जना	तालिम प्राप्त
३.	गाउँपालिका र नगरपालिका सबै	मेयर, अध्यक्ष	छैन	छैन	छ	छ	दमकल, ट्रक, स्काई भेटर, वाटर बोट,	छ	
४.	जिल्ला भू-संरक्षण कार्यालय भापा	प्रमुख	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	३ जना	
५.	सहारा नेपाल	प्रमुख	छैन	छैन	छैन	छ	मोटर साईकल	छ	
७.	स्वास्थ्य कार्यालय, भापा	प्रमुख	छैन	छैन	छ	छैन	मोटर साईकल, पिकअप भेन ।	छ	
८.	भेटीनरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र	प्रमुख	छैन	छैन	छ	छैन	मोटर साईकल, पिकअप गाडी	छ	
९.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्र. उ.	छैन	छैन	छैन	छैन	टोयटा पिकअप	छ	
१०.	खा.पा. तथा स.डि. कार्यालय	प्रमुख	छैन	छैन	छ	छैन	टोयटा पिक अप १ थान	१२	
११.	जिल्ला समन्वय समिति	प्रमुख	छैन	छैन	छैन	छ	टोयटा पिकअप	छ	
१२.	नेपाली सेना, भद्रपुर	स. से.	छैन	छैन	छैन	छैन	ट्रक,	छ	
१३.	सामुदायिक अस्पताल	अध्यक्ष	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	

भाग ३
विपद्को प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना

३.१.समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रको नेतृत्व र सदस्य

समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रको लागि निम्न अनुसारका संस्था र तिनका प्रतिनिधि रहेको समिति निर्माण गरिएको छ, जसको सम्पर्क ठेगाना निम्नअनुसार छ :

क्र.सं	निकाय तथा संस्था	पद	ठेगाना	फोन/मोवाइल	कैफयत
१	जिल्ला समन्वय समिति भापा (क्षेत्र प्रमुख)	प्रमुख	भापा	०२३४५५०८४ ९८५२६२३८८८	
२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्र. जि.अ.	भापा	०२३४५५१२५ ९८५२६१७७७७	
३	नेपाली सेना	गणपति	भापा	०२३४६००८०	
४	शसस्त्र प्रहरी बल	स.प्र.उपरिक्षक	भापा	०२३५८२२४४	
५	नेपाल प्रहरी	प्रहरी उपरिक्षक	भापा	०२३४५५०५५	
६	राष्ट्रिय अनुसन्धान	उप निर्देशक	भापा	०२३४५५००२	
७	कृषि ज्ञान केन्द्र, भापा	प्रमुख/ अध्यक्ष	भापा	०२३४५५५४६	
८	शिक्षा विकास तथा समन्वय एकाई	प्रमुख	भापा	०२३४५५०३७	
९	स्वास्थ्य कार्यालय,भापा	प्रमुख	भापा	०२३५२००४२	
१०	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन	प्रमुख	भापा	०२३५६०६६	
११	नेपाल टेलिकम,भद्रपुर	प्रमुख	भापा	०२३५२१४४४	
१२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	भापा	०२३५२०१०२	
१३	पत्रकार महासंघ	अध्यक्ष	भापा	०२३५४०२०६	
१४	प्रिन्ट तथा ईलेक्ट्रोनिक मिडियासम्बन्धी संस्थाहरु	स्थानीय एफ.एम तथा पत्रपत्रिकाहरु सबै	भापा		
१५	मेचीनगर नगरपालिका	प्रमुख	न्या	९८५२६६२२१३	
१६	बुद्धशान्ति गाउँपालिका	अध्यक्ष	गपा	९८५२६३०५५५	
१७	भद्रपुर नगर पालिका	प्रमुख	न्या	९८५२६७८५५५	
१८	अर्जुनधारा नगरपालिका	प्रमुख	न्या	९८६२६४२७३४	
१९	वितर्तामोड नगरपालिका	प्रमुख	न्या	९८४२६५४५७८	
२०	हल्दिबारी गाउँपालिका	अध्यक्ष	गपा	९८०६०५११८८	
२१	कचनकवल गाउँपालिका	अध्यक्ष	गपा	९८५२६५५२१२	

२२	कनकाई नगरपालिका	प्रमुख	न्या	९८५२६७२६३८	
२३	बाह्रदश गाँउपालिका	अध्यक्ष	गपा	९८५२६७२००८	
२४	भापा गाँउपालिका	अध्यक्ष	गपा	९८०६०७५६९६	
२५	शिवसताक्षी नगरपालिका	प्रमुख	न्या	९८०६०२००७५	
२६	गौरीगञ्ज गाँउपालिका	अध्यक्ष	गपा	९८९५०२५३५४	
२७	कमल गाँउपालिका	अध्यक्ष	गपा	९८५२६५०९६६	
२८	दमक नगरपालिका	प्रमुख	न्या	९८५२६३२४४४	
२९	गौरादह नगरपालिका	प्रमुख	न्या	९८०९४०८३९८	
३०	लुथरन वल्ड फेडरेशन	का.प्र.	भापा	०२३५८४०९६	

बाढीपछिको सम्भावित परिदृश्य

सूचना प्रशारण प्रविधिहरू अवरुद्ध वा नष्ट हुने,

- सडक, पुल, विद्युत् आपूर्ति, सञ्चार आदि सार्वजनिक पूर्वाधारहरू क्षतिग्रस्त हुने,
- आवागमन अवरुद्ध भएर प्रभावित क्षेत्रमा पहुँचको कठिनाई हुने,
- आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति अस्थायी रूपमा क्षति, बालबालिका, महिला, वृद्ध-वृद्धा फरक किसिमले सक्षम (अपाङ्ग) मुख्य रूपमा प्रभावित हुने,
- ठूलो सङ्ख्यामा मानिस विस्थापित हुने,
- उद्धार, सुरक्षा, राहत वितरणजस्ता मानवीय कार्यका लागि आवश्यक सूचना सङ्कलन गर्न र सबै क्षेत्र तथा सरोकारवालासँग समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्न कठिन हुने ।

क्षेत्रगत उद्देश्य :

समन्वय, सूचना सङ्कलन, विश्लेषण र प्रवाहका वैकल्पिक उपायहरू पहिचान गरी सम्बन्धित क्षेत्र र सरोकारवाला लाई सही सूचना उपलब्ध गराई विपद् प्रतिकार्यलाई समन्वयात्मक बनाउन सुनिश्चितता प्रदान गर्नु यस क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य हुनेछ । योजनाका समष्टिगत उद्देश्य निम्नानुसार हुनेछन् :

- विपद्को समयमा सरकार, दातृ निकाय, सबै क्षेत्र (Cluster), सहयोगी संस्था तथा नागरिक समाजबीच समन्वय कायम गर्नु ।
- निर्धारित समयभित्र “बहुक्षेत्र द्रुत लेखाजोखा विश्लेषण(Multy Cluster Initial Rapid Assesment- MIRA)” गर्न आवश्यक समन्वय गर्नु र मीरा कार्यदललाई सहयोगको व्यवस्था मिलाउनु ।
- सूचना प्रवाहको वैकल्पिक उपाय पहिचान गरी सूचना प्रवाहलाई सुनिश्चित गर्नु ।
- नियमित रूपमा अनुगमन गरी क्षेत्रहरूलाई पृष्ठपोषण दिनु ।
- प्रतिकार्यका सन्दर्भमा आवश्यकताअनुसार क्षेत्र र केन्द्रमा सम्पर्क र समन्वय गर्नु ।

आपत्कालीन कार्ययोजना

विपद् आएको अवस्था र त्यसपछि स्थिति सामान्य नभएसम्मको लागि मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने प्रक्रियामा समन्वय तथा सूचना क्षेत्रले निम्नअनुसार कार्य गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ :

विपद् घटना पछिको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	खाडल को पहिचान	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित लागत
० - ७ दिन सम्म	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वय बैठक आयोजना गर्ने <ul style="list-style-type: none"> जानकारी तथा सूचना सङ्कलन गरी परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने सबै क्षेत्र र सदस्यलाई सक्रिय पार्ने, परिस्थिति अनुसार कार्यविभाजन समीक्षा गर्ने 	सबै गा.पा र न.पा प्रमुखको सहभागितामा पूर्वतयारी बैठक र कार्यशालाको आयोजना : <ul style="list-style-type: none"> सम्भावित प्रकोप हुनुअघि पूर्वतयारी बैठक गर्ने क्षेत्रगत कार्ययोजनाको समीक्षा र पुनरावलोकन गर्ने जिल्लास्थित सरोकारवालाबीच समन्वय गरी कार्यशाला गर्ने सङ्घटनसन्तता तथा स्रोतको पुनरावलोकन गर्ने सङ्घटनसन्त गा.पा, न.पा र जिल्लास्तरमा गठन भएका पूर्वसूचना प्रणाली संरचना र कार्यदलहरूलाई तयारी अवस्थामा राख्ने साभेदार तथा सहयोगी निकायको सूचि तयार गर्ने 		क्षेत्र प्रमुख	
	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा सम्बन्धि (Initial Rapid assessment tool)को प्रयोग गरी तत्कालीन मानवीय सहयोगको लागि सूचना सङ्कलन गर्ने एक भन्दा बढी क्षेत्रमा सहयोग गर्नुपर्ने भए विषय-क्षेत्रगत विस्तृत लेखाजोखा(Cluster Specific Detailed Assessment - CSDA) 	<ul style="list-style-type: none"> लेखाजोखाको लागि जनशक्ति तयार गर्ने लेखाजोखा तालिम सञ्चालन गर्ने लेखाजोखाको लागी समुह गठन गर्ने द्रुत लेखाजोखा फर्मछपाइ तयारी अवस्थामा राख्ने लाभान्वित परिचय पत्र छपाई तयारी अवस्थामा राख्ने 		क्षेत्र प्रमुख (निमित्त प्रमुख)	
	बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा सञ्चालन गर्ने <ul style="list-style-type: none"> आवश्यकता भएमा DDMCको निर्णयद्वारा मीरा (MIRA) कार्यदल परिचालन गरी बाढीबाट भएको क्षति तथा प्रभावको सूचना सङ्कलन गर्ने, मीरा (MIRA)का लागि सबै क्षेत्रका अगुवा संस्थालाई फाराम उपलब्ध गराउने 	<ul style="list-style-type: none"> सबै क्षेत्रका एक-एक सदस्य रहेको मीरा कार्यदल गठन गर्ने मीरा सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गर्ने मीराको लागि फारम र निर्देशिका तयार गरी एक-एक हजार प्रति तयार गर्ने मीराको कार्यान्वयनको लागि सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने 		क्षेत्र प्रमुख	

<p>प्रारम्भिक जानकारी तथा तयार प्रतिवेदनका आधारमा आपत्कालीन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन निम्न प्रक्रिया पूरा गर्ने :</p> <p>क. तत्काल उपलब्ध गराउनुपर्ने मानवीय सहयोगको प्राथमिकता निर्धारण,</p> <p>ख. प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नको लागि सम्बन्धित क्षेत्रहरू (Clusters) लाई सल्लाह र सुझाव दिने ।</p> <p>ग. बाढी आउनासाथ उपकरणसहित खोज तथा उद्धार कार्यदल परिचालन गराउने</p> <p>घ. सुरक्षा क्षेत्रसँग समन्वय गरी शान्ती सुरक्षाको व्यवस्था गर्ने</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● खोज तथा उद्धारका लागि गा.पा र नपा स्तरमा टोली निर्माण गर्ने ● स्थानीय स्तरका टोलीहरू लाई तालिमको व्यवस्था गर्ने ● खोज तथा उद्धारका लागि आवश्यक सामग्रीको व्यवस्था गर्ने ● NFRI set को गा.पा र नपा मा व्यवस्था गर्ने ● Ready to eat food तयारी खानाहरूको व्यवस्था गर्ने ● जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र (DEOC) को क्षमता वृद्धि गर्ने 		क्षेत्र प्रमुख	
<p>स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजनाको समीक्षा गर्ने</p>	<p>Cluster हरूले आफ्नो cluster meeting बाट स्रोतको आँकलन गरी तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्ने</p>		जि.वि.व्य.स	
<p>राहत वितरणलाई विवाद रहित बनाउन राजनीतिक दलहरू सुरक्षा निकाय र स्थानिय निकाय सहभागितलाई अनिवार्य गराउने</p>	<p>राहत वितरण राजनैतिक दलसहितको बैठक सम्पन्न गर्ने तथा लेखाजोखा प्रतिवेदन उपलब्ध गराउने</p>		जि.वि.व्य.स	
<p>विस्थापितहरूलाई परिचयपत्र वितरण गर्ने</p>	<p>विस्थापितहरूको पहिचानका लागि १५०० थान परिचय पत्र छपाई तयारी अवस्थामा राख्ने ।</p>		जि.वि.व्य.स	
<p>सङ्कलित सूचना तथा तथ्याङ्कको आधारमा प्रतिवेदन तयार पार्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आधारभूत तथ्याङ्कको समीक्षा गर्ने ● प्रभावित परिवारको सङ्ख्या प्रक्षेपण गर्न प्रभावित गापा र नपासँग तथ्याङ्क प्राप्त गरी तुलनात्मक समीक्षा गर्ने ● प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको अवस्था र स्रोतको समीक्षा गर्ने ● जिल्लामा उपलब्ध उद्धार तथा अन्य प्रतिकार्य सम्बन्धी सेवा, क्षमता र उद्धार सामग्रीको अवस्थाको समीक्षा गर्ने, ● नपुग स्रोत तथा साधनको यकीन गर्न प्रतिवेदन मार्फत सबै क्षेत्रलाई उत्प्रेरित गर्ने 	<p>जनशक्ति र निकायको पहिचान गरी तयारी अवस्थामा रहने</p>		<p>क्षेत्र प्रमुख</p> <ul style="list-style-type: none"> ● मीरा कार्यदल, ● सुरक्षा निकाय ● दातृ निकाय ● अ/गैसस, ● नेरेसो ● नेपाल सरकार 	
<p>सहयोगको कार्यतालिका अध्यावधिक गर्न निम्न कार्य गर्ने:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● IRA वा मीरा (MIRA) बाट प्राप्त सूचना तथा तथ्याङ्कको विश्लेषण ● क्षेत्रगत समूहको लागि सहयोगको थप कार्यतालिका तयारी, 	<ul style="list-style-type: none"> ● Cluster Meeting आयोजना गर्ने ● Cluster Meeting मा प्राप्त तथ्याङ्क विश्लेषण गर्ने ● Cluster meeting मा कार्ययोजना निर्माण गर्ने 		<p>क्षेत्र प्रमुख</p> <p>ने.रे.सो.</p> <p>अ/गैसस</p> <p>दातृ निकाय</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> ● क्षेत्रका सदस्य, जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समिति तथा अन्य सरोकारवालालाई अध्यावधिक कार्यतालिका उपलब्ध गराउने 			
	नियमित सूचना प्रवाहका लागि जल तथा वर्षा मापन केन्द्र गा.पा र न.पा तहको सूचना तथा समन्वय समितिसँग नियमित सम्पर्क कायम गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● गा.पा र न.पा स्तरीय सूचना तथा समन्वय संयन्त्रको निर्माण गर्ने ● कनकाइ तटीय क्षेत्रका गा.पा र नपाहरुमा पूर्वसूचना प्रणाली केन्द्र सगँ link गर्ने ● सडकटासन्न गा.पा र न.पाका विपद् सम्पर्क व्यक्तिलाई विपद् सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम दिने 		जि.स.स. गाप नपा प्रमुख
	आवश्यकताको विस्तृत लेखाजोखा र विश्लेषण गरी आवश्यकता अनुसार प्रतिकार्य गर्ने निर्धारित अवधिको लागि स्रोतहरुको पहिचान, विश्लेषण र परिचालन गर्ने : अन्तरिम अवधिका लागि मानवीय सहयोगसम्बन्धि गतिविधि पहिचान गरी काम गर्ने क्षेत्रहरु परिचालन गर्न समन्वय गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> ● टोली निर्माण ● अभिमुखीकरण ● कार्यक्षेत्रको जिम्मेवारी निर्धारण 		जि.वि . व्य. स क्षेत्रकाप्रमुख सरोकारवाला निकाय तथा संस्था
	प्रतिवेदनलाई अद्यावधिक पार्ने	अभिलेख अध्यावधिक गर्ने व्यक्ति पहिचान गर्ने		क्षेत्र प्रमुख जि.वि.व्य समिति
	सञ्चारमाध्यमका लागि हरेक दिन सूचना तथा समाचार उपलब्ध गराउने सूचना एकद्वार प्रणाली लागु गर्ने (प्रवाह गर्ने)	<ul style="list-style-type: none"> ● सूचनाको लागि सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने ● हरेक दिन पत्रकार बैठक (Press Meet)गर्ने ● बैठकको समय स्थान तोक्ने 		क्षेत्र प्रमुख सबै क्षेत्र प्रमुख
नियमित	तयार प्रतिवेदन जि.वि.व्य.समिति अन्य क्षेत्र, नेपाल सरकार र अन्य सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्ने र सुधारका लागि पृष्ठपोषण (Feedback) लिने तथा दिने	नियमित		
	<ul style="list-style-type: none"> ● आपत्कालीन सूचना प्राप्त गर्न र प्रवाह गर्न जि.स.स.को सूचना केन्द्रको प्रयोग गर्ने ● जल तथा वर्षा मापन केन्द्रका 'गेज रिडर' लाई प्रोत्साहन को व्यवस्था मिलाउने ● सबै न.पा र गा.पाहरुमा LEOC स्थापना गरी सञ्चालन गर्ने ● DEOC र LEOC समन्वयमा सूचना आदान प्रदान गर्ने 	जि.स.स. भित्र विपद्सम्बन्धी सूचना तथा अभिलेख केन्द्रको स्थापना गर्ने । केन्द्रको लागि निम्न सुविधाहरु उपलब्ध गराउने <ul style="list-style-type: none"> ● जनशक्ति ३ जना कम्तीमा ३ महिनाका लागि ● कम्प्युटर, स्क्यानर, प्रिन्टर, डिजिटल क्यामेरा, भिडियो क्यामेरा,इमेल, इन्टरनेट सेवा, ● टोल फ्री टेलिफोन, जेनेरेटर, फोटोकपी मेसिन, 	जि.वि.व्य समिति	

		● मोटरसाइकल,फर्निचर		
३० दिन पछि	अवस्थाको विश्लेषण गरी क्षेत्र र सरकारसँग समन्वय गर्दै आवश्यक निर्णय गर्ने	बैठक बसी समीक्षा गर्ने		क्षेत्र प्रमुख जि.वि.व्य समिति

थप पूर्वतयारीका कार्य

समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रले आपत्कालीन समयमा गर्ने उल्लेखित कार्यका लागि निम्नअनुसार पूर्वतयारी गनु पर्नेछ :

क्र.स	पूर्वतयारी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	कैफियत
१	सबै गा.पा, न.पामा विशेषगरी सङ्कटासन्न गा.पा र न.पाले सञ्चार सुविधाको व्यवस्था मिलाउने सङ्कटासन्न गा.पा र न.पाहरूको बाढी पूर्वको समग्र अवस्था प्रष्ट्याउने वृत्तचित्र तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	गा.पा र न.पा सञ्चार सेवा प्रदायक निकाय जि.स.स., जि.वि.व्य स.दातृ निकाय	
२	<ul style="list-style-type: none"> ● जोखिमयुक्त गा.पा र न.पाहरूमा बाढी पूर्व चेतावनी (Early Warning) का लागि माइक, साइरन तथा साइकल १ थानका दरले उपलब्ध गराउने वा अघिल्लो वर्षको व्यवस्थालाई अध्यावधिक गर्ने ● पूर्वसूचना प्रणालीलाई निर्बाध रूपमा सञ्चालन गर्न कोषको स्थापना गर्ने 	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	जि.वि.व्य.स जि.स.स., दातृ निकाय, गा.पा.,	
३	<p>जनचेतना अभिवृद्धिका गतिविधि सञ्चालन गर्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> ● विपद्सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न पम्प्लेट, पोस्टर, पर्चा तयार गरी विशेषगरी सङ्कटासन्न गा.पाहरूमा वितरण गर्ने । ● एफ.एम. रेडियो तथा पत्र पत्रिकामार्फत विपद्सम्बन्धी ज्ञान तथा जानकारी प्रचार-प्रसार गराउने 	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	जि.वि.स., दातृ निकाय, अ/गैसस सञ्चार माध्यम	
४	आवश्यक तयारी अवस्थामा बस्ने सबै सरोकारवालाहरूको नाम ठेगाना र सम्पर्क नम्बर सहितको डाइरेक्टरी तयार वा सूचना संरचनाको अद्यावधिक गर्ने र उद्धार सामग्रीहरूको मर्मत सम्भार गर्ने, आवश्यक सुख्खा खानेकुराको व्यवस्थापन गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	जि.वि.स., दातृ निकाय, , अ/गैसस	
५	पूर्व सूचना प्रणालीको कार्यविधि तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने	सम्बन्धित क्षेत्र	जि.वि.व्य समिति	

अतिरिक्त गतिविधि

सूचना तथा समन्वय क्षेत्रले गर्नुपर्ने उपरोक्त कार्यहरूको साथै निम्न कार्यहरू नियमित रूपमा सञ्चालन गर्नेछ।

- सबै गा.पा र न.पाहरूले क्षतिग्रस्त स्थानहरूको स्थलगत अध्ययन गरी क्षति भएको भौतिक संरचना, कृषि बाली, पशुपंछी, मानवीय क्षतिको सम्भव भएसम्म तस्वीरसहित विवरण सङ्कलन गर्ने, गराउने ।
- समय-समयमा क्षेत्रहरूको संयुक्त बैठकको आयोजना गरी विपद्को अवस्थाबारे समीक्षा गर्ने ।
- विपद् पीडितहरू को को हुन् ? पहिचान गरी अस्थायी प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउन पहल गर्ने ।
- गा.पा र न.पास्तरमा गठन हुने विपद् व्यवस्थापन समिति र पूर्वसूचना प्रणाली समन्वय समितिलाई सक्रिय बनाउने ।
- सत्य तथ्य सूचनाहरू समय-समयमा सार्वजनिक गर्न पत्रकार सम्मेलन तथा प्रेस विज्ञप्ती जारी गर्ने ।
- सूचना सङ्कलन तथा प्रसारण कार्यलाई व्यवस्थित गर्न सबै न.पा र गा.पाको हाताभित्र स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र स्थापना गरी सञ्चालन गर्ने

विपद्को कारण सञ्चार माध्यम अवरुद्ध वा क्षतिग्रस्त भएमा वैकल्पिक सञ्चार माध्यमको व्यवस्था गर्ने ।

३.२ .विषयगत क्षेत्र: खोज तथा उद्धार:

अग्वाइ गर्ने निकाय :जिल्ला प्रशासन कार्यालय भापा/जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र (DEOC)

क्र.सं	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर,
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भापा	प्र.जि.अ.	०२३४५५१२५
२	नेपाली सेना	गणपति	०२३४६००८०
३	सशस्त्र प्रहरी बल	शसस्त्र प्र.उपरिक्षक	०२३५२०२३५
४	नेपाल प्रहरी	प्रहरी उपरिक्षक	०२३५५०५५
५	राष्ट्रिय अनुसन्धान,जिल्ला कार्यालय भापा	उप नि. निर्देशक	०२३४५५००२
६	भवन तथा शहरी विकास कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०२३४५५०६३
७.	सडक विभाग	कार्यालय प्रमुख	०२३५८०२६५
८.	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	सभापति	०२३५२०१०२
९.	यान्त्रिक कार्यालय बिर्तामोड	कार्यालय प्रमुख	०२३५४३६५५
१०.	जि.स.स./नगरपालिका/ गा.पा	अध्यक्ष	
११.	निर्माण व्यावसायी संघ	अध्यक्ष	०२३५४०४४८
१२.	नेपाल स्काउट	अध्यक्ष	०२३४५५२४१

मुख्य विपद्को किसिम: बाढी र भूकम्प

विपद्को अनुमानित अवस्था:

- बाढीबाट प्रभावितमध्ये १,००० परिवारलाई उद्धार गर्नुपर्ने अवस्था ।
- भूकम्प तथा बाढीबाट भौतिक संरचनाहरू, घर, बाटो, कलभर्ट, आदि भत्किन सक्छ साथै यातायात अवरुद्ध हुन सक्ने ।
- मानिसहरू वेपत्ता हुने, पुरिने, वगाउने , नदीबीचमा फस्ने , घाइते हुने तथा मानवीय क्षति हुन सक्ने ।
- भापा जिल्लाका गा.पा. र न.पा.का जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा डुवान, कटान र पटान हुन सक्ने ।
- सहर उन्मुख वस्तीहरू भूकम्पीय जोखिममा पर्ने

- सूचना सम्पर्क बिच्छेद हुने र कायम गर्न कठिन हुने ।
- आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति अस्थायी रूपमा क्षति, बाल-बालिका, महिला, वृद्ध-वृद्धा तथा फरक क्षमता (अपाङ्ग) भएका मानिसहरू मुख्य रूपमा प्रभावित हुने,
- विद्यालयमा कक्षा कोठा, प्रहरी चौकी र स्वास्थ्य केन्द्र जस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरू माथि चाप पर्ने,
- सामुदायिक संस्थागत ठाउँहरूमा अस्थायी आवासमा बसेको समयमा सामुदायिक स्वास्थ्य सम्बन्धि समस्या आउन सक्ने

विषयगत उद्देश्य:

- विपद्को समयमा प्रभावित समुदाय तथा सुरक्षा पोष्टहरूमा खोज तथा उद्धारका लागि आवश्यक सामग्रीहरूको प्रबन्ध मिलाउने ।
- विपद्मा परेका व्यक्तिहरूको यथाशिघ्र खोज तथा उद्धार कार्य गरी जीउधनको सुरक्षा गर्ने ।
- विपद्मा परेका समुदायलाई उद्धार गरी सुरक्षित आश्रय स्थलमा राख्ने ।
- विपद्को कारणले जीवन जोखिममा परेका व्यक्तिहरूको क्रमश प्राथमिकतानुसार उद्धार गर्ने ।
- विपद्मा परेकालाई समयमै आधारभूत आवश्यकताका राहत सामग्री वितरण गर्ने ।

रणनीति :

- सुरक्षा निकायको समन्वयमा समुदायका तालिम प्राप्त जनशक्तिहरूलाई परिचालन गराउने ।
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने
- उद्धार सामग्रीहरूको थप आपूर्तिको लागि सम्बन्धित निकायहरूमा समन्वय गरी व्यवस्थाका लागि पहल गर्ने ।
- DEOC मार्फत विभिन्न गैर सरकारी संस्थाहरूसँग समन्वय गरी खोज तथा उद्धार कार्यको लागि थप आवश्यक पर्ने साधन (सवारी साधन समेत) को प्रबन्ध मिलाउने ।

■ विपद् अवस्थामा आधारित आपतकालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	संबोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
०-१ घण्टा	<ul style="list-style-type: none"> ■ सूचना प्राप्त गर्न साथ आपत्कालीन बैठक बस्ने । ■ खोज तथा उद्धार टोलीको परिचालन र खोज तथा उद्धार कार्यको थालनी । ■ स्वयम् सेवकहरु परिचालन गर्ने ■ DDMC का सदस्यलाई जानकारी । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ सम्बद्ध व्यक्तिहरूसंग सम्पर्क गर्ने नम्वर राख्ने। ■ खोज तथा उद्धार टोलीका लागि आवश्यक वन्द-वस्तीका सामग्रीहरुको तयारी गर्ने ■ खोज तथा उद्धार टोली तथा स्वयंसेवकहरु परिचालन गर्ने ■ प्राथमिक उपचारको टोली परिचालन गर्ने ■ रेकर्ड तयारी गर्ने । ■ स्वयंसेवकहरुलाई अभिमुखीकरण 	<ul style="list-style-type: none"> ■ उद्धार सामग्रीहरु प्रयाप्त मात्रामा नभएको, जस्तै लाईफ ज्याकेट, Climbing rope, Rafting Boat ■ जोखिम क्षेत्रमा रहेका सुरक्षा निकायका पोष्टरुमा थप उद्धार सामग्रीको व्यवस्था गर्नु पर्ने । 	DEOC जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरु र रेडक्रस सोसाइटी	
१-७ घण्टा	<ul style="list-style-type: none"> ■ घटनाको द्रुत लेखाजोखा गर्ने । ■ हराएकाहरुको खोजी र खोज तथा उद्धारका कार्य जारी राख्ने । ■ आवश्यकता अनुसार मोटरबोट, हेलिकप्टर, रवर बोट आदिको प्रयोग गरी खोज तथा उद्धारका कार्य गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> ■ खोज तथा उद्धार टोलीको लागि आवश्यक वन्द-वस्तीको सामग्रीहरु तयारी अवस्थामा विभिन्न ६ स्थानमा राख्ने ■ खोज तथा उद्धार टोली तथा स्वयंसेवकहरु परिचालन गर्ने । ■ प्राथमिक उपचारको टोली परिचालन गर्ने ■ रेकर्ड तयारी गर्ने । ■ हेलिकप्टर विपद्को समयका लागि तयारी अवस्थामा राख्न समन्वय गर्ने 	जोखिम क्षेत्रमा रहेका सुरक्षा निकायका पोष्टरुमा थप उद्धार सामग्रीको व्यवस्था गर्नुपर्ने ।	DEOC , जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरु र रेडक्रस सोसाइटी	

७-२४घण्टा	<ul style="list-style-type: none"> ■ जोखिममा रहेकालाई स्थानान्तरण गर्ने ■ घाईतेहरुलाई प्राथमिक उपचार गर्ने ■ प्राथमिक उपचार गरी थप उपचारको लागि अस्पताल पठाउने । ■ घटना मुचुल्का तयार गर्ने, मृत अवस्थामा फेला परेमा पोष्टमार्टमको लागि अस्पताल पठाउने । ■ खोजी तथा उद्धार कार्यको निरन्तरता 	<ul style="list-style-type: none"> ■ सम्बद्ध व्यक्तिहरुसंग सम्पर्क गरिरहने । ■ स्वयंसेवकहरुलाई परिचालनमा निरन्तरता । ■ प्राथमिक उपचारको टोली परिचालनमा निरन्तरता । ■ सुरक्षा निकाय र तालिम प्राप्त स्वयम् सेवकहरुलाई तयारी अवस्थामा राख्ने ■ रेकर्ड तयारी गर्ने । 		नेपाली सेना नेपाल प्रहरी सशस्त्र प्रहरी ने. रे.सो.	
दोस्रो दिन	<ul style="list-style-type: none"> ■ खोज तलासको क्रममा भेटिएका व्यक्ति तथा सम्पत्तिहरु सम्बन्धित परिवारहरुलाई जिम्मा लगाउने । ■ घटनाको द्रुत लेखाजोखालाई निरन्तरता दिने ■ थप भेटिएका घाईतेहरुलाई प्राथमिक उपचार गर्ने ■ प्राथमिक उपचार गरी थप उपचारको लागि अस्पताल पठाउने ■ घटनाको बारेमा DDMC मा प्रतिवेदन दिने 	<ul style="list-style-type: none"> ■ सम्बद्ध व्यक्तिहरुसंग सम्पर्क गरिरहने । ■ स्वयंसेवकहरुलाई परिचालनमा निरन्तरता । ■ प्राथमिक उपचारको टोली परिचालनकालागि तयारी अवस्थामा राख्ने। ■ सुरक्षा निकाय र तालिम प्राप्त स्वयम् सेवकहरुलाई तयारी अवस्थामा राख्ने ■ रेकर्ड तयारी गर्ने । 		नेपाली सेना नेपाल प्रहरी सशस्त्र प्रहरी नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
२४-४८घण्टा	<ul style="list-style-type: none"> ■ बेपत्ता व्यक्ति, व्यक्तिगत सम्पत्ति, पशु चौपाय खोजी व्यवस्थापन गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ खोजी तथा उद्धार कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गर्ने । ■ शिविर व्यवस्थापन गर्ने । 			

कार्यान्वयन योजनासहितको प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्य

क्र.सं.	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यको सूची	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयन गर्ने तरिका (बैठक, कार्यशाला, तालिम आदि)	समय सिमा (कार्य तालिका)
१.	जोखिममा रहेका व्यक्ति वा समूहको पहिचान गर्ने	सम्बन्धित गा.पा., नपा, जि.स.स र ने.रे.सो.	घरघुरी सर्वेक्षण, जि.स.स., गा.पा., नपा को प्रोफाइल	हरेक वर्षको पुष मसान्त सम्ममा
२	क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरूसंग समन्वय बैठक गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, DEOC	बैठक	जेठ मसन्त सम्म
३	विपद् व्यवस्थापनसंग सम्बन्धि कृतिम अभ्यास गराई सुरक्षा निकायलाई तयारी राख्ने ।	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, NRCS, DEOC	तालिम तथा कृत्रिम घटना अभ्यास	जेठ मसन्त सम्म
४	उद्धार सामग्रीहरूको संकलन ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल	समन्वय	आषाढको पहिलो हप्ता सम्ममा
५	सुरक्षा निकायका इकाईहरू तथा समुदायस्तरका तालिम प्राप्त स्वयम सेवकहरूको सम्पर्क सूची तयार गर्ने ।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रेडक्रस, स्थानीय निकाय	फोन, इमेल, संकलन गरी राख्ने	,,
६	सुरक्षा निकाय तथा समुदाय स्तरमा रहेका उद्धार टिमलाई अभिमुखीकरण	DDMC, DEOC	अभिमुखीकरण	असार दोश्रो हप्ता
८	मौजुदा सामग्रीहरूको जाँच/परीक्षण गर्ने ।	DDMC, DEOC, सुरक्षा निकाय र स्थानीय समुदाय	अनुगमन गर्ने, पूर्व अभ्यास गर्ने ।	,,निरन्तर
९	आवश्यकता अनुसारको सामग्रीहरूको पुग/नपुग आँकलन गर्ने	DEOC, सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र	सङ्कलन, ढुवानी र आवश्यकता पहिचान गर्ने ।	

साभेदारहरुको क्षमता र सहयोगको आँकलन तथा योजना :

क्र.सं	आवश्यक सामग्री	आवश्यक संख्या	सहयोगी संस्थासँग रहेको	नपुग	अनुमानित रकम	कैफियत
१	भम्पल -गल)	१००	५०	५०		सुरक्षा निकायहरु
२	एम्बुलेन्स		१२२			रेडक्रस,स्वास्थ्य संस्था र अन्य संघसस्था
३	डोरी -मिटर)	२००	१००	१००		रेडक्रस, सुरक्षा निकाय, समुदाय
४	स्ट्रेचर	६०	२०	४०		रेडक्रस,सुरक्षा निकाय
५	हुक	१००		१००		सुरक्षा निकाय
६	हेलमेट	१००	३९	६१		सुरक्षा निकाय
७	लाइफ ज्याकेट	२००	११८	८२		जि.प्र.का.,सुरक्षा निकाय, रेडक्रस, समुदाय ।
८	सवारी साधन	२०	१५	५		जि.प्र.का ,सुरक्षा निकाय, सरकारी कार्यालय
९	कोदालो	२४०	९०	१५०		सुरक्षा निकाय
१०	गैती	१५०	९०	४०		सुरक्षा निकाय, रेडक्रस
११	तालिम प्राप्त कर्मी		५००			सुरक्षा निकाय
१२	प्राथमिक उपचार बाक्स	२००	४०	१६०		रेडक्रस,सुरक्षा निकाय
१३	विपद् व्यवस्थापन कोष					सबै न.पा र गा.पाहरुले रकम रहेको
१४	हेलिकप्टर	२		२		सरकारले तोकिएको स्थानमा
१५	स्काई भेटर	१५	१०	५		न.पा, गा.पा र निजी कम्पनीहरु
१६	सामाजिक उद्धारक (क्याड्रे)					सबै समुदायहरुमा रेडक्रसका स्वयमसेवीहरु उपलब्ध हुने
१७	फायर एक्टेनगुईजर		५०			जि.वि.व्य.स र सुरक्षा निकाय
१८	इमरजेन्सी लाइट		१५			जि.वि.व्य.स र सुरक्षा निकाय
१९	सावेल		१००			सुरक्षा निकाय
२०	पिलास		५४			सुरक्षा निकाय
२१	हम्बर		५०			सुरक्षा निकाय
२२	ट्युब	१००	५०	५०		जि.वि.व्य.स र सुरक्षा निकाय
२३	दमकल	१५	८	७		सबै न.पाहरुमा

२४	रबर बोट	१०	५	५		नेपाली सेना, भापा गापा ,नेरेसो, शसस्त्र प्रहरी
२५	त्रिपाल		१०००			DEOC र नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
२६	हँसिया		५४			सुरक्षा निकाय
२७	मोटर लिभर रट		११			सुरक्षा निकाय
२८	आरा		३३			सुरक्षा निकाय
२९						

हाल जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र -DEOC_ भापामा मौज्जात रहेका उद्धार सामग्रीहरु

क्र.सं.	उद्धार सामग्रीहरुको विवरण	इकाई	थान	कैफियत
१	रबर बोट (पम्प,प्याडल सहित)	थान	१	
२	भर्न्याड	थन	२	
३	फायर बल्यांकेट	थान	४	
४	फायर सुट (स्याकेट,हेल्मेट,बुट,गगल्स)	थान	२	
५	डायनामिक रोप	रोल	१	
६	स्टाटिक रोप	रोल	१	
७	ब्याकबोर्ड लङ्ग (स्टेचर)	थान	१	
८	थो व्याग (रेस्क्यू डोरी)	थान	४	
९	फिङ्गर क्राविन	थान	३	
१०	पेट्रोल चेन्स	थान	१	
११	पोटेवल वाटर पम्प	पोका	३	
१२	डोरी	थन	३	
१३	आरा (सानो ठूलो)	थान	२५	
१४	पिलास	थान	२५	
१५	गैती	जोर	३२	
१६	बेल्चा	थन	४८	
१७	कोदालो	थन	३४	
१८	भम्पल	थन	२०	
१९	बाल्टिन	थन	२५	
२०	सिक्कल	थन	१०	
२१	खुर्पा	थन	१०	
२२	हम्मर १० सानो २ ठूलो	थन	१२	
२३	बन्चरो सानो ठूलो	थन	२०	
२४	गमबुट	थन	३९	
२५	हेल्मेट	थन	५०	
२६	पन्जा उद्धारमा प्रयोग हुने	पोका	३	
२७	त्रिपाल ८७ पोका	थन	४३५	
२८	फायर एक्सटीनगुइसर	थन	१६	कार्यलयमा रहेको समेत
२९	स्टेचर फलामको	थन	१५	
३०	प्राथमिक उपचार बक्स	थन	१७	
३१	लाईफ ज्याकेट	थन	१०	
३२	ट्यूब, लाइफगार्ड रिङ्ग	थन	२	
३३	फायर एक्सटीनगुसि बल	थन	१०	
३४	लिभर हाइड्रोलिक ज्याक	थन	२	
३५	चेन स	थन	१	

श्रोत : जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, भापा-२०८०

नेपाली सेना,श्री अरिदन गण चारआली

जिल्ला प्रशासन कार्यालय भापाबाट प्राप्त भएका विपद् व्यवस्थापनका सामग्री विवरणहरु

क्र.सं.	उद्धार सामग्रीहरुको विवरण	इकाई	थान	कैफियत
१	नाइलनको डोरी	गोटा	३	
२	प्लाष्टिक	रोल	३	
३	बन्चरो	गोटा	९	
४	वायर कटर	गोटा	८	

	पिक		९	
५	सावेल	गोटा	९	
६	पिलास	गोटा	४	
७	ह्याण्ड ग्लोप्स	गोटा	१०	
८	लाईफ ज्याकेट	गोटा	२५	
९	आरा	गोटा	९	
१०	माक्स	गोटा	६	
११	करौती	गोटा	१४	
१२	गिडुवा आरा	गोटा	९	
१३	हम्मर	गोटा	९	
१४	हँसिया (करौती)	गोटा	१४	
१५	भेहिकल लिभर रट	गोटा	३	
१६	प्राथमिक उपचार बक्स	गोटा	५	
१७	टायर ट्यूव	गोटा	६	
१८	लाईफ बारिङ्ग	गोटा	२	

नेपाली सेनाबाट निकासी भई श्री अरिदमन गणमा रहेको विपद् व्यवस्थापनका सामग्रीहरूको विवरण

क्र.सं.	उद्धार सामग्रीहरूको विवरण	इकाई	थान	कैफियत
१	फायरप्रुफ बुट	गोटा	१	
२	ब्ल्याङ्केट डिस्पोजयबल	गोटा	१	
३	न्याफिटङ्ग बोर्ड	गोटा	१	
४	वाटर प्रुफ लाईफ ज्याकेट	गोटा	८	
५	रबर ट्युब	गोटा	१	
६	लाईफ बोर्ड	गोटा	२	
७	रोटेटरी रिसक्सेशन स	गोटा	१	
८	उड कटिङ्ग ब्लेड फर रोटेटरी रिसक्सेशन स	गोटा	१	
९	कटिङ्ग कटिङ्ग ब्लेड फर रोटेटरी रिसक्सेशन स	गोटा	१	
१०	मेटल कटिङ्ग ब्लेड फर रोटेटरी रिसक्सेशन स	गोटा	१	
११	रोटेटरी हेम्बर ड्रिल (६ के.जी)	गोटा	१	
१२	डेमोलेशन हेम्बर	गोटा	१	
१३	रोटेटरी डेमोलेशन हेम्बर ड्रिल	गोटा	१	
१४	चिपिङ्ग हेम्बर डल बिट प्वाइन्टेड ३०-४५CMलङ्ग	गोटा	१	
१५	फ्यान फर कन्फिन्डस स्पेश विथ होज ईलेक्टिक	गोटा	१	
१६	डाईमन्ड टाईप चिजल (फल्याट)	गोटा	१	
१७	डाईमन्ड टाईप चिजल (प्वाइन्टेड)	गोटा	१	
१८	चिजल २५MM-१९७MM	गोटा	१	
१९	पिन्ज प्वाइन्ट (प्याराबार) ६० ईन्च	गोटा	१	
२०	क्रोबार ६० सि.एम.	गोटा	१	
२१	बोल्ड कटर	गोटा	१	
२२	कार्पेन्टर ह्याण्ड स (६० सि.एम)	गोटा	१	
२३	बुल्ड डग ग्लिप	गोटा	१	

२४	वर्किङ्ग ग्लोभ्स	गोटा	१	
२५	क्याराबिना	गोटा	२	
२६	फ्रोटीङ्ग रोप	गोटा	५	
२७	डाईनामिक रोप	गोटा	१	
२८	आई प्रोटेक्शन	गोटा	१	
२९	नि प्याड	गोटा	३	
३०	हेड ल्याम्प	गोटा	३	
३१	हार्ड क्वीन्सल ग्लोभ्स	गोटा	१	
३२	मुस्ताङ्ग युनिभर्सल फ्ल्याटफर्म भेष्ट विथ सोल्सकलर ओरेन्ज (ऋषीईक्वीपमेन्ट)	गोटा	५	
३३	लुमिनस ज्याकेट भेष्ट	गोटा	१	
३४	फायर फाईटिङ्ग हेलमेट विथ फेसिल	गोटा	१	
३५	फायर फाईटिङ्ग वर्किङ्ग ग्लोभ्स	गोटा	२	
३६	फायर प्रोम्यक्स्ट्री सुट	गोटा	२	
३७	फ्ल्यास हुड	गोटा	२	
३८	सेफटी हेलमेड विथ हेड ल्याम्प	गोटा	२	
३९	सिट हार्नेश	गोटा	२	
४०	हार्नेश	गोटा	१	
४१	डस्ट माक्स	गोटा	१	
४२	ईस्टिल वायर रोप 1 ईन्च	गोटा	१	
४३	थ्रो ब्याग	गोटा	१	
४४	ईयर प्रोटेक्शन	गोटा	४	
४५	ग्यास माक्स	गोटा	२	
४६	सेफटी हेलमेट (ओर्किङ्ग)	गोटा	१	
४७	लाईफ लाईन रोप 100 मिटर	गोटा	३	
४८	वाटर सिसोर्स हेलमेट	गोटा	१	
४९	वाटर रिसोर्स ग्लोभ्स	गोटा	३	
५०	प्याडल	गोटा	१	
५१	ईलेक्ट्रिक बोर्ड पम्प	गोटा	१	
५२	वाटर रिसर्च हिस्टेल	गोटा	१	
५३	स्न्याच ब्लक (सिग्नल)	गोटा	२	
५४	चिन फिलिङ्ग किट	गोटा	१	
५५	फोल्डिङ्ग सावेल	गोटा	२	
५६	कंक्रीट कटिङ्ग कटर (एङ्गल ग्रेन्डर)	गोटा	४	
५७	2 ईन्च फेक्जबल वाटर होज	गोटा	२	
५८	फायर बिटर	गोटा	१	
५९	होल सब ईट (फर उड)	गोटा	३	

६०	एङ्गल ग्रेन्डर मेटल ब्लेड	गोटा	१	
६१	एङ्गल ग्रेन्डरकंक्रीटब्लेड	गोटा	१	
६२	वाटर गगल्स	गोटा	१	
६३	स्फेल सार बल्याक कन्ट्री हेलमेट	गोटा	१	
६४	OBM सेट	गोटा	१	
६५	रबर बोर्ड	गोटा	१	

श्रोत : श्री अरिदमन गण चारआली २०८०

विपद् व्यवस्थापनको लागि जिल्ला प्रहरी कार्यालय तथा मातहतमा रहेको मौज्जात सामग्रीहरु

क्र.सं.	उद्धार सामग्रीहरुको विवरण	इकाई	सख्या	कैफियत
१	लाईफ ज्याकेट	थान	११८	
२	डोरी	मिटर	३०५५	
३	टायरको ट्यूव	थन	३२	
४	उडकटर	थान	७	
५	सावेल	थान	५०	
६	पिलास	थान	१३	
७	गैती / गल	थान	२३	
८	स्ट्रेचर	थान	१४	
९	पिक	थान	४३	
१०	कोदालो	थन	४३	

कोशी प्रदेश प्रहरी कार्यालय विपद् व्यवस्थापन गुल्म चन्द्रगढीमा रहेको मौज्जात विपद् सामग्रीहरु

क्र.सं.	उद्धार सामग्रीहरुको विवरण	इकाई	सख्या	कैफियत
१	लाईफ ज्याकेट	थान	१३६	
२	विग पिडिएफ ज्याकेट	थान	१	
३	क्रोबार	थान	१०	
४	प्रेवार	थान	२४	
५	कारपेन्टर ह्यामर	थन	२	
६	वायर कटर	थान	९	
७	सावेल	थान	१७	
८	पिक बोथ हेन्डल	थान	२५	
९	हयाक्सो	थान	८	
१०	बन्चरो	थान	१०	
११	फायर बकेट	थान	९	
१२	सेफ्टी हार्नेस	थान	१२	
१३	फोल्डीङ्ग स्टेचर	थान	१८	
१४	नाईलन डोरी	बन्डल	९	
१५	नाइफ	थान	१३	
१६	लेदर ग्लोज	जोर	१५	
१७	हेड ल्याम्प	थान	७	
१८	स्लाईडिङ्ग ल्याडर	थान	४	
१९	वाटर हेलमेट	थान	२४	
२०	थ्रो ब्याग	थान	१४	
२१	टेप सिलिङ्ग	थान	२	
२२	रबर ट्यूव	थान	१०	
२३	रेन कोट		२५	

२४	फायर ब्यांकेट	थान	२६	
२५	अग्नि समन यन्त्र	थान	२७	
२६	रवर बोट	थान	२८	
२७	प्याडल	थान	२९	

श्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यलय, भापा २०८०

सशस्त्र प्रहरीबल नं २ हे. क्वा.तथा मातहतका विओपि र बेशहरुमा रहेको विपद् व्यवस्थापन सामग्रीहरु

क्र.सं.	सामग्रीहरुको नाम	इकाई	थान	कैफियत
१	लाईफ ज्याकेट	थन	१३८	
२	रवर बोट	थन	३	
३	हावा भर्ने पम्प	थान	४	
४	प्याडल	थान	१८	
५	चेस्ट हार्नेश	थान	५	
६	Back Bord	थान	१	
७	Throw Bag	थान	३	
८	रेस्क्यु हेल्मेट	रोल	१४	
९	पिक	रोल	४७	
१०	सावेल	थान	७८	
११	फरुवा	थान	३३	
१२	गल	थान	२४	
१३	बन्चरो	थान	१७	
१४	ट्युव	थान	५३	
१५	कटन रोप	थान	८	
१६	नाईलन डोरी	थान	१६	
१७	बाल्टिन	थान	५६	
१८	प्लाष्टिक ट्युव	थान	६	
१९	मेघा फोन	थान	६	
२०	फायर स्ट्युङ्गयुसर	थन	२८	
२१	हेम्बर	थन	१२	
२२	उड कटिङ्ग आरा	थन	१५	
२३	स्ट्रेचर	थन	१२	
२४	रक हेल्मेट	थन	४४	
२५	Picket	थन	२	
२६	Gloves	थन	१०	
२७	Reflector Vest	थन	१०	
२८	Go Pro Camera	थन	२	
२९	ट्राफिक ज्याकेट	थन	३१९	
३०	वायर कटर	थन	६	

३१	Fire Suit	थन	१	
३२	Fire Helmet	थन	१	
३३	Fire Boots	थन	१०	
३४	Fire Proof mask	थन	५	
३५	Fire Blanket	थन	२	
३६	टर्च लाईट	थन	४	
३७	Dead body Bag	थन	४	
३८	Chain saw	थन	६	
३९	Patrol saw	थन	२	
४०	Spark pleg	थन	५	
४१	आईरन कटिङ्ग ब्लेड	थन	६	
४२	उड कटिङ्ग ब्लेड	थन	४	
४३	डायमण्ड कटिङ्ग ब्लेड	थन	३	
४४	कंक्रीट कटिङ्ग ब्लेड	थन	६	
४५	Collasp Ladder	थन	१	
४६	रोटेटरी हेम्बर ड्रिल	थन	१	
४७	बोर्ड कटर	थन	१	
४८	ईलेक्ट्रिक चैन स	थन	१	
४९	म्याटेक्स	थन	३०	
५०	त्रीपाल	थन	१५	
५१	डिगिङ्ग टुल	थन	२४	
५२	CSSR हेल्मेट	थन	१४	
५३	Sliding Ladder	थन	२	
५४	हेड लाईट	थन	१	
५५	Pray Bar	थन	१	

श्रोत : नं २ हे.क्वा.भापा २०८०

३.३. बन्दोबस्ती(Logistic)

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads):प्रमुख जिल्ला अधिकारी

क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster members)को सूचि :

क्र.सं	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भापा	प्र.जि.अ.	०२३४५५१२५
२	नेपाली सेना	गणपति	०२३४६००८०
३	सशस्त्र प्रहरी बल	स.प्र.उपरिक्षक	०२३५८२२४४
४	नेपाल प्रहरी	प्रहरी उपरिक्षक	०२३५५०५५
५	राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग	उप निर्देशक	४५५००२
६	नागरिक उड्डयन प्राधिकरण	प्रमुख	४५५४३२

७	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	प्रमुख	०२३४५५१९६
८	जिल्ला वन कार्यालय	प्रमुख	४५५०५३
९	जिल्ला भू-संरक्षण कार्यालय	जि.भू.स.अधिकृत	४५६११६
१०	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण कार्यालय	प्रमुख	०२१५२८३३८
११	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	प्रमुख	०२३४५५०५०
१२	सडक डिभिजन कार्यालय	प्रमुख	५८०२६५
१३	मेची अंचल यातायात व्यवस्था कार्यालय	प्रमुख	५४०२६४
१४	यान्त्रिक कार्यालय विर्तामोड	प्रमुख	५४३६५५
१५	दुरसंचार सेवा प्रदायक कार्यालयहरु	प्रमुख	५२०४४४,५४०४४४
१६	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	सभापति	०२३५२०१०२
१७	नेपाल आयल निगम	प्रमुख	४६००८३
१८	बस व्यवसायी संघ	अध्यक्ष	५२०९२९
१९	निर्माण व्यवसायी महासंघ	अध्यक्ष	५४०४४८
२०	पेट्रोलियम एशोसिएसन	अध्यक्ष	५४४७७४
२१	होटल व्यवसायी महासंघ	अध्यक्ष	५४११४२
२२	जि.स.स./नगरपालिका र गा.पा.	अध्यक्ष	

विपद् सम्बन्धि परिस्थिति : विपद्का संभावित मानवीय असर

- सार्वजनिक पूर्वाधारहरू (सडक, पुल, विद्युत, आपूर्ति, सञ्चार) नष्ट ।
- आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति अस्थायी रूपमा क्षति, बाल-वालिका, महिला, वृद्ध-वृद्धा तथा फरक किसिमले सक्षम (अपाङ्ग) मुख्य रूपमा प्रभावित हुने गरी मानिसहरू विस्थापन
- विद्यालयमा कक्षा कोठा, प्रहरी चौकी र स्वास्थ्य केन्द्रजस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरूमाथि परेको चाप
- सामुदायिक संस्थागत ठाउँहरूमा अस्थायी आवासमा बसेको समयमा सामुदायिक स्वास्थ्यसम्बन्धि प्रचलनहरूमा देखिएका चुनौती
- आवाससम्बन्धि सहयोग आवश्यक हुने गरी विस्थापित परिवारको सङ्ख्या

बिशिष्ट उद्देश्य

- विपद् प्रभावित समुदायसम्म तत्काल राहत प्रतिकार्यका सहयोगहरूको सहज पहुँचको लागि यथासक्य चाँडो आवश्यक सामग्रीहरू पुऱ्याउने ।
- तत्काल विपद् प्रभावित क्षेत्रमा गई सूचना सङ्कलन गर्ने ।
- पुनर्निर्माणको लागि आवश्यक सहयोग गर्ने ।
- स्थलगत अनुगमन गर्ने ।

- सबै क्षेत्रहरुसंग समन्वय गर्ने । सबै क्षेत्रहरुका लागि बन्दोबस्तीका सामग्रीहरु जुटाउन
- सहयोग गर्ने ।
- अन्य क्षेत्रहरुको क्षमता पहिचान गर्ने ,अपुग सामग्री बन्दोबस्ती मिलाउने ।
- सबै क्षेत्रहरुको पूर्वाधार एकिकन गरी अध्यावधिक रहने ।

विपद् घटना पछिको अवधि	आपत्कालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्था संवोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवारी	लागत
० - ३० दिनसम्म	क्षेत्रगत बैठक गर्ने जानकारी तथा सूचना सङ्कलन गरी परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने, क्षेत्रका सदस्यलाई सक्रिय पार्ने,परिस्थिति अनुसार कार्यविभाजन समीक्षा गर्ने	सबै क्षेत्र प्रमुखको सहभागितामा पूर्वतयारी बैठक र कार्यशालाको आयोजना : संभावित प्रकोप हुनुअघि पूर्वतयारी बैठक गर्ने क्षेत्रगत कार्ययोजनाको समीक्षा रपुनरावलोकन गर्ने,श्रोतको तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्ने,गोदाम घरको व्यवस्था गर्ने, मानव श्रोतसाधन लाई आपत्कालीन अवस्थामा कार्य गर्नका लागि तालिम प्रदान गर्ने		क्षेत्र प्रमुख	
	उद्धार कार्यमा सहयोगका लागि आवश्यक सवारी साधन परिचालन गर्ने	श्रोतको तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्ने आवश्यक इन्धनको व्यवस्था गर्ने समन्वय बैठक गर्ने			
	क्षेत्रगत अगुवा(Cluster Head-संगको बैठक	समय पूर्व निर्धारण गर्ने			

आपत्कालीन कार्ययोजना (पूर्वतयारी कार्ययोजना)

क्र.सं.	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
१	सवारी साधनको आँकलन ● आवश्यक सङ्ख्या,सवारीको प्रकार, रहेको स्थान	जि.वि.व्य.स.,सम्बन्धि गा.पा र न.पाहरु	जेठ मसान्तभित्र
२	इन्धन र भाडा व्यवस्था	जि.वि.व्य.स.,सम्बन्धित गा.पा र न.पाहरु	विपद्को परको समयमा
३	भण्डारण तथा गोदामघरको व्यवस्था	जि.वि.व्य.स.सम्बन्धित गा.पा र न.पाहरु	जेठ मसान्तभित्र
४	मानव स्रोतको लागि खानाको तयारी	जि.वि.व्य.स.,सम्बन्धित गा.पा र न.पाहरु	विपद्को समयमा

३.४. क्षेत्र (Cluster):आवास तथा गैरखाद्य सामग्री

यस क्षेत्रमा नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads):नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, भापा क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster members) को सूचि :

क्र. सं	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर,
१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी (क्षेत्र प्रमुख)	सभापति	९८५२६७२६९८, ०२३५२३१०२,
२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्र.जि.अ.	९८५२६१७७७७, ०२३४५५१२५
३	जिल्ला समन्वय समिति	प्रमुख	०२३४५५०८४
४	शिक्षा समन्वय एकाई कार्यालय	प्रमुख	०२३४५५०३७
५	जिल्ला वन कार्यालय	प्रमुख	०२३४५५०५३
६.	भूसंरक्षण कार्यालय	जि.भू.स.अ.	०२३४५६११६
७.	सेभ द चिल्ड्रेन	प्रमुख	०२१४६१७१२
८.	आइ. ओ. एम.	प्रमुख	०२३५८५२०१
९.	एल डब्लु एफ कार्यालय ,भापा	प्रमुख	०२३५८४०१५
१०.	नेपाल बिद्युत प्राधिकरण,भापा	प्रमुख	०२३४५५०५०
११	वन उपभोक्ता महासंघ	अध्यक्ष	९८४२६३३७६८
१२	यु.नि.से.फ (Unicef)	प्रमुख	०२१४७१६१२
१३	ह्याबिटाट (Habitat) नेपाल	प्रमुख	०१४४३२८०१
१४	नागरिक समाज, भापा	अध्यक्ष	९८४२६५४६२६
१५	उद्योग बाणिज्य संघ	अध्यक्ष	०२३५२३०५८
१६	कृषि ज्ञान केन्द्र,भापा	प्रमुख	०२३४५५५४६
१७	खा.पा. तथा स. डि. कार्यालय	प्रमुख	०२३४५५१९६
१८	निर्माण व्यवसायी संघ, भापा	अध्यक्ष	
१९	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पसुसेवा विज्ञ केन्द्र	प्रमुख	०२३५२०८७, ०२३५२१४३५
२०	स्वास्थ्य कार्यालय,भापा	प्रमुख	०२३५२३०१६

बाढीपछिको सम्भावित परिदृश्य

- बाढीबाट अधिकांश गाउँ जलमग्न भएर मानिस हताहत भई सहयोगको याचना गरिरहेका हुनेछन् ।
- घरबार नष्ट भएर भूरी, हिलो र चिसो जमिनमा दिन रात बिताउन बाध्य भइरहेको अवस्था देखिनेछ ।
- विद्यालयका कक्षा कोठा, प्रहरी चौकी, स्वास्थ्य केन्द्रहरूजस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरूमाथि दबावको सिर्जना, सामुदायिक/संस्थागत स्थानहरूमा अस्थायी आवासको उपयोग गर्दा सामुदायिक स्वास्थ्यसम्बन्धि व्यवहारमा चुनौती र समस्या देखा पर्नेछन् ।
- मानवीय सहयोगका लागि लक्षित अनुमानित **एकहजार घरधुरीका जम्मा जनसंख्या पाँचहजार** हुनेछन्, जसले बाढी आएर उत्पन्न जोखिमयुक्त परिस्थितिका कारण आफ्नो र परिवारको जिउ-ज्यान जोगाई समयमा सुरक्षित ठाउँमा पुग्नका लागि प्रयास गर्दा आफ्ना अन्य अत्यावश्यक घरायसी सामग्रीहरू बचाउन असफल भई बाढीको दौरान वा प्रकोपपश्चात प्रतिकूल वातावरणको प्रभाव पर्नेछ । यसरी प्रभावित परिवारहरूलाई दैनिकी चलाउनका लागि न्यूनतम आवास, लत्ताकपडा, खाना पकाउने भाँडा तत्काल उपलब्ध गराउनु आवश्यक हुन्छ ।

४.३ विशेष ध्यान दिनुपर्ने पक्ष :

- बाढीबाट विस्थापित महिला, गर्भवती, सुत्केरी महिला, अशक्त तथा बृद्धबृद्धाको सुविधाप्रति विशेष ध्यान दिनुपर्ने हुन्छ ।
- अस्थायी शिविर बनाउँदा मानवीय गोपनीयताको मर्यादा हुने गरी बनाउनु पर्छ ।
- शिविर बनाउँदा स्वास्थ्य, स्वच्छ वातावरण, शुद्ध पानीको पर्याप्त स्रोत, यातायात, सञ्चारजस्ता विषयमा ध्यान दिने ।
- उपलब्ध सार्वजनिक स्थलहरूमा अस्थायी आवासको व्यवस्था गर्ने ।
- प्रतिकूल वातावरणीय प्रभावबाट बचाउन, आत्मसम्मान र मर्यादा जोगाउन गैरखाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने ।
- संभावित सरुवा रोगहरूबाट बचाउन मौसमअनुसारको उपयुक्त गैरखाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने ।
- प्रजननयोग्य उमेरका र गर्भवती महिलाहरूको लागि परिस्थिति र आवश्यकताको आधारमा थप विशेष सामग्री उपलब्ध गराउने ।
- तीन वर्षमुनिका बालबालिकाहरू तथा जेष्ठ नागरिकहरूलाई उमेर र वातावरण सुहाउँदा गैरखाद्य सामग्रीहरू उपलब्ध गराउने ।

४.४ क्षेत्रगत उद्देश्य

विपद्मा परी विस्थापित भएका मानिसका लागि न्यूनतम मानवीय मापदण्डसहित सामाजिक, सांस्कृतिक रूपमा स्वीकार्य हुने अस्थायी आवासको व्यवस्थापन गरी सुरक्षित बासस्थानमा आत्मसम्मानसहित उनीहरूको पहुँच कायम गराउनु र सुरक्षित रूपमा बस्ने वातावरण तयार गर्नु यस क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ । यस क्षेत्रका समष्टिगत उद्देश्य निम्नानुसार छन् :

- सुरक्षित तथा आरामदायी बस्ने ठाउँको प्राप्तिका लागि भौतिक एवं सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्नु,
- विपद्का कारण घरवारविहीन बनेका मानिसका निमित्त स्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्नुका साथै विस्थापितलाई मानवअधिकारको उपभोग गर्न सक्षम बनाउनु,
- घरायसी आवश्यकताका भाँडा-कुँडा तथा व्यक्तिगत सम्मान र मर्यादासहित दैनिक जीवनयापनका लागि आवश्यक सामग्रीहरूमा विस्थापितको समानुपातिक पहुँच बढाउनु ।

४.६ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

जिल्लामा बाढीजन्य विपद् परेमा विस्थापित व्यक्ति तथा समूदायलाई विना भेदभाव न्यूनतम मापदण्ड पूरा गर्दै अस्थायी आवासको व्यवस्थाका लागि आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रले निम्नअनुसारका कार्य गर्नेछः

समयावधि	आपत्कालीन प्रतिकार्य(विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्था सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
० देखि १ घण्टा भित्र	विपद्मा परेका घरधुरी तथा जनसंख्या पहिचान र तथ्यांक सङ्कलन समन्वय गर्ने र क्लष्टर सदस्यलाई गैह्र खाद्य क्षेत्रको बैठकको सूचना दिने । सञ्जाल भित्रबाट सूचना सङ्कलन (टेलिफोन, मोवाइल मार्फत)	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय रूपमा सुख्खा खानाको प्याकेजिंग शुरु गर्ने । थप खाद्य सामग्री खरिद गर्ने । ढुवानी व्यवस्था गर्ने । वितरण टोली तयारी अवस्थामा राख्ने । गैह्र खाद्य क्षेत्रको सदस्यहरुको सम्पर्क नम्बर राख्ने रेडक्रस सञ्जाल भित्रका सदस्यहरुको सम्पर्क नम्बर सङ्कलन र अद्यावधिक गर्ने 	सुख्खा खानाको भण्डारण परिमाण एकिन गर्ने । सहयोगी निकायको पहिचान गर्ने । टेलिफोनको सम्पर्क विच्छेद भएको अवस्था	कृ.ज्ञान.केन्द्र.,जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति,उद्योग बाणिज्य संघ ,स्थानीय तहहरु ,नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,प्रहरी र DEOC	
२ देखि ७ घण्टा भित्र	तथ्यांक सङ्कलन तथा अध्यावधिक गर्ने कार्य र समन्वय	<ul style="list-style-type: none"> सुख्खा खानाको प्याकेट ढुवानी खाद्य सामग्रीको परिमाण एकिन गर्ने र वितरण 	<ul style="list-style-type: none"> वितरण टोलीको पहिचान राहत सामग्रीको आंकलन 	<ul style="list-style-type: none"> उद्योग बाणिज्य संघ यातायात ब्यावसायी संघ,नेपाल रेडक्रस कृषि.ज्ञान.केन्द्र स्थानीय तहहरु 	
१ देखि ७ घण्टा	<ul style="list-style-type: none"> गैह्र खाद्य क्षेत्रको बैठक बस्ने र गैह्र खाद्य सामग्रीहरुको लेखाजोखा गर्ने । सञ्जालमार्फत प्रभावित क्षेत्रको अवलोकन तथा इरा फारमको प्रयोग गरी प्रारम्भिक सूचना सङ्कलन । 	<ul style="list-style-type: none"> बजार सर्वेक्षण गर्ने र सामग्री उपलब्धताको लागि सम्झौता गर्ने । सर्भेक्षकलाई अभिमुखीकरण 	<ul style="list-style-type: none"> तालिमप्राप्त जनशक्तिको अभाव परिचालनमा कठिनाई प्रभावित स्थानसम्मको 	DDMC, स्थानीय निकाय, रेडक्रस , नेपाल प्रहरी	

			पहुँचमा अवरोध		
८ देखि २४ घण्टा भित्र	<ul style="list-style-type: none"> ● तथ्याङ्क सङ्कलन तथा अध्यावधिक गर्ने ● सूचना सङ्कलन गर्ने ● अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> ● सुख्खा खाना वितरण ● पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरुको प्याकेजिंग तथा वितरण 	<ul style="list-style-type: none"> ● खाद्यान्न सामग्री भण्डारण हुने वा नहुने अवस्था अनिश्चित ● राहत सामग्रीको आँकलन, एकद्वार प्रणाली र सामग्री ढुवानी 	<ul style="list-style-type: none"> ● उद्योग बाणिज्य संघ ● यातायात ब्यावसायी संघ ● विश्व खाद्य कार्यक्रम ● जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र ● स्थानीय तहहरु 	२ करोड ३० लाख
७ देखि २४ घण्टा	<ul style="list-style-type: none"> ● तत्काल घरवार नहुनेहरुका लागि त्रिपाल, डोरी, जुट कार्पेट वा नाइलन गुन्डी वितरण । ● IRA को प्रतिवेदन बैठकमा पेश गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> ● ५०० वटा त्रिपाल, डोरी, जुट कार्पेट र नाइलन गुन्डी तयारी अवस्थामा राख्ने । 	त्रिपालको लागि आर्थिक अभाव ।	DDMC नेपाल रेडक्रस सुरक्षा निकाय राजनैतिक दलहरु स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	२०० वटा त्रिपाल रेडक्रस संग रहेको,
२४ देखि ७२ घण्टा भित्र	<ul style="list-style-type: none"> ● तथ्याङ्क सङ्कलन तथा अध्यावधिक गर्ने ● सूचना सङ्कलन गर्ने ● अन्य निकाय तथा समितिसंग समन्वय गर्ने ● शिविरमा बसेका प्रभावितपरिवारहरुलाई गैह्रखाद्य सामग्री, वितरण । ● बालबालिका, गर्भवती र सुत्केरीहरुका लागि टेन्ट वितरण । 	<ul style="list-style-type: none"> ● पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरुको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने ● खाद्यान्न लगायतका सामग्रीहरु सङ्कलन गरी राख्ने ● १००० गैह्र खाद्य सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने । ● १०० वटा टेन्ट तयारी अवस्थामा राख्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● खाद्यान्न सामग्रीहरुको उपलब्धता सामग्री ढुवानी व्यवस्था ● गैह्र खाद्य सामग्री अभाव । ● १०० टेन्टको अभाव । ● खाद्यान्न सामग्रीको उपलब्धता 	<ul style="list-style-type: none"> ● उद्योग बाणिज्य संघ ● यातायात ब्यावसायी संघ ● विश्व खाद्य कार्यक्रम ● जिल्ला कृ.वि.का ● गैससहरु ● स्थानीय निकाय 	<p>गैह्र खाद्य सामग्री अनुमानित लागत ।-</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ टेन्ट अनुमानित लागत रु-

७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	<ul style="list-style-type: none"> MIRA Form प्रयोग गरी क्लष्टर स्तरको सर्वेक्षण गर्ने तथ्याङ्क सङ्कलन तथा अध्यावधिक गर्ने सूचना सङ्कलन गर्ने अन्य निकाय तथा समितिसँग समन्वय गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरूको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने खाद्यान्न लगायतका सामग्रीहरू सङ्कलन गरिराख्ने रेडक्रस संजाल, DDRT, शिक्षक नायक, CADRE Team, CBHFA, र क्लष्टरका सदस्यहरूलाई मीरा सम्बन्धि तालिम दिने १००० प्रति मीराका फारमहरू छपाई गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> खाद्यान्न सामग्रीको उपलब्धता अभिमुखीकरण खर्च र छपाईका लागि आर्थिक श्रोतको अभाव । 	<ul style="list-style-type: none"> यातायात ब्यावसायी संघ विश्व खाद्य कार्यक्रम जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र स्थानीय तहहरू DDMC/DEOC उद्योग बाणिज्य संघ रेडक्रस 	<ul style="list-style-type: none"> छपाईका लागि अनुमानित लागत रु २,००,०००।- र अभिमुखीकरणमा अनुमानित लागत रु ३,००,०००।-
७ दिन देखि २ साता भित्र	तथ्याङ्क सङ्कलन तथा अध्यावधिक गर्ने सूचना सङ्कलन गर्ने अन्य निकाय तथा समितिसँग समन्वय गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> पकाएर खाने खाद्यान्न सामग्रीहरूको प्याकेजिंग तथा वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने खाद्यान्न लगायतका सामग्रीहरू संकलन गरी राख्ने 	खाद्यान्न सामग्रीको उपलब्धता	उद्योग बाणिज्य संघ, यातायात ब्यावसायी संघ, विश्व खाद्य कार्यक्रम, जिल्ला कृषि ज्ञान केन्द्र, स्थानीय तहहरू	
१ महिना सम्म	<ul style="list-style-type: none"> पूर्ण प्रभावित घरधुरीहरूलाई गैह्र खाद्य सामग्री वितरण । अस्थायी आवास व्यवस्थापन गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> १००० गैह्र खाद्य सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने । १००० वटा अस्थायी आवासका लागि सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने । बजार सर्वेक्षण गर्ने 	गैह्र खाद्य सामग्री अभाव ।	<ul style="list-style-type: none"> DDMC/DEOC रेडक्रस 	<ul style="list-style-type: none"> गैह्र खाद्य सामग्री अनुमानित लागत रु १-

पूर्वतयारी कार्ययोजना

बाढीबाट उत्पन्न विपद्को आपत्कालीन समयमा मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रले निम्नअनुसार पूर्वतयारीका कार्य गर्नुपर्छ :-

क्र. सं.	पूर्वतयारी सम्बन्धि गतिविधि	जिम्मेवारी	सहयोगी	समयावधि
१	क्षेत्रमा संलग्न सदस्य संस्थाहरूको विवरण अद्यावधिक गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जि. वि. व्य .स.	वैशाख महिना

२	पूर्वतयारी समन्वय बैठक आयोजना गर्ने <ul style="list-style-type: none"> ● स्रोत र साधनको नक्साङ्कन गर्ने ● जिल्लाको परिस्थितिअनुसार सहयोग उपलब्ध गराइने सामग्रीहरूको मापदण्ड निर्धारण गर्ने ● प्रभावित हुन सक्ने जनसंख्याको आधारमा आवश्यक सामग्रीहरूको परिमाण आँकलन गर्ने 	क्षेत्र प्रमुख	जि.वि.व्य.स., क्षेत्रका सबै सदस्य	जेठको पहिलो साता
३	पूर्वतयारीका लागि कार्यदल गठन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जि.वि.व्य.स.नेरेसो, गा.पा र न.पा	जेठको पहिलो साता
४	सम्भावित सहयोगी निकाय तथा संस्थाहरूको पहिचान गरी आवासको लागि उपलब्ध साधन र स्रोतको सूचि तयार गर्ने	कार्यदल	क्षेत्रका सदस्य	जेठको पहिलो साता
५	अस्थायी बसोवासको लागि अन्य गा.पा.र न.पाका सुरक्षित सार्वजनिक जग्गा तथा स्थानको पहिचान गरी उपयोग गर्ने सहमति लिने	कार्यदल	जि. वि. व्य.स. गा.पा र न.पा, नेरेसो	जेठको पहिलो साता
६	आवास तथा गैरखाद्य सामग्रीको आपूर्तिको लागि बजार र बिक्रेताका वैकल्पिक सूचि बनाउने, आवश्यकताअनुसार सम्झौता गर्ने	कार्यदल	जि. वि. व्य.स. गा.पा र न.पा नेरेसो,	जेठ मसान्तभित्र
७	सङ्कटासन्न गाविस र अन्य सुरक्षित गा.पा र न.पाका सुरक्षित स्थानमा सामुदायिक आश्रयस्थल बनाउने	कार्यदल	जि. वि. व्य.स. नेरेसो, गा.पा र न.पा	वैशाख महिना
८	विस्थापित परिवारको लागि आश्रयस्थल बनाउन आवश्यक पर्ने बाँस, डोरी र खाना बनाउने भाँडावर्तन, इन्धन आदि समयमै उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाउने	कार्यदल	जि. वि. व्य.स. नेरेसो, गा.पा र न.पा	जेठ दोस्रो साता
९	सामग्री वितरणको लागि यातायात तथा अन्य व्यवस्था मिलाउने	कार्यदल	जि.वि.व्य.स. नेरेसो,गा.पा र न.पा	जेठ मसान्त
१०	गोदाम घरको नियमित अनुगमन गरी जि.वि.व्य.समितिलाई नियमित प्रतिवेदन दिने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य र कार्यदल	नियमित रूपमा
११	शिविर व्यवस्थापन तथा समन्वय समितिको संरचना र जिम्मेवारीहरू निर्धारण तथा परिभाषित गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख तथा कार्यदल	क्षेत्रका सदस्य	जेठ मसान्त
१२	आवास तथा गैरखाद्य सामग्री वितरणको पूरा सूचि राख्ने र नियमित रूपमा प्रतिवेदन तयार गरी जि.वि.व्य.समिति तथा अन्य सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका अन्य सदस्य, कार्यदल	शिविर सञ्चालन भएमा नियमित

साभेदारहरुको क्षमता र सहयोगको आँकलन तथा योजना

क्र.सं.	आवश्यक सामग्री	आवश्यक संख्या	NRCS	नपुग	अनुमानित रकम	कैफियत
१	गैरखाद्य सामग्रीहरुको पूर्ण सेट	४००	२५०	१५०		रेडक्रस
२	आपतकालीन टेन्ट	१००	१०	९०		
३	आपतकालीन सेल्टर	५०		५०		
४	पुनर्स्थापनाका लागि सामग्रीहरु	२०० परिवार		२०० परिवार		
५	वालमैत्री गैरखाद्य सामग्री	१०० परिवार		१०० परिवार		

३.५. विषयगत क्षेत्र: कृषि,खाद्य तथा पशुसेवा, शिक्षा, स्वास्थ्य,संरक्षण र खानेपानी तथा सरसफाई अगुवाइ गर्ने (Cluster lead) जिल्लास्थित नगरपालिका र गाउँपालिका कार्यालयहरु

क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster members)को सूचि :

क. सं	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदार (Cluster Partners) को नाम	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर	
१	मेचीनगर नगरपालिका	प्रमुख,	९८५२६६२२१३	०२३५६२२१३
२	बुद्धशान्ति गाउँपालिका	अध्यक्ष	९८५२६३०५५५	०२३५५५२०८
३	भद्रपुर नगरपालिका	प्रमुख,	९८५२६७८५५५	०२३५२०१४८
४	अर्जुनधारा नगरपालिका	प्रमुख,	९८६२६४२७३४	०२३४६५५०३
५	वित्तामोड नगरपालिका	प्रमुख,	९८४२६५४५७८	०२३४५०३१५
६	हल्दिबारी गाउँपालिका	अध्यक्ष	९८०६०५११८८	९८१८९५७२१८
७	कचनकवल गाउँपालिका	अध्यक्ष	९८५२६५५२१२	९८५२६५२१०
८	कनकाई नगरपालिका	प्रमुख,	९८५२६७२६३८	०२३४०११११
९	बाह्रदशी गाउँपालिका	अध्यक्ष	९८५२६७२००८	-
१०	भापा गाउँपालिका	अध्यक्ष	९८०६०७५६१६	९८५२६३०९००
११	शिवसताक्षी नगरपालिका	प्रमुख,	९८०६०२००७५	०२३४७०३२३
१२	गौरीगञ्ज गाउँपालिका	अध्यक्ष	९८१५०२५३५४	०२३४१२०४४
१३	कमल गाउँपालिका	अध्यक्ष	९८५२६५०१६६	०२३४७५०९९
१४	दमक नगरपालिका	प्रमुख,	९८५२६३२४४४	०२३५८०१३७
१५	गौरादह नगरपालिका	प्रमुख,	९८०१४०८३१८	०२३४८००४४
१६.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्रहरी उपरीक्षक	०२४५५०५५	
१७	जिल्ला समन्वय समिति	प्रमुख	०२३४५५०८४	
१८	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	मन्त्री	०२५२०१०२	
१९.	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०२५४५००४२	
२०	प्रादेशिक अस्पताल,भद्रपुर	मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट	०२३ २३१७२,	०२३ ५२३०२४
२१	टि.पि.ओ.नेपाल	मनोविमर्शकर्ता	९८५१२१०३९०	
२२	माइती नेपाल	संयोजक	०२३५६२०५३	
२३	जिल्ला शिक्षा समन्वय एकाई	प्रमुख	०२३४५५०३७	
२४	कारितास नेपाल	प्रतिनिधि	०२३४८३६०९	
२५	शिक्षकका सबै संघ संगठनहरु	अध्यक्ष	०२३५४०२७६	
२६	पत्रकार महासंघ	प्रतिनिधि		
२७	खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय	का .प्र	०२३ ५५१९६	
२८	सेभ द चिल्ड्रेन	का .प्र	०२१ ४६१७१२	
२९	नेपाल बार एसोसिएशन	प्रमुख	०२३४५६०२७	

३.५.१ खाद्य, कृषि तथा पशुसेवा

विपद्को समयमा उपलब्ध हुनुपर्ने मानवीय सहयोगको महत्वपूर्ण साधन खाद्यान्न हो । खाद्य क्षेत्रले विपद् प्रभावित तथा पीडित व्यक्तिलाई न्यूनतम मापदण्डअनुसारको खाद्यान्न उपलब्ध गराउन सहयोग परिचालन गर्नुपर्छ र खाद्यान्नमा सिमान्तकृत समूदायको समान पहुँच कायम गराउनु यस क्षेत्रको दायित्व हुनेछ ।

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी

३.१ बाढीबाट पर्ने प्रभावको संभावित परिदृश्य

- विगतमा विभिन्न समयमा आएका बाढीको प्रभावलाई आधार मानेर विश्लेषण गर्दा त्यस्तै वा अझ ठूलो बाढी आएमा जिल्लाका धेरै गा.पा तथा न.पा प्रभावित भई जनधनको क्षति समेत हुने संभावना रहनेछ ।
- परिवारका सदस्यबीचको सम्पर्क विच्छेद हुने, उद्धारको लागि प्रतीक्षा गर्नुपर्ने असहाय अवस्था उत्पन्न हुन सक्नेछ ।
- अपाङ्गता भएका मानिस, महिला, वृद्धवृद्धा र कमजोर शारीरिक अवस्था भएका मानिस अत्यधिक प्रभावित हुनेछन् ।
- विस्थापित व्यक्तिलाई अस्थायी रूपमा आवास क्षेत्र नजिक रहेका खुल्ला ठाउँमा अस्थायी आश्रयस्थल वा शिविर निर्माण गरी राख्नुपर्नेछ ।
- सडक, पूल, विद्युत् आपूर्ति, सञ्चारजस्ता सार्वजनिक सम्पत्ति क्षतिग्रस्त हुनेछन् ।
- सार्वजनिक तथा व्यक्तिगत खुल्ला स्थान अस्थायी आवासको लागि प्रयोग हुँदा सरसफाइमा समस्या उत्पन्न भएर जनस्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पर्न सक्छ । चोरी तथा लुटपाटको संभावनालाई नियन्त्रण गर्न प्रभावकारी सुरक्षा व्यवस्था लागू गर्नुपर्ने अवस्था उत्पन्न हुन सक्छ ।
- परिवारको खाद्य आपूर्तिमा कमी, खाद्यान्नप्रतिको घट्टो पहुँच, विस्थापन तथा विद्यालयमा खुवाउने कार्यक्रमजस्ता अन्य खाद्यान्न सम्बन्धि कार्यक्रममा अवरोध भएको कारणले गर्दा अस्थायी रूपमा गम्भीर भएको तीव्र खाद्य असुरक्षा ।
- सम्पत्तीमा क्षति, जिविकोपार्जनमा क्षति, बालीको नोक्सान, पशुधनको क्षति, सामना गर्ने रणनीति (Coping strategies) मा बाधाका कारणहरूले गर्दा मध्यम अवधिको तीव्र खाद्य असुरक्षा ।

क्षेत्रगत उद्देश्य

समष्टिगत उद्देश्य :

- प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि समयमा नै खाद्यान्नको उपलब्धता तथा खाद्यान्नमा पहुँच सुनिश्चित गराएर जीवन बचाउने एवं जीवनलाई निरन्तरता प्रदान गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- जीवन रक्षा सम्बन्धि रणनीतिहरू(Survival Strategies)का लागि आवश्यकताको पूर्ति गर्नका निमित्त खाद्य सामग्री पर्याप्त उपलब्ध गराउने रणनीतिहरूको फलस्वरूप मानव मर्यादा, पारिवारिक अस्तित्व, जिविकोपार्जनको सुरक्षा तथा वातावरणमा दीर्घकालीन नकारात्मक असर पर्न सक्दछ ।
- पारिवारिक स्रोतहरूलाई पुनर्लाभ (Recovery) तथा दीर्घकालीन विकासमा लगानी गर्न दिनका लागि सक्षम पार्न मानिसहरूलाई अल्पकालीन रूपमा आम्दानीको स्थानान्तरण अथवा प्रतिस्थापन गर्ने अवसर प्रदान गर्ने ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्ययोजना

बाढी आएको समयमा तथा त्यसपछि लगत्तै विस्थापित तथा पीडित मानिसलाई विनाभेदभाव खाद्यान्न उपलब्ध गराउनु यसक्षेत्रको कार्याधिकार हो । यसको लागि खाद्य क्षेत्रले निम्नानुसार काम गर्नेछ :

विपद् घटना पश्चात को अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्थाको पूर्वतयारी कार्य	खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवारी	अनुमानित लागत
पहिलो दिन	खाद्य, कृषि तथा पशुसेवा क्षेत्रको समन्वय बैठक आयोजना गर्ने <ul style="list-style-type: none"> जानकारीको सङ्कलन र परिस्थितिको विश्लेषण अद्यावधिक गर्ने सबै साभेदार हरुलाई सक्रिय पार्ने र सबै सदस्यलाई कार्य जिम्मेवारी सुम्पने नियमित बैठकको समय तोक्ने तयारी खानेकुरा वितरणको लागि योजना तयार पार्ने 	आपत्कालीन योजना अद्यावधिक गर्ने	विपद्को अवस्थामा समन्वय गर्न कठिनाई हुने	गा.पा र न.पाहरु	
	<ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित सेवा केन्द्रबाट क्षतिबारे जानकारी लिने 	सेवा केन्द्रहरुको सम्पर्क विवरण अद्यावधिक गर्ने	सडक तथा सूचनाको स्रोतहरुमा विपद्बाट प्रभावित भई सूचना सङ्कलनमा कठिनाई हुने	गापारनपहरु	
	<ul style="list-style-type: none"> विस्थापितहरुको लागि पहिलो ७ दिनसम्मको लागि खाना वितरण गर्ने 	आवश्यक तयारी खाद्य सामग्रीको पूर्व भण्डारण खाद्य सामग्री विक्रीकर्ताको नक्साङ्कन	उपयुक्त गोदाम नहुनु आर्थिक स्रोतको अभाव	गापा र नपाहरु नेरेसो,	
दोश्रो दिन	स्थानीय स्रोत रसाधनको समीक्षा गर्ने	प्रत्येक क्षेत्र तथा साभेदारसँग उपलब्ध स्थानीय	भण्डारण सामग्रीहरु विपद्बाट क्षति हुनसक्ने जसले गर्दा स्थानीय स्रोतमा मात्र भर पर्न असम्भव हुने	गापा र नपाहरु	

		स्रोत र साधनको नक्साङ्कन			
	अन्य आवश्यक सहयोगको लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सिफारिसमा माथिल्लो निकायमा लेखी पठाउने			गा.पा रन.पा हरु जि.वि.व्य .स	
पहिलो हप्ता	आवश्यक पर्ने खाद्य सामग्रीको व्यवस्था र भण्डारण गर्ने	गोदाम तथा वितरण केन्द्रहरुको नक्साङ्कन		गा.पा रन.पाहरु कृषि ज्ञा.के, उद्योग वाणिज्य संघ,नेपाल खाद्य संस्थान,	
पहिलो महिना	मापदण्डमा उल्लेख भएअनुसार खाद्य सामग्री वितरण गर्ने (चामल,दाल, तेल, नून, मसला)	पीडित पहिचान गर्ने ,ढुवानी तथावितरण व्यवस्था मिलाउने	आवश्यक आर्थिक श्रोतको कमीहुने		
	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रसँग समन्वय गरी ६महिनादेखि ५वर्षमुनिका बालबालिका,वृद्धवृद्धा, गर्भवती र सुत्केरी महिलालाई पौष्टिक आहार वितरणगर्ने	आवश्यक सामग्री जुटाउने,आबा स र सुरक्षा क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने	समन्वयमा प्रभाव पर्नसक्ने	गापा र नपाहरु	
दोश्रो महिना	सर्वेक्षणको आधारमा कामको लागि खाद्यान्न	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्रोतका लागि अपिल गर्ने र समन्वय गर्ने	समन्वयमा प्रभाव पर्नसक्ने		
तेश्रो महिना	सर्वेक्षणको आधारमा कामको लागि खाद्यान्न उत्पादन शुरु गर्ने	बहुविषयगत क्षेत्रको माध्यममा काम गर्ने	राजनीतिक तथा अन्य कारणले प्रतिकार्यमा प्रभाव पर्नसक्ने		

पूर्वतयारी कार्ययोजना

खाद्य क्षेत्रले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने कार्यका लागि निम्नअनुसार पूर्वतयारी गर्नेछ :

क्र.सं	पूर्वतयारी गतिविधि	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	समया वधि
१	व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी बैठकको आयोजना गर्ने र गत वर्षको कार्ययोजनाको पुनरावलोकन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य	
२	खाद्यान्न वितरण कार्यदल गठन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य	
३	बहुक्षेत्र द्रुत लेखाजोखाको लागि व्यक्ति तोक्ने र तालिममा सहभागी गराउने	क्षेत्र प्रमुख	गा.पा न.पा,क्षेत्रका सदस्य,	
४	तयारी खाद्यान्नको भण्डारण तथा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्ययोजना आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउने एकहजार परिवारका लागि १० दिनसम्म आवश्यक पर्ने खाद्यान्न	खाद्य क्षेत्र	क्षेत्रगत सदस्य, ने.रे.सो., जि.वि.व्य.स.	
५	तयारी खाद्यान्नको बजार उपलब्धता पहिचान गर्ने	तोकिएको सदस्य	उद्योग वाणिज्य संघ, जिकृज्ञाके, जिविव्यस	
६	खाद्यान्नको गुणस्तर नियन्त्रण तथा सुनिश्चितताको लागि गुणस्तर तथा नापतौल विभागसँग समन्वय गरी परीक्षण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	गुणस्तर नियन्त्रण कार्यालय, नेरेसो	
७	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रसँग समन्वय गरी ६ महिनादेखि ५ वर्षमुनिका बालबालिका, बृद्धबृद्धा, गर्भवती तथा सुत्केरी महिलालाई पोषणयुक्त खाद्यान्नको आवश्यक परिणाम मौज्जात राख्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र, विश्व खाद्य कार्यक्रम, जि.वि.व्य.स.	
८	खाद्यान्न कार्यक्रममा जनचेतना अभिवृद्धिका लागि प्रचारमूलक तथा ज्ञानबद्धक सामग्रीको बन्दोवस्त गर्ने	क्षेत्र प्रमुख तोकिएको सदस्य	जि.कृ.ज्ञा.के, ने.रे.सो., गै.स.स., रेडियो एफ.एम.सञ्चालक	
९	तयारी खाद्यान्नका सहयोगी संस्थाहरू	क्षेत्र प्रमुख	उद्योग वाणिज्य संघ,	
१०	कृषि क्षेत्र र कार्यक्षेत्रको सुरक्षाका लागि सुरक्षा निकायसँग समन्वय गर्ने	गा.पा र न.पाहरु		
११	खाद्य सुरक्षाका लागि वीडिजन, मलखाद, विषदी तथा अन्य सामग्री	गा.पा र न.पा जि.कृ.ज्ञा.के	जि.स.स., उद्योग वाणिज्य संघ, जि.पशु.से.का.	
१२	चौपाया पशुको लागि गोठ, खोर, टहरा निर्माण	क्षेत्र प्रमुख	जि.प.से.का, जि.स.स, गै.स.स.	
१३	प्राविधिक सेवाका लागि प्राविधिक परिचालन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जि.कृ.ज्ञा.के, जि.प.से.का	

१४	पशुपंछी आहारको व्यवस्था	क्षेत्र प्रमुख	जि.प.से.का, उद्योगवाणिज्यसंघ	
१५	आहार भण्डारणको व्यवस्था	क्षेत्र प्रमुख	जि.प.से.का, उद्योग वाणिज्य संघ,	
१६	पशुपक्षिको औषधी एवं भ्याक्सिनको व्यवस्था	क्षेत्र प्रमुख	जि.प.से.का	
१८	सिंचाईको व्यवस्था (मर्मतसम्भार)	क्षेत्र प्रमुख	जि.स.स, जि.कृ.ज्ञा.के,	
१९	अनुगमन	क्षेत्र प्रमुख र तोकिएको सदस्य	गा.पा. र न.पा, पीडितका प्रतिनिधि,	
२०	प्रतिवेदन तयारीका लागि सदस्य तोकने	खाद्य क्षेत्र	क्षेत्रका सदस्य	

निकायगत बन्दोबस्तीको सामग्रीको विवरण (राहत सामग्रीको पूर्व भण्डारण)

क्र.सं	संस्थाको नाम	मुख्य विषयगत क्षेत्र	कार्यालयको ठेगाना	भण्डारण भएको बन्दोबस्ती सामग्री	आकस्मिक कोष	कैफियत
१	गा.पा र न.पाहरु	खाद्य, कृषि तथा पशुसेवा	भापा जिल्लाको सबै			कार्यालय तथा सेवा केन्द्र समेतका जनशक्ति परिचालन गर्ने तथा आवश्यक सहयोगको लागि केन्द्रमा पत्राचार गर्ने
२	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय	खाद्य, कृषि तथा पशुसेवा	भद्रपुर, भापा	आवश्यकता अनुसार Vaccine तथा औषधीहरु		कार्यालय तथा सेवा केन्द्र समेतका जनशक्ति परिचालन गर्ने तथा आवश्यक सहयोगको लागि केन्द्रमा पत्राचार गर्ने
३	नेपाल खाद्य संस्थान	खाद्य, कृषि तथा पशुसेवा	बिर्तामोड, भापा	पर्याप्त खाद्यान्न Stock रहेको र आवश्यकता अनुसार जि.वि.व्य.स. मार्फत स्रोत परिचालन गर्ने		
४	उद्योग वाणिज्य संघ	खाद्य, कृषि तथा पशुसेवा	भद्रपुर, भापा	विपद्को समयमा तत्काल साना तथा ठूला व्यवसायीहरु बाट आवश्यकता अनुसार तयारी खानेकुरा उपलब्ध हुने		अन्य प्राइभेट सेक्टरबाट पनि सहयोगको लागि आह्वान गरिने
५	सहारा नेपाल	खाद्य, कृषि तथा पशुसेवा	चारपाने, भापा			

कृषितर्फको प्रतिकार्य योजना(Response plan)

आसन्न वर्षा, बाढी तथा विभिन्न किसिमका विपदमा परी प्रभावित हुनसक्ने तथा भएका समूदायलाई प्रभावकारी ढंगले समयमै खाद्यान्नको उपलब्धता तथा खाद्यान्न पहुँच सुनिश्चित गरी जीवन बचाउन र छोटो समयमै सामान्य जीवनमा ल्याउन यस प्रतिकार्य योजनाले सहयोग पुग्नेछ। बाढी तथा अन्य विपदबाट कृषि क्षेत्रतर्फ हुनसक्ने असरहरु :

- १) बाढी तथा वर्षाबाट कृषक परिवार नै विस्थापित हुने ।
- २) लगाइएका विऊ तथा बाली नष्ट हुने ।
- ३) घरमा सञ्चित अन्नपात नष्ट हुने ।
- ४) सिंचाई कुलो क्षति भई वाधा अवरोध हुनु ।
- ५) खेती लगाइएको जमिन कटानमा पर्ने ।

उपरोक्त बाढी तथा वर्षाबाट हुनसक्ने विपद् व्यवस्थापनको लागि तपशिलका पालिकाहरुमा पालिका कृषि विकास शाखाहरु परिचालित भई समन्वयात्मक ढंगबाट तत्काल उद्धार कार्य गर्नेछन् ।

पालिका कृषि विकास शाखा, सम्पर्क व्यक्तिहरुको विवरणहरु

सि.नं.	कृषि विकास शाखा	सम्पर्क ब्यक्तिको नाम	पद	सम्पर्क नं	कैफियत
१	मेचीनगर नगरपालिका	टेकेन्द्र प्रधान	कृषि अधिकृत	९८२३१७२६०५	
२	वित्तमोड नगरपालिका	राजेन्द्रप्रसाद कडरिया	कृषि अधिकृत	९८४२७५१५०२	
३	कनकाइ नगरपालिका	यदुकुमार उप्रेती	कृषि अधिकृत	९८६८५२३७०९	
४	शिवसताक्षी नगरपालिका	रविन भट्टराई	प्राविधिक सहायक	९८०४९३५०८४	
५	दमक नगरपालिका	चन्द्रकला भट्टराई	अधिकृत छैठौ	९८४२१०५४८	
६	गौरादह नगरपालिका	संगम भट्टराई	कृषि अधिकृत	९८६२६५८८५१	
७	भद्रपुर नगरपालिका	मन्दिरा मास्के	ना. प्रा. सा	९८४२६४२१७०	
८	अर्जुनधारा नगरपालिका	एजिला विडारी	कृषि अधिकृत	९८४९२८९४५६	
९	गौरीगञ्ज गाउँपालिका	भिमा राई	ना. प्रा.स.	९८०६१३६२७६	
१०	बुद्धशान्ति गाउँपालिका	अर्जुन कु. पौडेल	प्रमुख	९८४२६२६७०२	
११	कमल गाउँपालिका	महेन्द्र बोहरा	प्रमुख	९८६१३२२६८६	
१२	भाषा गाउँपालिका	रितादेवी बर्देवा	ना. प्रा.स.	९८१६९५०५५८	
१३	बाह्रदशी गाउँपालिका	आरजु खड्का	प्रमुख	९८१५०४६२६८	
१४	कचनकवल गाउँपालिका	संगम सापकोटा	अधिकृत	९८६५२५२९४४	
१५	हल्दिवारी गाउँपालिका	छविलाल गुरुङ्ग	कृषि अधिकृत	९८०४९९९१७२	

पशुसेवा तर्फको प्रतिकार्य योजना (Response Plan):

बाढी तथा वर्षाबाट हुनसक्ने विपद् व्यवस्थापनको लागि तपशिलका पालिकाहरुमा पालिका पशुसेवा शाखा हरु परिचालित भई समन्वयात्मक ढंगबाट तत्काल उद्धार कार्य गर्नेछन् ।

पालिका पशु सेवा शाखा, सम्पर्क व्यक्तिहरुको विवरण :

सि.नं.	पशु सेवा केन्द्रको	सम्पर्क ब्यक्तिको नाम	पद	सम्पर्क नं	कैफियत
१	मेचीनगर नगरपालिका	मेनुका आचार्य	प्रा. स	९८१६०४८३९२	
२	वित्तमोड नगरपालिका	सावित्रा दाहाल	अधिकृत	९८४२६३९५९२	
३	कनकाइ नगरपालिका	कुलबहादुर गुरुङ्ग	प्रमुख	९८०४९७४५३३	
४	शिवसताक्षी नगरपालिका	रामअवतार यादव	प्रमुख	९८०६०६२०१८	
५	दमक नगरपालिका	गणेशकुमार प्रधान	पशु सेवा अधिकृत	९८४२०२३३२३	
६	गौरादह नगरपालिका	धनश्याम दाहाल	प्रमुख	९८६२६७२६०५	
७	भद्रपुर नगरपालिका	लोहितकुमार कार्की	प्रमुख		
८	अर्जुनधारा नगरपालिका	पदमलाल राई	प्रमुख	९८५२६८१०४४	

९	गौरीगञ्ज गाउँपालिका	धनेन्द्र भण्डारी	प्रमुख	९८४२८२१०४४
१०	बुद्धशान्ति गाउँपालिका	कैलाश सिंह	प्रमुख	९८४२६२१७७७
११	कमल गाउँपालिका	दिपेन्द्र लामिछाने	प्रमुख	९८४६२६१६६२
१२	भापा गाउँपालिका	जगतनारायण मण्डल	प.स्वा.प्रा.	९८०६०७३४१९
१३	बाह्रदशी गाउँपालिका	देवकुमार यादव	पशु स्वा. अधिकृत	९८०७९५०५३५
१४	कचनकवल गाउँपालिका	मसिन्द यादव	प.से.प्रा.	९८१७९५२६७३
१५	हल्दिवारी गाउँपालिका	सानुमाया श्रेष्ठ	अधिकृत	९८१६९८५२५२

३.५.२ स्वास्थ्य

विपद् सम्बन्धि परिस्थिति : विपद्का सम्भावित मानवीय असर (स्वास्थ्य र पोषण) :

- चोटपटक, घाइतेहरू, हैजा, औलो, आउँ र दादुरा एवं पखाला सम्बन्धी सरुवा रोग, गम्भीर श्वास - प्रश्वास सम्बन्धि संक्रमण, ज्वरो, आँखा अथवा छालाका रोग, आँखा रातो हुने रोग (conjunctivitis) जस्ता संक्रामक रोगहरूमा वृद्धि
- एच्आईभी/एड्स, हेपाटाइटिस तथा क्षयरोग फैलने क्रममा वृद्धि ।
- स्वास्थ्य क्लिनिक, स्वास्थ्य चौकीहरू नष्ट हुनु र/अथवा पहुँच नहुनु ।
- औषधी उपचारका उपकरण तथा औषधीको हानीनोक्सानी ।
- खाद्य सामग्रीको तीव्र अभावको कारणले गर्दा गम्भीर कुपोषण, औलो, हैजा तथा भाडा-पखालाजस्ता रोगहरूको जोखिममा वृद्धि, स्वास्थ्य एवं सामाजिक सेवाहरूमा घट्दो पहुँच, उपचारात्मक तथा अतिरिक्त खुवाउने कार्यक्रम (Feeding Programme) मा अवरोध
- विपद्को कारणले बढ्दो मानसिक स्वास्थ्य समस्या ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- जस्तोसुकै आपत्कालीन अवस्था परेतापनि मानव जीवन सुरक्षा तथा कल्याण (human survival and well-being), खास गरी एकदमै जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य एवं पोषण सम्बन्धि आवश्यकताहरू पूरा भएका छन् भनी सुनिश्चित गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य (स्वास्थ्य) :

- भाडापखाला, हैजा, औलो तथा अन्य पानीजन्य एवं कीटजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने
- अरू द्रुत लेखाजोखा (Rapid Assessment) सँग एकीकृत गरी स्वास्थ्य तथा पोषण (अवस्था तथा सेवाहरू) को द्रुत सर्वेक्षण क्षमतालाई सुदृढ पार्ने
- रोग फैलन गएका खण्डमा सहयोग तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्न र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र (Referral Mechanism) को विकास गर्न जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग पुर्याउने
- प्रयाप्त आपत्कालीन आपूर्ति र मानव स्रोत लगायतका विषयमा शीघ्र क्षमता अभिवृद्धिका लागि जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य (पोषण) :

- विस्थापित मानिसहरूका लागि पूरक खाना खुवाउने कार्यक्रम (Supplementary Feeding Programme-SFP) मा पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती तथा दुध खुवाउने महिला एवं पाँच वर्षमुनिका

केटाकेटीहरूमा गम्भीर कुपोषणको वृद्धिलाई रोकथाम गर्न जिल्ला जन स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने

- गम्भीर कुपोषण (Severe Acute Malnutrition - SAM)को उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने
- निरन्तर स्तनपान सुनिश्चित गर्न र अवाञ्छित स्तनपानका विकल्पहरूको वितरणमा रोक लगाउन जिल्ला स्वास्थ्य प्रमुखलाई मद्दत गर्ने
- भिटामिन ए को वितरण/जुका मार्ने औषधी तथा प्रभावित केटाकेटीहरूका लागि खोपसम्बन्धी गतिविधिहरू सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग ।

मानवीय सहयोगसम्बन्धी न्यूनतम मापदण्ड :

- प्रारम्भिक लेखाजोखा सञ्चालन गरिएकै समयमा स्वास्थ्यसम्बन्धि निगरानी (Health Surveillance) शुरु हुन्छ
- समूदायको तहमा रोग तथा चोट-पटकको उपचार विद्यमान प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको प्रणालीको माध्यमबाट, स्वास्थ्य संस्थाहरूमा केही उपचार एवं थोरै संख्यामा गम्भीर विमारीहरूलाई सिफारिस गरी अन्य केन्द्रहरू (Referral Centres)मा पठाई आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ ।

भापा जिल्लाका पालिकामा रहेको स्वास्थ्य शाखा प्रमुखहरूको विवरण

क्र.नं.	स्वास्थ्य शाखा	सम्पर्क ब्यक्तिको नाम	पद	सम्पर्क नं	कैफियत
१	मेचीनगर नगरपालिका	सविता सापकोटा	अधिकृत	९८४२६२३७४६	
२	वित्तमोड नगरपालिका	राजिव विष्ट	अधिकृत सातौं	९८५२६४७४४४	
३	कनकाइ नगरपालिका	खगेन्द्र दंगाल	सि.अ.हे.व., अ.	९८४२७८५२७७	
४	शिवसताक्षी नगरपालिका	हरिप्रसाद विमली	सि.अ.न.हे.व, छैटौं	९८४२६३०९६०	
५	दमक नगरपालिका	नगेन्द्र भट्टराई	प्रमुख	९८५२६७०३००	
६	गौरादह नगरपालिका	गोविन्द श्रेष्ठ	ज. स्वा. अधिकृत	९८४२६५०३४३	
७	भद्रपुर नगरपालिका	शान्तिराम भट्टराई	स्वास्थ्य प्रमुख	९८५२६७७८७८	
८	अर्जुनधारा नगरपालिका	मुकुन्द बस्नेत	स्वास्थ्य संयोजक	९८५२६६५५६०	
९	गौरीगञ्ज गाउँपालिका	रामचन्द्र मिश्र	हे.अ., छैटौं	९८०१४४३६११	
१०	बुद्धशान्ति गाउँपालिका	धिरेन साह	प्रमुख	९८४२७३२६९०	
११	कमल गाउँपालिका	इन्द्र प्र. अर्याल	प्रमुख	९८४२७५७९४९	
१२	भापा गाउँपालिका	प्रेम प्र. न्यौपाने	स्वास्थ्य संयोजक	९८५२६८२११०	
१३	बाह्रदशी गाउँपालिका	रामकुमार शाह	प्रमुख	९८०४९५०३३६	
१४	कचनकवल गाउँपालिका	जागेश्वरप्रसाद यादव	सि.अ.हे.व.,अ. छैटौं	९८२०७०३४१८	
१५	हल्दिवारी गाउँपालिका	पुष्कर निरौला	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८०६०३३०३१	

विपद्को अवस्थामा आधारित आपतकालीन प्रतिकार्य योजना :

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	बाढीको विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	मुख्य जिम्मेवार निकाय	प्रतिकार्यका लागि आवश्यक स्रोत र साधन	हाल उपलब्ध स्रोत साधन	आवश्यक स्रोत साधनको अभाव
पहिलो दिन	जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि जि प्र उ समितिको समन्वय बैठकमा भाग लिने	DDMC,स्वास्थ्य कार्यालय, गापा र नपा			
पहिलो बैठक विपद् भएको २ घण्टा भित्र, पहिलो सात दिनसम्म एक दिन बिराएर, दोस्रो हप्तापछि हप्तामा एकपटक	जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि मुख्य प्रकोप शुरू भएपछि स्वास्थ्य क्षेत्र(Cluster)का सबै सदस्यहरूसँग समन्वय बैठक गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य क्षेत्रका सबै सदस्यहरु, गापा र नपा	टेलिफोन ,बैठक कोठा	टेलिफोन ,बैठक कोठा	
२४ घण्टा भित्र	प्रकोप प्रभावित क्षेत्रमा RRT (Rapid Response Team)परिचालन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, गा.पा र न.पा	टेलिफोन, मोटर साइकल,गाडी	टेलिफोन , मोटर साइकल,गाडी	
४८ घण्टा भित्र	प्रकोप प्रभावित क्षेत्रमा PreventiveHealth Service अन्तर्गत द्रुत स्वास्थ्य व्यवस्थापन (Rapid Health Management) कार्य सञ्चालन गर्ने : खोप सेवा <ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य शिक्षा प्रजनन स्वास्थ्य रगत नमूना सङ्कलन पानी शुद्धीकरणको शिक्षा दिने र सामग्री वितरण विभिन्न रोगहरु नियन्त्रणका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने:जस्तै ARI/CDD	जनस्वास्थ्य कार्यालय महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका र सबै स्वास्थ्य कर्मीहरु ,खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रका सदस्यहरु	स्वास्थ्यकर्मी,भ्याक्सिन, स्वास्थ्य शिक्षा सामग्रीहरु,रगत नमूना सङ्कलनका किटहरु, स्लाइडहरु	स्वास्थ्यकर्मी,भ्याक्सिन, स्वास्थ्य शिक्षा सामग्रीहरु, रगत नमूना सङ्कलनका किटहरु, स्लाइडहरु	

३ देखि ७ दिनसम्म	बहुक्षेत्रीय प्रारम्भिक द्रुत लेखा-जोखा (MIRA) <ul style="list-style-type: none"> अन्य क्षेत्रसँग मिली प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा सञ्चालन गर्ने द्रुत लेखाजोखाको सूचनालाई वर्ष र लिङ्गको आधारमा विश्लेषण गर्ने सूचनालाई verify गर्ने प्रतिवेदन तयार गर्ने, वितरण गर्ने 	स्वास्थ्य क्षेत्रका सदस्यहरु,	MIRA फारमहरु, स्वास्थ्यकर्मी	MIRA फारमहरु , स्वास्थ्यकर्मी	
१ हप्ता भित्र	परिचालन गर्ने टिमलाई आवश्यक पर्ने औषधी तथा औजारहरु उपलब्ध गराउने	स्वास्थ्य कार्यालय,मेची अञ्चल अस्पताल,	औषधी र सरसामग्री एप्रोन, प्राथमिक उपचारका सामग्री ,	औषधी र सरसामग्री एप्रोन, प्राथमिक उपचारका सामग्री ,	
१२ घण्टा भित्र	माथिल्लो निकाय (क्षे.स्वा.नि., स्वा.से.वि., /EDCDमा रिपोर्टिङ तथा सहयोगको लागि अनुरोध गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	टेलिफोन, कम्प्युटर	टेलिफोन, कम्प्युटर	
२ दिनभित्र	स्थानीय स्तरमा स्वास्थ्य सहयोग समिति गठन र परिचालन	सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्था	वैठक कोठा , टेलिफोन , माइनुट	वैठक कोठा , टेलिफोन , माइनुट	
२ दिनभित्र	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको बैठक बसी अञ्चल अस्पतालसँग समन्वय गरी प्रेषित विरामीको व्यवस्थापन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय			
२ दिन भित्र	प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी स्वास्थ्य शिविर स्थापना र परिचालन	स्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य क्षेत्रका सदस्यहरु	स्वास्थ्यकर्मी, औषधी, टेन्ट,सर-सामग्रीहरु	स्वास्थ्यकर्मी, औषधी, टेन्ट, सर-सामग्रीहरु	
२ दिन भित्र	सुत्केरी सामग्री वितरण	RRT, स्वास्थ्य कार्यालय, प.हे.न., महिला स्वास्थ्य स्वयम्सेविका	सुत्केरी किट, स्वास्थ्यकर्मी	सुत्केरी किट, स्वास्थ्यकर्मी	
आवश्यकता अनुसार लगातार ३ दिन भित्र	Insecticide Treated Net वितरण गर्ने Trend Analysis/Surveillanceगर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय स्वास्थ्य क्षेत्रका सदस्यहरु	भुल, स्वास्थ्यकर्मी दैनिक प्रतिवेदन, स्वास्थ्यकर्मी, Surveillance Focal Person	भुल, स्वास्थ्यकर्मी दैनिक प्रतिवेदन, स्वास्थ्यकर्मी, Surveillance Focal Person	
३० दिन सम्म र सो पश्चात	विरामी उपचार तथा अन्य सेवालाई निरन्तरता दिने	स्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य क्षेत्रका सदस्यहरु	स्वास्थ्यकर्मी, औषधी, उपचारका सामग्री	स्वास्थ्यकर्मी, औषधी, उपचारका सामग्री	

५ दिन पछि ३० दिन सम्म निरन्तर	खाद्य क्षेत्रसँग समन्वय गरी ५ वर्ष मुनिका बालबालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको लागि Wet Feeding Centres को स्थापना गर्ने र कार्यान्वयनमा ल्याउने	स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय गैरसरकारी संस्थाहरु	खाद्यान्न तथा तयार पार्ने सामग्रीहरु	खाद्यान्न तथा तयार पार्ने सामग्रीहरु	
५ दिन भित्र, लगातार	गर्भवती, सुत्केरी र बालबालिका लागि पोषणयुक्त खानाको व्यवस्था गर्न खाद्य र संरक्षण क्षेत्र लगायत अन्य गैसससँग समन्वय गरी उपलब्ध गराउने	स्वास्थ्य कार्यालय	पोषणयुक्त खाना, स्वास्थ्यकर्मी	पोषणयुक्त खाना, स्वास्थ्यकर्मी	
२ दिन भित्र, लगातार	परिवार नियोजन साधनको वितरण तथा प्रयोग गर्न जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन	स्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य क्षेत्रका सदस्यहरु	परिवार नियोजनका साधनहरु, स्वास्थ्य शिक्षाका सामग्रीहरु, स्वास्थ्यकर्मी	परिवार नियोजनका साधनहरु, स्वास्थ्य शिक्षाका सामग्रीहरु, स्वास्थ्यकर्मी	
एक हप्ता भित्र	Iron चक्की र नियमित खोपको लागि स्वास्थ्य शिविरमा लैजान सहजीकरण गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, RRT, गैरसरकारी संस्थाहरु	आइरन चक्की, खोपहरु, स्वास्थ्यकर्मी	आइरन चक्की, खोपहरु, स्वास्थ्यकर्मी	
एक हप्ता भित्र	पोषण स्थितिको लेखाजोखा गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रका सदस्यहरु	MUAC Tape, Height Measuring Box, Salter scale	MUAC Tape, Height Measuring Box, Salter scale	
एक देखि दुई हप्ताभित्र, लगातार	कडा/मध्यम शीघ्र कुपोषणको उचित व्यवस्थापन गर्न पोषण क्षेत्रका सदस्यहरूसँग समन्वय गरी सबैलाई र विशेष गरी लक्षित समूहलाई थप खानेकुरा वितरणको कार्यक्रम गर्ने	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रका सदस्यहरु	स्वास्थ्यकर्मी, थप खानेकुराको सामग्रीहरु	स्वास्थ्यकर्मी	थप खानेकुराको सामग्रीहरु
एक देखि दुई हप्ताभित्र, लगातार	स्तनपान र पूरक खाना सम्बन्धी प्रभावकारी परामर्श सेवा प्रदान गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीहरु	स्वास्थ्यकर्मी	स्वास्थ्यकर्मीलाई तालिमको अभाव
दोस्रो हप्तादेखि लगातार	कडा शीघ्र कुपोषणको उचित व्यवस्थापनको लागि पोषण पुनर्स्थापना केन्द्रसँग समन्वय गरी उपचारात्मक खाना वितरण गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रका सबै सदस्यहरु	तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीहरु, खाना वितरण केन्द्र, उपचारात्मक खानाका सामग्रीहरु	स्वास्थ्यकर्मी	स्वास्थ्यकर्मीलाई तालिमको अभाव, उपचार अत्मक खानाको सामग्रीहरु
दोस्रो हप्तादेखि लगातार	बालबालिका, गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरुलाई सूक्ष्म पोषण तत्व वितरण गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रका सबै सदस्यहरु	स्वास्थ्यकर्मीहरु, खाना वितरण केन्द्र, सूक्ष्म पोषणको तत्वहरु	स्वास्थ्यकर्मी	सूक्ष्म पोषणको तत्वहरु

दोस्रो हप्तादेखि लगातार	पोषणको लागि व्यवहार परिवर्तनको लागि सूचना प्रवाह गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय	सञ्चारका माध्यमहरू	सञ्चारका माध्यमहरू	
दोस्रो हप्ताबाट	अन्य क्षेत्रसँग समन्वय गरी स्वास्थ्य तथा पोषण सम्बन्धि जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य क्षेत्रका सदस्यहरू			
	अन्य क्षेत्रसँग समन्वय				
५ दिन भित्र, लगातार	प्रभावित क्षेत्रका अस्थायी स्वास्थ्य शिविरमा शुद्ध खानेपानी, शौचालय, सरसफाईको व्यवस्थापन गर्न खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रसँग समन्वय गरी उपलब्ध गराउने	स्वास्थ्य कार्यालय			
२ दिन भित्र, लगातार	विपद् प्रभावितको उद्धारका लागि सुरक्षा निकायसँग समन्वय गरी स्वास्थ्यकर्मीको परिचालन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय			
आवश्यकता अनुसार	संरक्षण क्षेत्रसँग समन्वय गरी मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने	स्वास्थ्य कार्यालय			
२ दिन भित्र, लगातार	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा गर्भवती/प्रसूति सेवा सञ्चालन	स्वास्थ्य कार्यालय	स्वास्थ्यकर्मी		
नियमित	Monitoring/Supervision	स्वास्थ्य कार्यालय			
१ महिनापछि	Lesson learned workshop सञ्चालन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य क्षेत्रका			

- सिफारिस गरी पठाइने अन्य केन्द्रहरू (Referral centres) मा पुग्नुका निमित्त विरामीहरूका लागि उपयुक्त यातायातको प्रवन्ध गरिनेछ ।

३.५.३: खानेपानी तथा सरसफाई

विपद् सम्बन्धि परिस्थिति विपद्को अनुमानित अवस्था :

- स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाइको असुविधा हुन सक्ने ।
- नदीको कटान, बाढी, पहिरो, भू-कम्पका कारणबाट होचो स्थानमा रहेको क्षेत्रका खानेपानीको मुहानहरूमा क्षति हुने, डुवानमा पर्ने, इनार तथा कुवाहरू दुषित हुने, पुरिने ।
- व्यक्तिगत तथा सामुदायिक शौचालयहरू क्षतिग्रस्त हुनसक्ने ।
- वातावरण दुषित हुने गरी शौचालयहरू भरिने, सेफ्टीट्याङ्की फुट्ने, पानीका मुहानहरू दुषित हुने र सरसफाइका सामग्रीहरूको अभाव रहने ।
- स्वच्छ पानीको अभाव तथा दुषित वातावरण ।
- फोहोरमैलाको व्यवस्थापन कठिनाई भई महामारी प्रकोपको रूपमा फैलिन सक्ने सम्भावना ।

विषयगत उद्देश्य :

- विस्थापित भएर शिविरमा बस्ने मानिसहरूका लागि सुरक्षित खानेपानी र अस्थायी शौचालयको व्यवस्थापन गर्ने ।
- जिल्लामा कार्यरत खानेपानी तथा सरसफाई संस्थासंग समन्वय र सहकार्य गरी जिल्लाका प्रभावित गा.पा. र नगरपालिकाहरूमा खानेपानी र सरसफाइको अवस्थालाई व्यवस्थित र प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने र सोको रिपोर्टिङ जिल्ला दैवि प्रकोप तथा उद्धार समितिमा पेश गर्ने ।
- खानेपानी र सरसफाइमा आवश्यक पर्ने सामग्रीहरूको खोज, व्यवस्थापन, भण्डारण र वितरणमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको निगरानी र समन्वयमा रही कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्ने ।
- अस्थायी रूपमा व्यक्तिगत सरसफाइका सुविधाहरूमा पहुँच वृद्धि गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरू बस्ने शिविरहरूमा सरसफाई कायम गर्न तिनको सशक्तीकरण कार्य गर्ने ।
- स्थानीय स्तरको पत्रपत्रिका, एफ.एम. रेडियोहरूमा खानेपानी तथा सरसफाइको कारणबाट लाग्न सक्ने विभिन्न किसिमको महामारीबाट बच्नको लागि अपनाइने उपायहरूको बारेमा जनताहरूलाई जानकारी गराउने
- विपद्को समयमा खानेपानी र सरसफाइको अभावबाट हुनसक्ने महामारी रोगलाई रोकथाम र न्यूनीकरणमा सहयोग गर्ने ।
- जिल्लामा खानेपानी सेवा प्रदायक संस्थालाई विपद्को समयमा स्वच्छ खानेपानी सेवा सञ्चालनको लागि सजग र जिम्मेवार बनाउने ।
- क्षतिग्रस्त भएका खानेपानी तथा सरसफाइ सम्बन्धि आयोजना र संरचनाहरूको लगत तयार पारी सम्बन्धित निकायहरूमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सिफारिससहित पठाउने ।
- विपद् हुनुपूर्व पनि विपद्मा हुन सक्ने माहामारीलाई रोकथाम गर्न गा.पा. तथा नगरपालिकाहरूमा खानेपानी तथा सरसफाइ सम्बन्धि सचेत गराउने, स्थानीय पत्रपत्रिका, रेडियोहरूमा सन्देश प्रसारण गर्ने ।

क्षेत्रगत अगुवा :

समय अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्था संवोधन गर्न गरिने पूर्व तयारी कार्य	कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत कैफियत
२४ देखि ४८ घण्टा	<ul style="list-style-type: none"> खानेपानी समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने क्षतिको आँकलन गर्न टोली परिचालन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> विपद् पश्चात बैठक बस्ने समय र स्थान पहिचान गर्ने र सदस्यहरुको सम्पर्क सूचि व्यवस्थित गर्ने क्षति आँकलन टोलीको निर्माण गर्ने र टोलीको कार्यसूचि निर्माण गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> सिमित जनशक्तिबाट कार्य सञ्चालन गर्नुपर्ने थप जनशक्तिको परिचालन गर्नुपर्ने 	गा.पा न.पा खानेपानी तथा सरसफाई सब-डिभिजन कार्यालय र Wash Cluster	
४८ देखि ७२ घण्टा	<ul style="list-style-type: none"> द्रुत सर्वेक्षणको आधारमा प्रभावितहरुको आवश्यकता पहिचान गर्ने । पानी शुद्धिकरण गर्ने औषधी वितरण गर्न सकिने 	पानी शुद्धिकरण गर्ने सामग्रीहरुको व्यवस्थापन जस्तै :- पियूस, एक्वाटयाव्स वाटरगार्ड	हाइजिन किट १००० वटा	गपा र नपा खानेपानी कार्यालय, वेस भाषा, युनिसेफ, गै.स.स महासंघ	
७२ घण्टा देखि ७ दिन सम्म	<ul style="list-style-type: none"> आश्रय स्थलहरुमा अस्थायी चर्पी र खानेपानीको धारा निर्माण गर्ने, खानेपानी तथा सरसफाइ सम्बन्धि सन्देशहरु स्थानीय पत्रपत्रिकाहरुमा प्रशारण गर्ने 	चर्पी निर्माणका लागि आवश्यक सामग्रीहरु गोदाममा व्यवस्थित गर्ने, सचेतना सामग्रीहरु तयारी अवस्थामा राख्ने	सिमित जनशक्तिबाट कार्य सञ्चालन गर्नुपर्ने	गा.पा न.पा ,खानेपानी तथा सरसफाई सब-डिभिजन कार्यालय र Wash Cluster	
७ दिन देखि २ साता सम्म	आश्रय स्थलहरुमा चर्पी र खानेपानीको धारा निर्माण गर्ने ।	खानेपानी र चर्पी निर्माणका लागि आवश्यक सामग्रीहरु उचित स्थानमा गोदाम गर्ने ।	५० थान ट्युबवेल र १०० थान चर्पीको प्यान, पाइप	गा.पा न.पा ,खानेपानी तथा सरसफाई सब-डिभिजन कार्यालय र Wash Cluster	
२ हप्ता देखि १ महिना सम्म	वितरण गरिएका सामग्रीहरु तथा सरसफाईको अवस्थाबारे अनुगमन गर्ने,अपुग भएको सामग्रीको उपलब्धता गर्ने र वितरण गर्ने । क्षतिग्रस्त खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजनाहरुको स्थलगत अध्ययन गरी अध्ययनबाट प्राप्त लगत उपल्ला कार्यालयमा जिल्ला दैवी प्रकोप समितिको सिफारिस सहित पेश गर्ने ।	अनुगमन टोली गठन गर्ने र अनुगमन प्रक्रियाबारे प्रष्ट पार्ने सामग्रीहरु उपलब्ध गराउने निकाय एवम् सङ्गठनहरुको अग्रिम पहिचान गर्ने बाढीबाट हुनसक्ने खानेपानी अयोजनाहरुको क्षतिलाई न्यून गर्न ग्याविन स्ट्रकचर, हुकिड, केबुलक्रसिड, वृक्षरोपण, खानेपानी सुरक्षा समितिलाई चुस्तदुरुस्त पार्ने ।	Wash Cluster को नियमित बैठक गर्नुपर्ने जनशक्तिलाई तालिमको व्यवस्था गर्नुपर्ने	गा.पा न.पा ,खानेपानी तथा सरसफाई सब-डिभिजन कार्यालय <ul style="list-style-type: none"> विभिन्न खानेपानी सरसफाइ समिति खानेपानी सरसफाइ सुरक्षा योजना समिति 	

		खानेपानी आयोजना सम्बन्धि उपभोक्ता समितिलाई तालिमको व्यवस्था गर्ने ।		
--	--	---	--	--

थप पूर्वतयारी कार्ययोजना

क्र. सं.	गतिविधि	जिम्मेवारी	सहयोगी	समय
१	वास क्षेत्रमा काम गर्ने निकाय तथा संस्थाको पहिचान गरी सदस्य निकाय वा संस्था र तिनका प्रतिनिधिको पुनरावलोकन गर्ने <ul style="list-style-type: none"> ● क्षेत्रमा रहन इच्छुक संस्थाहरूको विवरण सङ्कलन गरी सूचिकरण गर्ने । ● मस्यौदा कार्यविवरण तयार गर्ने । ● यस क्षेत्रमा काम गर्ने गै.स.स, निर्माण व्यवसायी र निर्माण सामग्री विक्रेताबाट इच्छा पत्र माग गर्ने 	क्षेत्र प्रमुख गा.पा र न.पाहरु, खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	स्वास्थ्य कार्यालय जिल्ला प्राविधिक कार्यालय रेडक्रस र गा.पा, न.पा	जेठको दोस्रो हप्ता
२	समूदाय स्थानान्तरण भएको वा शिविरमा तथा प्रभावित गाविसमा स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसँग सम्बन्धित संरचना निर्माण र खानेपानी सरसफाईको अवस्था अध्ययन गर्ने	गा.पा न.पा खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय		आवश्यकता अनुसार
३	विभिन्न संस्थाहरूसँग भएको सरसफाई सामग्रीहरूको मौज्दात विवरण सङ्कलन गर्ने	गापा र नपाहरु	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय जिल्ला प्राविधिक कार्यालय	जेठ मसान्तसम्म
४	मीराको तालिममा सहभागी हुन सदस्य तोक्ने	ने.रे.सो	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन र जिल्ला प्राविधिक कार्यालय	जि.वि.व्य.सले तोकेअनुसार
५	पानी शुद्धीकरण र हाइजीन किट, साबुन पानीले हात धुने सम्बन्धि सरसफाई अभियान । घरदैलो कार्यक्रम महिला स्वास्थ्य कार्यकर्ता परिचालन गरिनेछ ।	गा.पा न.पा ,खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	महिला तथा बालबालिका र जिल्ला	जेठ मसान्तभित्र

			स्वास्थ्य कार्यालय, गा.पा, न.पा	
६	क्षेत्रगत पुनरावलोकन बैठक आयोजना गरी सरसफाइ सम्बन्धी अनुशिक्षण सञ्चालन गर्ने	गापा, नपा र रेडक्रस	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन ,स्वास्थ्य कार्यालय र गा.पा, न.पा	जेठ मसान्त
७	जनचेतना अभिवृद्धिका लागि विभिन्न संघ-संस्थासँग भएका सूचना तथा सञ्चारका सामानहरू सङ्कलन, पुनरावलोकन र परिमार्जन गरी प्रकाशन गरी वितरण गर्ने र मौज्जात राख्ने	गा.पा न.पा ,रेडक्रस		रेडियोबाट जेठ २० गतेदेखि भदौसम्म
८	खानेपानी तथा सरसफाइ संरचनाहरूको (चर्पी, स्नान घर आदि) र तालिमका नमूनाहरू स्तरीकरण गरी लागत निकाल्ने र क्षेत्रको बैठकबाट अनुमोदन गराई प्राविधिकहरूलाई अभिमुखीकरण गर्ने ।	गा.पा, न.पा ,खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय	जेठ मसान्त
९	अन्तर्राष्ट्रिय तथा राष्ट्रियस्तरका वास क्षेत्रबाट तयार भएका अनुगमन सूचकहरू, फारमहरू स्थानीय स्तरमा सुहाउने बनाई सदस्यहरूबीच अभिमुखीकरण गर्ने	युनिसेफ		वैशाख मसान्त
१०	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धि तालिम प्राप्त व्यक्तिको सूचि तयार गर्ने	गा.पा ,न.पा ,खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	गा.पा, न.पा	जेठ मसान्त
११	आपत्कालीन स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धि स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीलाई तालिम दिने	स्वास्थ्य कार्यालय	गा.पा, न.पा	चैत मसान्तभित्र
१२	जिल्ला तथा गाउँमा स्थापित नाट्य समूहहरूलाई आपत्कालीन स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धि प्रशिक्षण दिने	गा.पा न.पा ,		चैत मसान्तसम्म
१३	विद्यालयमा स्थापित बाल समूहहरूबीच सरसफाई क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने ।	गा.पा न.पा ,		चैत्र मसान्तसम्म

निकायगत स्रोत साधनको आँकलन (Capacity Mapping)

क्र.सं.	संस्थाको नाम	मानवीय श्रोत	भौतिक सामग्री	वित्तीय श्रोत	अन्य श्रोत	कैफियत
---------	--------------	--------------	---------------	---------------	------------	--------

१	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	६ जना प्राविधिक	पाईप १००० मिटर,ट्युववेल सेट ५० थान	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	पानी परीक्षणको व्यवस्था	खानेपानी तथा ढल निकास विभाग र उपक्षेत्रीय स्टोर इटहरीमा रहेका सामग्रीहरु माग गर्दा उपलब्ध हुने
२	सिंचाई डिभिजन कार्यालय, भाषा	२ जना प्राविधिक	ट्रक्टर,लोडर			
३	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण कार्यालय,विराटनगर		बोरा तथा तारजाली			
४	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	पानीजन्य रोग नियन्त्रणका लागि Rapid Response Team (RRT) उपलब्ध हुने	First Aid सामग्री			
५	नेरेसो	जिल्लाभर स्वयम्सेवक खटाउन सक्ने			सचेतना जगाउने	
६	खानेपानी उपभोक्ता महासंघ	विभिन्न खानेपानी आयोजनाका प्राविधिक परिचालन गर्न सक्ने	विभिन्न खानेपानी आयोजनाका पाईप तथा फिटिङ्स उपलब्ध हुन सक्ने	खानेपानी उपभोक्ता समितिहरु	जनचेतना जगाउने	
७	युनिसेफ(UNICEF)		विस्थापित परिवारलाई, Aquatab, पियुस, ब्लिचिङ पाउडर, वाल्टिन, जग			

३.५.४: संरक्षण

विषयगत संरक्षण क्षेत्र स्थापनाको उद्देश्य:

- आपत्कालीन परिस्थितिबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार,हेला तथा जोखिममा रहेका वा जोखिममा रहने संभाव्य व्यक्तिहरू विशेषगरी महिला तथा बालबालिकाहरूलाई हिंसा र दुर्व्यवहारबाट संरक्षण गर्ने र त्यस्ता दुर्व्यवहारबाट प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि सेवासम्बन्धि प्रावधानहरूमा पहुँचकालागि सहयोगगर्ने ।
- यौन दुर्व्यवहार, शोषण तथा हिंसाको रोकथाम र तिनको अनुगमन र रिपोर्टिङ्ग गर्ने ।
- जोखिममा रहेका समूहहरूका लागि मानव अधिकार सम्बन्धि राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानूनले प्रत्याभूत गरेका मौलिक अधिकारहरूको संरक्षण गर्ने ।
- बालबालिका, महिला, विशेष क्षमताका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई सुरक्षित आश्रय वा वातावरणको बन्दोबस्त भए नभएको निगरानी राख्ने र सिफारिस गर्ने ।
- जोखिममा रहेका समूहहरूको संरक्षण सुनिश्चितताका लागि आपत्कालीन सहयोगको न्यायोचित वितरणमा सहयोग उपलब्ध गराउने
- बाल तथा महिला मैत्री स्थान तथा मनो-सामाजिक परामर्श सम्बन्धि सहयोगको स्थापना गरी सुरक्षित वातावरणमा बालबालिका तथा महिला रमाउँछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- विछोड भएका सबै बाल-बालिका र खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका केटाकेटी पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य सम्बन्धि जाँचका बारेमा सहयोग र त्यस्तो सहयोगपछि उपयुक्त सेवा तथा संरक्षणका सुविधासहित परिवारको खोजी गर्ने कार्यमा सहयोग प्राप्त गर्दछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

संरक्षण समूहले गर्ने मुख्य-मुख्य क्रियाकलापहरू

- सरोकारवालाहरूसंग समन्वय
- हिंसा र दुर्व्यवहारबाट महिला बालबालिकाको संरक्षणको लागि आवश्यक निगरानी
- मनोसामाजिक सेवा
- लेखाजोखा तथा अनुगमन
- प्रतिवेदन

भाषा जिल्लामा मुख्य विपद्को किसिम: (क्रमानुसार)

१.बाढी २.सडक दुर्घटना ३.भुकम्प ४.जंगली हात्ती आक्रमण ५.चट्याङ आदि हुन

विपद्को अनुमानित अवस्था:

- बाढीबाट बाढी प्रभावित क्षेत्रका करीव १००० घरधुरी र ५००० जनसंख्या प्रभावित हुन सक्ने ।
- असुरक्षाको वातावरण सृजना हुने ।
- धनजनको क्षति, घाइते बाल-बालिका, विछोडिएका बाल-बालिका, एकल महिलाहरू, अनाथ बालबालिकाहरू र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको सङ्ख्यामा वृद्धि हुने ।
- बाढी पीडितप्रति हुने हिंसा र अन्य आपराधिक गतिविधिहरू (लुटपाट, चोरी, हत्या, डकैती, अपहरण, बलात्कार) बढ्ने सम्भावना रहने ।
- गर्भवती, सुत्केरीहरू तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू वढी प्रभावित हुने ।
- लिङ्गमा आधारित हिंसामा वृद्धि हुने, विशेषगरी बालिका र किशोरीहरू जोखिममा पर्ने ।
- शोषण, भेदभाव बढ्ने ।
- समाजमा कलह र अशान्तिको वातावरण सृजना हुने ।
- मानसिक आघात, सहारा विहिन हुनेहरूको संख्यामा वृद्धि हुने ।
- गरिबी बढ्ने

विपद्को अवस्थामा आधारित आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना :

विपद्को घटना पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्था संबोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	पूर्वतयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
० देखि १ घण्टा भित्र	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय स्तरमा रहेका सम्पर्क निकाय/संयन्त्र/ व्यक्तिहरुद्वारा सम्बन्धित सबै मुख्य निकायहरुमा सूचना दिने 	<ul style="list-style-type: none"> विपद् वा जोखिमको सूचना दिन सकिने व्यक्तिको नाम, थर र सम्पर्क नं. फ्लेक्स ब्यानर बनाई सबैको नजर पर्ने सार्वजनिक स्थलहरुमा टाँसगरी जो सुकैले सूचना दिन सक्ने व्यवस्था मिलाउने जिल्लास्तरका सरोकारवालाहरुलाई स्थानीय स्तरका सम्पर्क व्यक्तिको र स्थानीय स्तरका सम्पर्क व्यक्तिको जिल्लास्तरका सम्पर्क व्यक्तिको सम्पर्क गर्न सहज हुनेगरी सम्पर्क नं. हरू उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउने 	स्थानीय स्तरका सम्पर्क व्यक्तिको जिल्लास्तरका सम्पर्क व्यक्तिको र हातेपर्चा छपाई निर्माणका लागि श्रोतको कमी	गा.पा र न.पाहरु	
१देखि ७ घण्टाभित्र	<ul style="list-style-type: none"> सुरक्षित आश्रय स्थलको सुनिश्चितामा सहयोग सूचना सङ्कलक, अनुगमनकर्ता र निगरानीकर्ताको उपस्थिति र कार्यारम्भ 	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट पहिचान गरिएका सुरक्षित मार्ग, स्थान, आश्रय स्थल र योजनाको जानकारी	कार्यालयको सवारी साधन मोटर नभएको हुँदा समयमा सम्बन्धित स्थानमा पुगी सेवा दिन कठिन र अनुगमनकर्ताहरुलाई आधारभूत खर्च उपलब्ध नहुँदा खटिन कठिन	गा.पा, न.पा र सबै क्लष्टर सदस्य	

<p>७ घण्टा देखि २४ घण्टा भित्र</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ स्थानीय महिला सहकारी संस्थाहरु , बाल संरक्षण समितिहरु, निगरानी समूहहरु र बाल क्लबहरु परिचालन गरी सङ्घटाभिमुख समूहहरु (सुत्केरी, गर्भवती र अन्य महिला, परिवारबाट बिछोड भएका तथा अन्य बालबालिका, वृद्धवृद्धा, अपाङ्गता भएका प्रकोप प्रभावित व्यक्ति तथा अवस्थाको पहिचानगरी सम्बन्धित सबै सम्पर्क निकायहरुमा आवश्यक सहयोगका लागि सिफारिस गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> ■ स्थानीय स्तरमा सहयोगका लागि परिचालन हुने सबै निकाय एवम् संयन्त्रहरुमा द्रुत सर्बेक्षण फारम तयार गरी विपद् पहिला नै उपलब्ध गराइराख्ने । ■ संभाव्य प्रभावित स्थानहरुमा स्थानीय स्तरमा पहिचान गरिएका संरक्षणको भूमिका निर्वाह गर्ने महिला संस्था, गाउँस्तरीय बाल संरक्षण समितिहरु, निगरानी समूह, सरोकारवाला निकायहरुलाई तयारी अवस्थामा राख्ने ■ महिला समूहहरुलाई विपद् सम्बन्धि अभिमुखीकरण गर्ने 	<p>बजेट तथा जनशक्तिको कमी बालबालिका वृद्धवृद्धा र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको लागि उपयुक्त आश्रय स्थल/ व्यवस्थापनमा ध्यान जाने नगरेको</p>	<p>नेपाल रेडक्रस सोसाइटी / गापा र नपा</p>
<p>२४ देखि ४८ घण्टा भित्र</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ मानवीय सहयोगको अनुगमन र सुधार गर्न आवश्यक बिषयमा सुझाव सङ्कलनको लागि टोली परिचालन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> ■ स्थानीयस्तरमै बिभिन्न उपसमितिहरु निर्माण गरी पूर्व तयारी अवस्थामा राख्ने । 	<p>यातायात तथा सञ्चार खर्चको अभाव</p>	<p>गा.पा र न.पा ,सदस्य निकायहरु</p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">२४ देखि ४८ घण्टा भित्र</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ महिला, बालबालिका, फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरु र जेष्ठ नागरिकहरुका विशिष्ट र अत्यावश्यक आवश्यकता संबोधन भए/नभएको अनुगमन गरी आवश्यक सल्लाह, सुझाव र बितरण कार्यमा सहयोगका लागि सम्बन्धित अन्य क्लष्टरहरूसँग समन्वय गरी अत्यावश्यक बस्तु एवम् सेवा उपलब्धताको व्यवस्था मिलाउने ।(जस्तै:शिशु, सुत्केरी आमा, गर्भवती,महिनावारी हुने महिला, नियमित औषधि सेवन गर्नुपर्ने अवस्थाका जेष्ठ नागरिकहरुलाई आवश्यक राहत सामग्री प्याकेजमा वितरण) ■ लक्षित वर्गको सुरक्षा र संरक्षणमा सकेसम्म जोखिम ननिम्त्याउने गरी व्यवस्थापन गर्न सुझाव र समन्वयकारी भूमिकाका लागि व्यक्ति परिचालन गर्ने । ■ महिला र बालिकामाथि हुनसक्ने सम्भाव्य हिंसा, दूर्ब्यवहारबाट संरक्षणका लागि निगरानी गर्न नियमित रुपमा टोली वा व्यक्ति परिचालन गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ सरोकारवाला निकायहरुबीच कार्यक्षेत्र र जिम्मेवारी बाँडफाड ■ मनोसामाजिक परामर्शकर्ताहरुको नक्शाङ्कन ■ मनोसामाजिक परामर्शकर्ता उत्पादन एवम् पुनर्ताजगी ■ आकस्मिक सहयोग कोष स्थापना गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ यातायात,खाना,आवास आदि ब्यवस्थाको लागि स्रोतको कमी ■ प्रतिस्थापन सामग्री (Dignity kits) न्यानो कपडा ,बेबीकिट, सुत्केरीलाई चप्पल,हाईजिन किट, टर्च,ल्याक्टोजिन, भ्रुल आदि ■ खोप ■ स्वच्छ खानेपानी ■ यातायात, ढुवानी खर्च र भैपरी आउने खर्च नहुँदा समयमा प्रभावित स्थानमा पुग्न कठिन 	<p>गा.पा. न.पा.र क्लष्टर सदस्यहरु</p> <p>जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय जिल्ला अस्पताल</p> <p>जि.खा.पा. का./वास क्लष्टर</p>
---	---	--	---	--

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">४८ घण्टा देखि ७२ घण्टा भित्र</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ हिंसा दूर्ब्यवहारबाट संरक्षणका लागि नियमित रुपमा टोली वा व्यक्ति परिचालन गर्ने । ■ मनोसामाजिक परामर्शकर्ताहरु परिचालन गर्ने ■ हिंसामा परेका महिलाहरुलाई अल्पकालीन आश्रय र आवश्यकता अनुसार कानुनी सहायता प्रदान गर्ने । 	<p>विपद्को समयमा अप्रत्याशित सेवा दिनुपर्ने भएको हुँदा आवश्यक, श्रोतसाधन र जनशक्तिको तयारी गरिराख्ने ।</p>	<p>श्रोतसाधनको कमी</p>	<p>”</p>	
---	--	--	------------------------	----------	--

<p>७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र</p>	<p>गर्भवती, सुत्केरी, विरामी/अशक्त वृद्धवृद्धा र अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरु, अनाथ, असहायहरुलाई सहायताका लागि आवश्यक समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्न नियमित रुपमा स्वयम्सेवक परिचालनको व्यवस्था मिलाउने ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ अपाङ्गता सहायक सामग्री उपलब्ध गराउने 	<ul style="list-style-type: none"> ■ प्रभावितहरु सेल्टरमा बस्नुपर्ने अवधिभर दैनिक आलोपालो गरी खटिने स्वयम्सेवकको व्यवस्था ■ अनुमानित संभावित संख्यामा अपाङ्गता सम्बन्धि सहायक सामग्रीहरु खरिद वा प्राप्तगरी स्टोर गरी राख्ने 	<p>सहायक सामग्री खरिदका लागि रकमको अभाव</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ दिनभर खटिने स्वयम्सेवकलाई चिया, खाजासम्मको व्यवस्था पनि नहुनु 	<p>गापा र नपा कार्यालय</p>	
<p>७ दिन देखि २ साता भित्र</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ प्रभावित बालबालिका तथा महिलाहरुलाई मनोसामाजिक सेवामा निरन्तरता ■ हिंसा दूर्यवहारबाट संरक्षणका लागि नियमित रुपमा टोली परिचालन गर्ने । 	<p>”</p>	<p>”</p>		
<p>२ साता देखि १ महिना भित्र</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ बालमैत्री सुरक्षित स्थल निर्माण र उपयोग ■ कानूनी तथा मनोसामाजिक सेवामा निरन्तरताका साथै विशेष प्रकृतिका मुद्दाहरुलाई जिल्ला सेवा केन्द्र तथा सम्बन्धित निकायहरुमा सिफारिस गर्ने ■ अस्थायी आवासमा सम्भावित हिंसा विरुद्ध सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ■ घरमुली गुमाएका महिलाहरुलाई जीविकोपार्जनका लागि नयाँ विकल्पहरु उपलब्ध गराउने ■ विपद्बाट प्रभावितहरुको अभिलेख राख्ने ■ नियमित बैठकहरु र समीक्षा ■ अनुगमन तथा प्रतिवेदन 	<ul style="list-style-type: none"> ■ सहयोगी सरोकारवालाको पहिचान र समन्वय ■ सचेतनाका लागि आवश्यक विषयवस्तु - कन्टेन), सहजकर्ता र कार्यक्षेत्र निर्धारण 	<p>विशेष आयमूलक क्रियाकलापमा स्थायी सदस्य बाहेककालाई कार्यक्रम नराखिने र प्रभाव क्षेत्र भन्दापनि आफ्नो क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिने र समन्वयको कमी</p>	<p>गा.पा, न.पा.र सरोकारवाला सबै निकायहरु</p>	

३.५.५: शिक्षा क्षेत्र

विपद् सम्बन्धि परिस्थिति : विपद्का सम्भावित मानवीय असर (शिक्षा) :

- विद्यालय भवनहरू र शिक्षण/सिकाईका सामग्रीहरू नष्ट हुनसक्ने ।
- शिक्षक/विद्यार्थीहरू हताहत /जनको क्षति ।
- विद्यालयहरूसम्म पहुँच नहुनु ।
- विद्यालयमा क्षति हुनाले शिक्षामा अवरोध ।
- आन्तरिक रूपमा विस्थापितहरूका लागि प्रभावित नभएका विद्यालयहरू आवासको रूपमा परिणत हुन्छन् । आतिथ्य प्रदान गर्ने विद्यालय (Host schools) का बालबालिकाको पढाइमा अवरोध ।
- केटाकेटी तथा शिक्षकहरूमा विपद्को मनोवैज्ञानिक असरले गुणस्तरीय सिकाइ एवम् सिक्ने प्रक्रिया माथि प्रभाव पार्छ ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- विकास गर्न,संरक्षण प्राप्त गर्न र सामान्य अवस्था एवं स्थायित्वमा फर्काउने कार्यको सहजीकरण गर्नका निमित्त विद्यालय जाने उमेरका तथा प्रभावित सम्पूर्ण बालबालिकाहरूको गुणस्तरीय शिक्षामा निरन्तर तथा तत्काल पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
- सुरक्षित सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराएर विपद्बाट परेको मनोवैज्ञानिक असरको सामना गर्ने कार्यमा बालबालिकाहरू र शिक्षकहरूलाई मद्दत गर्न योगदान पुर्याउने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- प्राकृतिक विपद्बाट प्रभावित विद्यालय जाने उमेरका केटाकेटी तथा शिक्षकहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षाको निरन्तरता सुनिश्चित गर्नका लागि र उनीहरूलाई सुरक्षित रूपमा सिकाउने एवं सिक्ने वातावरण उपलब्ध गराउन नेपाल सरकार तथा स्थानीय सरोकारवालाहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- प्रभावकारी आपत्कालीन पूर्वतयारी तथा सहयोगलाई सहजीकरण गर्नका निमित्त क्षेत्रगत समूहका सदस्यहरू (Cluster members) का बीचमा प्रभावकारी समन्वय, अनुगमन तथा सूचनाको आदान-प्रदान सुनिश्चित गर्ने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिमा पहिलो सहयोग उपलब्ध गराउने व्यक्तिका रूपमा सरोकारवालाहरूको क्षमता बढाउने ।
- द्रुत तथा चालू (Rapid and on-going) शिक्षाका लागि लेखाजोखा सञ्चालन गरिन्छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने र आपत्कालीन परिस्थितिमा रहेका केटाकेटीहरूको शिक्षाका निमित्त युनिसेफका प्रमुख प्रतिवद्धताहरू(UNICEF's Core Commitments to Children in Emergencies for Education) तथा INEEका न्यूनतम मापदण्डबाट निर्देशित भएर उपयुक्त सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिमा सहयोग उपलब्ध गराउनका लागि रणनीतिक साभेदारी तथा अन्य साभेदार/क्षेत्रहरू (Clusters) सँग सम्बन्ध स्थापना तथा त्यसलाई सुदृढ पार्ने ।

शिक्षा क्षेत्र विपद् व्यवस्थापन कार्यान्वयन योजना एवम् गरिने क्रियाकलापहरु :

समयावधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	आपत्कालीन अवस्थाको सम्बोधन गर्न गरिने पूर्वतयारी कार्य	कार्य सम्बोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत
० देखि १ घण्टाभित्र	<ul style="list-style-type: none"> मोवाइल, टेलिफोन र अन्य सञ्चार मिडियाको प्रयोग गरी क्षतिको प्रारम्भिक विवरण सर्वेक्षण । 	<ul style="list-style-type: none"> विपत् प्रभावित हुने सम्भावित क्षेत्रमा रहेका विद्यालय, शिक्षक र अभिभावकहरुको मोवाइल एवम् टेलिफोन नं. अद्यावधिक । 	<ul style="list-style-type: none"> पूर्णरूपले अद्यावधिक भइसकेको । 	<ul style="list-style-type: none"> गा.पा र न.पा ,जिल्ला शिक्षा समन्वय एकाई स्रोतकेन्द्र र रेडक्रस भापा लगायतका अन्य संघसंस्थाहरु 	
	<ul style="list-style-type: none"> थप क्षति हुन नदिन सूचना प्रवाह र विद्यालय तहमा रहेका दक्ष र तालिम प्राप्त जुनियर रेडक्रसका विद्यार्थी र यूवाहरु परिचालन 	<ul style="list-style-type: none"> दक्ष र तालिम प्राप्त जुनियर रेडक्रसका विद्यार्थी र यूवाहरुको विवरण र सम्पर्क नं. अद्यावधिक 	<ul style="list-style-type: none"> पूर्ण रूपले अद्यावधिक भइ नसकेको 	<ul style="list-style-type: none"> गा.पा र न.पा ,जिल्ला शिक्षा समन्वय एकाई, स्रोतकेन्द्र र रेडक्रस भापा 	
२ घण्टादेखि ७ घण्टासम्म	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा क्लष्टरको बैठक सञ्चालन गरी क्षतिको प्रारम्भिक विवरणको विश्लेषण 	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा क्लष्टरमा सहभागी संघसंस्थाहरुको विवरण अद्यावधिक 	<ul style="list-style-type: none"> क्लष्टरमा सहभागीहरुको विवरण अद्यावधिक भएको । 	<ul style="list-style-type: none"> गा.पा र न.पा ,जिल्ला शिक्षा समन्वय एकाई र सम्बन्धित संघसंस्थाहरु । 	
	<ul style="list-style-type: none"> विद्यालयस्तरको जनशक्ति परिचालन गरी क्षतिको विवरण संकलन र उद्धार कार्य सञ्चालन । 	<ul style="list-style-type: none"> विवरण संकलन गर्ने फारम र दक्ष र तालिम प्राप्त संकलक एवम् उद्धारकर्मीहरुको अद्यावधिक । 	<ul style="list-style-type: none"> सर्वेक्षण फारम, विवरण संकलक र उद्धारकर्मीलाई अभिमुखीकरण बाँकी । 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विद्यालयहरु 	

	<ul style="list-style-type: none"> ● विद्यालयहरुलाई विपद्बाट प्रभावितहरुका लागि सेल्टरको रुपमा तयारी र व्यवस्थापन । 	<ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक पर्ने स्थान, कक्षाकोठा र टेण्टको व्यवस्थापन 	<ul style="list-style-type: none"> ● टेण्टको व्यवस्थापन गर्ने बाँकी 	<ul style="list-style-type: none"> ● गा.पा र न.पा ,जिल्ला शिक्षा समन्वय एकाइ, रेडक्रस र संघ-संस्थाहरु 	
८ देखि २४ घण्टासम्म	<ul style="list-style-type: none"> ● विद्यालयहरुलाई विपद्बाट प्रभावितहरुका लागि सेल्टरको रुपमा तयारी र व्यवस्थापन । 	<ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यक पर्ने स्थान, कक्षाकोठा र टेण्टको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● टेण्टको व्यवस्थापन गर्ने काम बाँकी 	<ul style="list-style-type: none"> ● गा.पा र न.पा ,जिल्ला शिक्षा समन्वय एकाइ, रेडक्रस र संघसंस्थाहरु 	
	<ul style="list-style-type: none"> ● विद्यालयभित्र प्रभावितहरुको अवस्था लेखाजोखा गर्न शिक्षक, जुनियर रेडक्रस र स्काउटको तालिम पाएका विद्यार्थीहरुलाई स्वयम् सेवकको रुपमा परिचालन गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● जुनियर रेडक्रस र स्काउटको तालिमको साथै जोखिम व्यवस्थापनको समेत तालिम प्राप्त गरेका शिक्षक र विद्यार्थीहरुको नामनामेसी विवरण अद्यावधिक गर्नुपर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● तालिम दिन नसकिएको र नामनामेसी विवरण समेत अद्यावधिक गर्न नसकिएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, ने.रे.सो. भापा र गापा रनपा ,जिल्ला शिक्षा समन्वय एकाइ, स्रोतकेन्द्र, सम्बन्धित गैर सरकारी संघ संस्थाहरु । 	
२४ देखि ४८ घण्टा भित्र	<ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यकतानुसार पहिलो दिनको प्रक्रिया दोहोर्‍याउने ● प्रकोपमा परेका विद्यालय पहिचान तथा अवस्थाको प्रारम्भिक विश्लेषण गर्ने ● प्राप्त सूचना तथा विश्लेषणको अवस्था जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा जानकारी गराउने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● यसभन्दा पहिले गरेजस्तै गर्ने । ● प्रारम्भिक स्थलगत विवरण संकलन गर्ने । ● क्लष्टरको बैठक सञ्चालन गर्ने । ● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा सहभागी भई प्राप्त विवरण प्रस्तुत गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> ● यसभन्दा पहिले भए जस्तै । ● ग्याप नहुने 	<ul style="list-style-type: none"> ● गा.पा र न.पा ,जिल्ला शिक्षा समन्वय एकाइ, विद्यालय, प्र.अ./शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति एवं रेडक्रस उपशाखाहरु र संघसंस्थाहरु । 	
४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	<ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यकतानुसार दोश्रो दिनसम्मका क्रियाकलापहरु पनि दोहोर्‍याउने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● यसभन्दा पहिले गरेजस्तै गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● यसभन्दा पहिले भए जस्तै । ● ग्याप नहुने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● गा.पा र न.पा ,जिल्ला शिक्षा समन्वय एकाइ विद्यालय, प्र.अ.,शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति एवं रेडक्रस उपशाखाहरु, शिक्षा सरोकार 	

	<ul style="list-style-type: none"> ● शिक्षासँग सम्बद्ध संघसंस्था र सहयोगी निकायहरुबाट सहयोगको लागि आह्वान गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● त्यस्ता सहयोगी संघसंस्थासँग समन्वय गर्ने र संयुक्त बैठक सञ्चालन गर्ने । 		<p>मञ्च, संघसंस्थाहरु र शिक्षक पेशागत संस्थाहरु ।</p>	
७२ घण्टादेखि ७ दिनसम्म	<ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यकतानुसार तेस्रो दिनसम्म भएका क्रियाकलापलाई समेत निरन्तरता दिने । ● विद्यालयगत रूपमा प्रभावित बालबालिका र क्षतिको विवरण सुनिश्चित गर्ने । ● शिक्षा सरोकार मञ्चको बैठक सञ्चालन गरी सहयोगको दायरा र सहयोग गर्ने संस्थाहरुको सुनिश्चित गर्ने । ● पुनर्स्थापना सम्बन्धि वास्तविकतामा आधारित योजना तयार गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● तेस्रो दिनसम्म गरेजस्तै गर्ने र आवश्यकतानुसार सुधार समेत गर्ने । ● प्रभावित बालबालिका र क्षतिको तथ्याङ्क संकलन एवम् कम्पाइलेसन गर्ने । ● शिक्षा सरोकार मञ्चको बैठक सञ्चालन गरी सहयोग र समन्वयको दायरा फराकिलो बनाउने । ● पुनर्स्थापना सम्बन्धि स्रोत र जिम्मेवारीको बाँडफाँड गरी तदनुसारको काम गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● ग्याप नहुने । ● ग्याप नहुने । ● ग्याप नहुने । ● ग्याप नहुने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● गा.पा र न.पा ,जिल्ला शिक्षा समन्वय एकाइ, विद्यालय, प्र.अ., शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति एवं रेडक्रस उपशाखाहरु, शिक्षा सरोकार मञ्च, संघसंस्थाहरु र शिक्षकका पेशागत संस्थाहरु । 	
८ दिन देखि २ साताभित्र	<ul style="list-style-type: none"> ● आवश्यकतानुसार अघिल्लो हप्तामा भएका क्रियाकलापहरुलाई समेत निरन्तरता दिने । ● विद्यालयलाई सेल्टर बनाएका विपद् प्रभावितहरुलाई क्रमशः घर पठाउने, ● अवरुद्ध भएको विद्यालयहरुको पठनपाठन सुचारु गर्ने । ● आवश्यकतानुसार अस्थायी सिकाई केन्द्र निर्माण गरी शिक्षण कार्य सञ्चालन गर्ने । ● आवश्यकता अनुसार मनोसामाजिक परामर्शका कक्षाहरुसमेत सञ्चालन गर्नुपर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● सातौं दिनसम्म गरेजस्तै गर्ने र आवश्यकतानुसार सुधार समेत गर्ने । ● विद्यालय परिवार र उद्धार एवम् पुनर्स्थापना टिममा खटिएकाहरु सक्रिय हुने । ● विद्यालयका शिक्षक , विद्यार्थी र अभिभावक सक्रिय हुनुपर्ने । ● विद्यालयका शिक्षक , विद्यार्थी, अभिभावक, 	<ul style="list-style-type: none"> ● ग्याप नहुने । ● ग्याप नहुने । ● ग्याप नहुने । ● स्रोतको पहिचान हुन बाँकी । ● विज्ञको अभाव । ● दाताहरुको सुनिश्चित भइसकेको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, गा.पा र न.पा ,जिल्ला शिक्षा समन्वय एकाइ, विद्यालय, प्र.अ., शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति एवं रेडक्रस उपशाखाहरु, शिक्षा सरोकार मञ्च, संघसंस्थाहरु र शिक्षकका पेशागत संस्थाहरु, बालक्लवहरु आदि । 	

	<ul style="list-style-type: none"> ● पुनस्थापना र राहतका कार्यहरु आरम्भ गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> ● संघसंस्थाहरु सक्रिय हुनुपर्ने । ● आवश्यकतानुसार बालक्लवहरुलाई सक्रिय गराउने र मनोसामाजिक परामर्शका लागि विज्ञहरु खटिनु पर्ने । ● आवश्यकतानुसारका सामग्री भएको किटबक्सको व्यवस्था गर्ने । 			
२ सातादेखि १ महिनासम्म	<ul style="list-style-type: none"> ● विद्यालयहरुको भौतिक क्षतिको लागत अनुमान कार्य सम्पन्न गर्ने । ● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सिफारिसको आधारमा भौतिक क्षति भएका विद्यालयहरुको पुननिर्माण, पाठ्यपुस्तक क्षति भएका विद्यार्थीहरुको पाठ्यपुस्तक खरिद आदिका लागि रकम यकिन गरी केन्द्रमा माग गर्ने । ● अनुगमन, निरीक्षण र प्रतिवेदनलाई निरन्तरता दिने 	<ul style="list-style-type: none"> ● गा.पा र न.पा ,जिल्ला शिक्षा समन्वय एकाइ एवम् संघ-संस्थाबाट प्राविधिक खटाउने । ● केन्द्रबाट नआउञ्जेलसम्म जिल्ला र स्थानीय स्तरबाट सहयोग जुटाइ आपतकालीन स्थितिको व्यवस्थापन गर्ने । ● केन्द्रीय निकायहरुमा पहल, समन्वय र सिफारिस निरन्तर रूपमा गरिरहने । ● विपद् व्यवस्थापनको फोकल पर्सन सक्रिय हुनुपर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● लागत अनुमानका लागि स्रोतको व्यवस्था नभएको । ● केन्द्रबाट संबोधन हुने कुराहरुमा ढिलाइ हुने गरेको । ● ग्याप नभएको । ● ग्याप नभएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, शिक्षा मन्त्रालय, शिक्षा विभाग जि.शि.का., विद्यालय, प्र.अ., शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति एवं रेडक्रस,, शिक्षा सरोकार मञ्च, संघसंस्थाहरु र शिक्षकका पेशागत संस्थाहरु । 	

पूर्वतयारी कार्ययोजना(Preparedness Plan)

क्र.सं.	पूर्वतयारीसम्बन्धि गतिविधि	जिम्मेवारी	सहयोगी	समयावधि
---------	----------------------------	------------	--------	---------

१	शिक्षा क्षेत्रको बैठक गरी विभिन्न क्षेत्रको विश्लेषण गरी आपत्कालीन शैक्षिक कार्यदल गठन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य	जेठको पहिलो साता
२	जोखिमपूर्ण क्षेत्रका विद्यालय, मदरसा, इसिडी तथा विद्यार्थी र शिक्षकको तथ्याङ्क सङ्कलन र विश्लेषण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	गा.पा र न.पा, क्षेत्रका सदस्य	जेठ मसान्त
३	मीरा (MIRA) अभिमुखीकरण कार्यमा सहभागी हुने	क्षेत्र प्रमुख	जि.वि.व्य.स क्षेत्रका सदस्य	जेठ मसान्त वा जि.वि.व्य.स.ले अह्वान गरेपछि तुरुन्तै
४	सुरक्षित स्थानको लागि त्रिपालको व्यवस्थापन	क्षेत्र प्रमुख र सदस्य	गा.पा र न.पा, आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्र	जेठ मसान्तभित्र
	चकटी व्यवस्था गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जि.वि.व्य.स , गा.पा र न.पा आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्र	आवश्यकता अनुसार
	शैक्षिक सामग्री वितरण (३ देखि ५ वर्ष उमेर समूह) का लागि	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य	जेठसम्ममा
५	अस्थायी प्रशिक्षण केन्द्र (Temporary Learning Center) का लागि निम्न सामग्रीको बन्दोबस्त गर्ने । त्रिपाल , शिक्षकको रोस्टर तयार गर्ने , विद्यालय किट , विद्यार्थी किट (पोसाक र स्टेशनरी), पाठ्यपुस्तक १ देखि ५ कक्षा	शैक्षिक कार्यदल	<ul style="list-style-type: none"> गा.पा र न.पा, शिक्षा विभाग रेडक्रस 	जेठभित्र
६	कक्षा ६ देखि १० सम्मको लागि पाठ्यपुस्तक तथा विद्यार्थी किट		गा.पा र न.पा, जि शि स ए	गा.पा र न.पा, जिशिसएले पाठ्यपुस्तकको लागि शिक्षा विभागमा असार पहिलो साताभित्र पत्राचार गर्ने
७	अनौपचारिक शिक्षा (८ देखि १४ वर्ष उमेर समूहका विद्यालय नगएका केटाकेटीहरूका लागि) १५ वटा कक्षा सञ्चालनको लागि तयारी गर्ने ।		गा.पा र न.पा, जि शि स ए	
८	क) अनुगमनको लागि अनुगमन कार्यदल निर्माण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	गा.पा र न.पा, जि शि स ए	असार आवश्यकता अनुसार
९	बाढी प्रभावित विद्यालयहरूलाई विद्यालय किटको (school kit) व्यवस्थापन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जि.वि.व्य.स, गा.पा र न.पा, र जि.शि स.ए	आवश्यकता अनुसार
१०	जोखिममा परेका विद्यालयहरूलाई जोखिम न्यूनीकरण (Mitigation) गर्न जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण विभाग र जि.वि.व्य.स लाई अनुरोध गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जि.वि.व्य.स, गा.पा र न.पा,, क्षेत्रका सदस्य	अनुगमनको रिपोर्ट प्राप्त भएपछि
११	रोस्टर समूहलाई प्रकोप पूर्वतयारी सम्बन्धमा ३ दिने अभिमुखीकरण दिने ।	क्षेत्र प्रमुख	गा.पा र न.पा, जि शि स ए	जेठभित्र

१२	विद्यालयका विद्यार्थी, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति (SMC), पिटीए (PTA) लाई बाढीजन्य विपद्सम्बन्धि प्रशिक्षण दिने	क्षेत्र प्रमुख	गा.पा र न.पा, जि शि स ए	नियमित कार्यक्रमअन्तर्गत राख्ने
----	--	----------------	-------------------------	---------------------------------

साभेदारहरुको क्षमता र सहयोगको आँकलन तथा योजना

क्र.सं.	आवश्यक सामग्री	आवश्यक संख्या	सहयोगी संस्थासंग रहेको	नपुग	अनुमानित रकम	कैफियत
१	विद्यार्थीको शैक्षिक सामग्री	१००० सेट		१,००० सेट		
२	वैकल्पिक विद्यालय सञ्चालन	५		५		
३	विद्यालयको शैक्षिक सामग्री	१०० सेट		१०० सेट		
४	विद्यालय भवन मर्मत सम्भार	३०		३०		
५	वाल विकास केन्द्र मर्मत सम्भार	२०		२०		
६	शैक्षिक सहयोग (वालविकास केन्द्रको लागि)	२००		२००		
७	विद्यार्थीहरुको पोशाक सहयोग	१०००		१०००		

भाग-४: कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति

४.१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना क्रियाशील हुने

यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना जिल्लास्तरको विपद् व्यवस्थापनका लागि उपलब्ध भौतिक, मानवीय र आर्थिक श्रोतहरूलाई आँकलन गरी साथै नेपाल सरकारको विपद् जोखिम व्यवस्थापनको रणनीति र उद्धारका न्यूनतम आधारभूत पक्षहरूलाई दृष्टिगत गरी तयार गरेर जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट अनुमोदन भएको हो । जिल्लाभित्र विपद् सम्बन्धि कुनै घटना घटेको जानकारी हुनासाथ यस योजनामा उल्लेखित विषयगत समितिहरू तथा फोकल व्यक्तिहरू र सरोकारवालाहरू स्वतः सक्रिय हुनेछन् ।

४.२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन योजना

जिल्लामा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न साभेदार निकायहरूले विभिन्न विषयगत क्षेत्रमा आवद्ध रही यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन गर्न सघाउनेछन् । साथै गा.पा तथा न.पा र त्यहाँ कार्यरत संघसंस्थाहरूले पनि विषयगत योजनाहरू कार्यान्वयन गर्न स्वयम्सेवक श्रोत, परिचालन गरी आवश्यक सहयोग गर्नेछन् ।

४.३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको नियमित समीक्षा तथा अद्यावधि :

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले यसका पदाधिकारीहरू मध्येबाट उपयुक्त व्यक्तिहरू छनौट गरी एक कार्यदल बनाई सबै गा.पा र न.पाहरूको विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्ययोजनाको संस्लेषण गरी समग्र भापा जिल्लाको योजना तयार गरी कार्यान्वयनको समग्र अनुगमन गर्नेछ । प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन नियमित समीक्षा गरिनेछ । समीक्षा तथा अद्यावधि गर्ने समयतालिका **अनुसूचि**मा संलग्न गरिएको छ ।

भाग-५: प्रतिवेदन तथा अभिलेखन

५.१. प्रतिवेदन तथा सञ्चार

भापा जिल्लामा बाढीले हरेक वर्ष प्रभावित गर्ने हुँदा सो सम्बन्धि विपद्बाट हुने क्षति न्यूनीकरणका लागि बाढी पूर्वसूचना प्रणाली तयार गरेको हुँदा त्यसको व्यावहारिक प्रयोग गरी वर्षाको समयमा माथिल्लो तटीय र तल्लो तटीय समुदायबीच निरन्तर सम्पर्क कायम गर्ने साथै बाढी सम्बन्धि सूचना स्थानीय एफ.एम.बाट प्रसारण गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

प्रतिकार्यका लागि गठितविषयगत अगुवाहरूले विपद् सम्बन्धि प्रतिवेदन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई बुझाउनु पर्नेछ । यस्तो प्रतिवेदन विपद्को अवधिमा सकेसम्म दैनिक रूपमा तयार गर्नुपर्दछ । साथै विपद्को बारेमा स्थलगत अनुगमन टोलीले तयार गरेको प्रतिवेदन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा प्रस्तुत गर्नेछ ।

५.२. संस्थागत व्यवस्था

विपद् व्यवस्थापन ऐन २०७४ पहिलो शंसोधन २०७५ सहित र विपद् व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६ को प्रावधान बमोजिम विपद् व्यवस्थापनका लागि जिल्ला र स्थानीय (गा.पा.,न.पा.)तहमा छुट्टाछुट्टै संस्थागत संरचना तयार भएको छ । प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन संस्थागत रूपमा गरिनेछ । यसको संयोजन जिल्ला स्तरमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय र गा.पा तथा न.पाहरूमा जिल्ला समन्वय समितिको समेत सहयोग लिई सम्बन्धित गा.पा तथा न.पा.हरूले गर्नेछन् ।

५.३. अभिलेखीकरण

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सदस्य सचिवको हैसियतले जिल्लास्तरमा विपद् प्रतिकार्यको अभिलेखीकरण जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयले गर्नेछ भने स्थानीय तहमा गा.पा तथा न.पाका विपद् व्यवस्थापन समितिहरूले नेतृत्व गर्नेछन् । जिल्ला वा स्थानीय दुवै तहमा नेपाल रेडक्रस सोसाईटी तथा सम्बन्धित सरोकारवालाहरूले सर्वेक्षण तथा अभिलेखीकरण कार्यलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्नेछन् ।

५.४. अनुमोदन प्रक्रिया

मिति २०८० असार १४ गतेका दिन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी विषयगत क्षेत्रका अगुवा संस्था र सहयोगी संस्था एवं निकायहरूको सहभागितामा कार्यशालाको आयोजना गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अनुमोदन गरियो ।

अनुसूची १

जिल्लामा रहेको अस्पतालको विवरण तथा स्वास्थ्यको अवस्था :-

क) सरकारी :-

क्र.सं.	अस्पतालको नाम	रहेको स्थान	शैया संख्या	फोन .न.
१	प्रादेशिक अस्पताल,भद्रपुर	भद्रपुर,८ भापा	१३४	०२३५२०१७२

ख) निजी अस्पताल तथा नर्सिङहोमहरु :-

क्र.सं.	अस्पतालको नाम	रहेको स्थान	सैया संख्या	सम्पर्क व्यक्ति	फोन .न.
१	लाइफलाइन अस्पताल,	दमक १०	१००	डा. सुर्यनाथ शाह	०२३ ५८०१२१ ९८५२६७००००
२	वजरंग मेडिकल एण्ड डायरनोस्टिक सेन्टर,	वितार्मोड	ओपिडी मात्र	सत्य नारायण चौधरी	०२३५ ४१४४६ ९८१६९७९९०३
३	ओम इन्टरनेशनल मेची,	दमक १२, भापा	१५	डा. निरञ्जन सिंह बोगटी	०२३५ ८०७८४ ९८५२६७०४११
४	आम्दा हस्पिटल	दमक -२	७५	डा.नविन ढकाल	०२३५८०१८६ ९८५१०२०३४०
५	ओमसाई पाथीभरा हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर	भद्रपुर ११, भापा	१००	बालकृष्ण पोखेल	०२३५५६५८१ ९८५२६७२५८५
६	कनकाई हस्पिटल प्रा.लि.	वितार्मोड	५५	महेन्द्र बहादुर राय	०२३५ ४३८०७ ९८५२६७३२०८
७	मेची नेपाल आई केयर, वितार्मोड आँखा अस्पताल	वितार्मोड	१५	डा. राजेश प्रधान	०२३५ ४०४७६ ९८४६०२९३१०
८	एडभान्स प्याथोलोजी एण्ड ल्याब	वितार्मोड	३५	डा.सिमा प्रधान	०२३५ ४०४७६ ९८५६०२८११३
९	कन्चनजंघा हस्पिटल प्रा.लि.,	वितार्मोड	२५	डा.सि.पि यादव	०२३५ ४१३०३ ०२३५ ४१३०३ ९८५२६७३३२७
१०	मेची नेत्रालय तथा अप्थाल्मिक सेन्टरप्रा.लि	मे.न.पा. १०,काँकडभिट्टा	१५	पुनम प्रधान	९८४२७१८९४८
११	मेरीगोल्ड हस्पिटल,	कनकाई भापा	१५	डा. रुपनारायण संग्रौला	०२३५५०६०४ ९८१४९७०५५०
१२	अन्जली हस्पिटल,	वितार्मोड	१५	डा.प्रमोदकुमार राय	०२३५ ४४७०० ९८५२६४०५५५

१३	मनमोहन मेमोरियल इन्टर्न रिजनल कम्युनिटी हस्पिटल,	वितर्तामोड	१००	डा. एकराज गौतम	०२३५४३६३६ ९८०७३५९५०९
१४	वितर्ता सिटी हस्पिटल,	वितर्तामोड	९०	डा. अनिल बस्नेत	९८५२६८२३४५
१५	मेडिका हस्पिटल,	वितर्तामोड	५०	हरिशचन्द्र वास्तोला	०२३५६५४६७ ९८५२६७४८३६
१६	शंकर हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर	वितर्तामोड	१५	विशाल सिवाकोटी	०२३५६५४९७ ९८५२६७२९०७
१७	नमस्ते हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर,	दमक	१५	कुवेर प्रसाद भट्टराई	०२३५८३०४३ ९८४२६३०५४५
१८	दमक हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर,	दमक	५०	मोती बराल	०२३५८९९७९ ९८५२६७०९२७
१९	जनता नेशनल हस्पिटल प्रा.लि.,	दमक	२४	जितेन्द्र	०२३५२५९८३ ९८५२६७६९९९
२०	पुनरजीवन हेल्थ केयर सेन्टर	शिवसताक्षी	१२	कल्पना प्रसाई	०२३४७०२९८ ९८०३४९३९४०
२१	बि. एण्ड सी. हस्पिटल,	वितर्तामोड	८००	दुर्गा प्रसाई	०२३५४५५६६ ९८०९१००८२५
२२	एडभान्स हस्पिटल दमक	दमक	३५		
२३	दमक अस्पतालसरकारी	दमक	१५		
		जम्मा	१८०५		

स्रोत : स्वास्थ्य कार्यालय, भापा २०८०

ग) भापा जिल्लामा रहेको सर्पदंश उपचार केन्द्रको विवरण

क्र.सं.	उपचार केन्द्र	स्थान	फोन न.
१	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, उपशाखा दमक	दमक	०२३५८०९७६
२	नेपाली सेना	चारआली	०२३४६०९०७
३	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, सहारा सर्पदंश उपचार केन्द्र कोटीहोम	कनकाई	९८४२९५४२७५
४	कचनकवल गाउँपालिका सर्पदंश उपचार केन्द्र	कचनकवल	९८९४९९७९०५, ९८९५३९६२४२

घ) जिल्लास्थित ब्लड बैंक विवरण :

क्र.सं.	ब्लड बैंकको नाम	स्थान	भण्डारण क्षमता	ब्लड आपूर्ति बार्षिक	सम्पर्क
१	नेपाल रेडक्रससोसाईटी जिल्ला शाखा, भापा	भद्रपुर	३०० पिन्ट	५०००	०२३-५२३८९४
२	नेपाल रेडक्रससोसाईटी उपशाखा दमक	दमक(३) स्थान	५००पिन्ट	१०,०००	०२३५७०९७६
३	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा, भापा	वितर्तामोड(२) स्थान	५००पिन्ट	१०,०००	०२३५४९८३३

अनुसुची २
झापा जिल्लामा रहेका एम्बुलेन्सहरूको विवरण

सि.नं.	एम्बुलेन्स संचालन गर्ने संस्थाको नाम	ठेगाना	गाडी नं.	चालकको नाम	सम्पर्क नं.	ख श्रेणी
१	शिल ब. स्मृति सेवासमाज	दमक	मे१च.११७७	इन्द्र ब. सुब्बा	९८४२६३४१२०	
२	एकराज रेखा राई स्मृति प्रतिष्ठान	वित्तिमोड	मे.१ च. १५५१	राजेन्द्र अधिकारी	९८४२७९६११२	
३	गेर्खा भूपु सैनिक नेपाल, भारत सहयोग	भद्रपुर	मे.१ च. २०४५		९८०७९९२६६७	
४	भगवती सेवा समाज	वित्तिमोड	मे.१च. ८५९	बालकृष्ण फुयाल	९८४८७१२२८९	
५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	वुधवारे	मे. १ च. १५५५	महेन्द्र गौतम	९८६२७४३३०८	
६	राष्ट्रिय बहुमुखी सहकारी संस्था	दमक	प्र.१ च. ६३०	रोहित कटुवाल	९८१७००७००१	
७	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	भद्रपुर	प्र.१.०.१.००.१ च.७३९८	दानविक्रम थापा	९८१८०८५४७७	ख
८	तारापुन्ज बहुउद्देश्यीय	चारअली	मे.१च१६५६	बिष्णु भक्त	९८१४९४६१४५	
९	मानवा.श्रेष्ठ स्मृति प्रतिष्ठान	दमक	मे.१च. ३२२	डम्बर विक	९८०७९१३९४५	
१०	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	कमल	प्र.१.०.१.००.१ च.७३९८	अजित राइ	९८२५९०५६६५	ख
११	लक्ष्मी न्यौपाने स्मृति प्र.	हल्दिवारी	मे.१च.६३७२	दुर्गा न्यौपाने	९८७३२७७५७१	
१२	मुग्धन स्मृति प्रतिष्ठान	दमक	मे.१च४२४६	काजी ब. श्रेष्ठ	९८२३४१८७३१	
१३	पाथिभरा बहुउद्देश्यीय सहकारी	वित्तिमोड	मे.१च. ९१३	लटु शेख	९८०१६५१३८१	
१४	मैनाली एकता समाज	वित्तिमोड	मे.१च२९४	भिम लिम्बु	९८१२३५८०३४	
१५	मङ्करब.अधिकारी सेवासमाज	दमक	मे.१च१२६६	बाबुराम अधिकारी	९८५२६७६१००	
१६	अग्रसेन भवन बालाजी	वित्तिमोड	मे.१च. ८४९	दिपक दाहाल	९८४२७३१४६६	
१७	कनकाइ नपा	सुरुङ्गा	मे.१च.९९५			
१८	पिताम्बर पराजुली स्मृति प्रतिष्ठान	दमक	मे१च.४२३०	भिम प्र. पराजुली	९८०६०३८१३९	
१९	ऋखिल नेपाल चिया मजदुर	वित्तिमोड	मे.१च १६१६	चेतन खड्का	९८४२७५३५५५	
२०	अखिल नेपाल ट्रेड युनियन	वित्तिमोड	मे.१च.११००	विनोद राना	९८१६०८५४७७	
२१	रुद्र ब. कार्की स्मृति प्र.	दमक	मे१च.५०८४	कृष्ण कार्की	९८१७९२९४८९	

२२	कन्चनजंगा हस्पिटल	वितार्तामोड	मे.१च.७२८	दिपक घिमिरे	९८१५००४०३४	
२३	लायन्स क्लब अफ पृथ्वीनगर	भदपुर	मे१च १७३५	डम्बर राई	९८०५३९९७००	
२४	काजी बिमली स्मृति प्रतिष्ठान	दमक	मे१च.१६९६	बिशन लाम्गादे	९८१६९६६०८६	
२५	वजरंग मेडिकल एण्ड डायगोनोष्टिक	वितार्तामोड	मे.१च.१०५०	चेतन कु.राई	९८०७९६२३१९	
२६	गौरावती सतानुसिंह राजवंशी	वितार्तामोड	मे.१च.१५१९	विजय कु.शाह	९८१६०५४०००	
२७	स्व डिल्ली प्र.सुबेदी स्मृतिप्र.	दमक	मे१च.२०४८	दिबस अधिकारी	९८५२६७६३७१	
२८	पदमप्रसाद उप्रेती स्मृति प्रतिष्ठान	वितार्तामोड /वाहदशी	मे.१च.८९९	विकास खड्का	९८१७९५२११२	
२९	देवनारायणअधिकारीस्मृति प्रतिष्ठान	वितार्तामोड	मे.१च.१५५०	कमल अधिकारी	९८६३७०६४४९	
३०	नारायण चन्द्र स्मृतिप्रतिष्ठान	दमक	मे.१च५०८५	दिलिप श्रेष्ठ	९८१४९९११३३	
३१	भक्ति प्र.भट्टराई स्मृतिप्रतिष्ठान	वितार्तामोड	मे.१च.१३३१	मनोज भट्टराई	९८१४९१०४१०	
३२	मणिराज मनमाया वस्नेत स्मृति प्रतिष्ठान	वितार्तामोड	मे.१च.२००३	राम पाठक	९८२४०६८७९५	
३३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	दमक	प्र.१.०.१.००.१ च.८२८४	गणेश कु बस्नेत	९८४२६५८०१४	ख
३४	लक्ष्मी रन्धता स्मृति सेवा	वितार्तामोड	मे.१च.७०४	टेकराज रिमाल	९८५२६७९९९९	
३५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सुरुङ्गा	प्र.१.०.१.००.१ च.९२०१	दिल कुमार लिम्ब	९८१४९४४१२३	ख
३६	दमक नपाद्वारा सञ्चालित	दमक १	मे.१भ.१८४	लिला बस्ताकोटी	९८२६९०९८७७	
३७	रामजानकी एम्बुलेन्स	बुधवारे	मे.१च४४१		९८४२६२३५६३	
३८	लायन्स क्लबअफ वितार्तामोड	वितार्तामोड	मे.१च.१७७	नरवहादुर सुनार	९८४२६३३५९४	
३९	सर्वजीत स्मृति प्रतिष्ठान	दमक ३	मे.१ च.१७३२	भिम खडका	९८४२७९७०५०	
४०	विराट वचत तथा ऋण सहकारी	वितार्तामोड	मे.१च.१५२१	शान्तिराम कडरिया	९८४२७८९८७०	
४१	अंशिव वचत तथा ऋण सहकारी	बुधवारे/ वितार्तामोड	मे.१च.१२४५	दिलिप थापा	९८०४९८४३३५	
४२	गंगाघनेन्द्र स्मृति प्रतिष्ठान	दमक ५	मे.१च १२४६	गणेश दंगाल	९८४२६६७३००	

४३	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	दमक	मे.१च.१९७८	लक्ष्मीप्र. मिश्र	९८४२६५८०१४	
४४	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	गौरादह	मे.१च.६३४०	रोहित कार्की	९८५२६८३२००	
४५	पन्चकन्या ग्रामीण सेवा	अर्जुनधारा विर्तामोड	मे.१च ९०३	विनोद मगर	९८४२६४१२८४	
४६	लाइफ लाईन अस्पताल	दमक ५	को.१च४३७२	मोहन खड्गी	९८४४६०१५००	
४७	गरिमावचत तथा ऋण स.	वुधवारे	मे.१च.२९७७	नारायण नेपाल	९८४२६२३४७७	
४८	सर्वमंगन एम्बुलेन्स	विर्तामोड	मे.१च२०८७	पुनित	९८११३१५३४२	
४९	मेची सहकारी संस्था	दमक ६	मे.१ च.१२१३	भेषराज थापा	९८५२६७०२९०	
५०	कालिकापीठ कालीस्थान	अर्जुनधारा, विर्तामोड	मे.१च.१४६७	रुपदास राई	९८०७९५८०६४	
५१	गरामनी एम्बुलेन्स	विर्तामोड	मे.१च. ५१९	प्रेम थापा	९८१३८०८०९७	
५२	दमक नगरपालिका स.(आपचोक)	दमक ३	मे.१भ.१०८	हिमाल गुरागाई	९८०८८८३०२९	
५३	नवदुर्गा सामुदायिक एम्बुलेन्स	कन्काई	मे.१च. ३८७	शिवकुमार दास	९८०१५२८११५	
५४	मानवहादुर स्मृति प्रतिष्ठान	दमक ६	मे.१ च.८९६	दिप ताजपुरिया	९८१५९१७२१७	
५५	कौशीहाङ्गसिंह राई स्मृति	हल्दिवारी	मे.१च.६६६५	राज राई	९८२४९०११९०	
५६	डिल्लीराम सिग्देल स्मृति	दुवागढी	मे.१ च.९५६	कुमार बोगटी	९८०७९१७७५४	
५७	जगतवहादुर श्रेष्ठ स्मृति प्रतिष्ठान	दमक ७	मे.१ च.८९७	भिष्म रम्टेल	९८२४०९४४२७	
५८	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	खुदुनावारी	मे.१च.६२७५	तुलसीराम खनाल	९८६२४९९१९८	ख
५९	विरवहादुर श्रेष्ठ स्मृति प्रतिष्ठान	दमक ७	मे.१च.१२८१	विरेन्द्र खड्का	९८६२६७६२५५	
६०	मंगलप्रणाम एम्बुलेन्स, सु रुङ्गा	पथरिया	मे.१च२२५७	गणेश माझी	९८५२६५५६०४	
६१	असहाय सेवा समाज	दमक ७	मे.१च.८३४	सुनिल खड्का	९८१७०४३१७३	
६२	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	अर्जुनधारा	वारभ.४००७	वल व.दनुवार	९८२४०९११९२	
६३	नवदुर्गा मन्दिर एम्बुलेन्स	पथरिया	मे.१च.२५४६	कुमार राउत	९८०६०५०२६२	
६४	दमक अस्पताल	दमक ८	मे.१ च.११३१	कुवेरनाथ भट्ट	९८५२६८३९७६	
६५	सार्वजनिक एम्बुलेन्स	विर्तामोड	मे.१च.५१९	प्रेमकुमार थापा	९८१३८०८०९७	
६६	श्रीभूपू सैनिक संगठन	दुधे	मे.१ च.११३	सुनिल चौधरी	९८०१५९६३६३	

६७	राष्ट्रीय बहुमुखी सरकारी संस्था	दमक ८	मे.१ च. ६३०	रोहित कटुवाल	९८१७००७००१	
६८	द्याहाल वन्धु स्मृति प्रतिष्ठान	भिलभिले	मे.१ च.१३३३	दुर्गा खरेल	९८०७९५०३७९	
६९	श्रीमाईवेनी कृषि सहकारी संस्था	माइधार	मे.१च.२६७५	दिनेस रिजाल	९८०४९४९९८३	
७०	पाथीभरादेवी परोपकार सेवा समाज	दमक ९	मे.१च.१८०८	लोकनाथ वुढाथोकी	९८१७९९१७७७	
७१	भापा उद्योग वाणिज्य संघ	शिवगन्ज	मे.१च.५४२	भगेन्द्र ताजपुरिया	९८०६०५५५५४	
७२	महेन्द्रद्वार सहकारीसंस्था	मेचीनगर	मे.१च. ४५७	भोट धिमाल	९८०६०७५७८८	
७३	डम्बर अम्बिका ट्रष्ट	दमक ९	मे.१च.११०२	अमित श्रेष्ठ	९८०७९५९३९८	
७४	काजी विमली स्मृति प्र.	धरमपुर	मे१च. १६९६	विशाल लामगादे	९८१६९६६०८६	
७५	वाहुनडांगी समाज एम्बुलेन्स	मेचीनगर	मे१ च ५९०	शंकर कार्की	९८०१४१००८०	
७६	डम्बर अम्बिका एम्बुलेन्स	दमक	मे.१च. ३७७	गणेश दंगाल	९८०६०६४४००	
७७	मेची उद्योग वाणिज्य संघ	धुलावारी	मे१ च ९२१	कुमार खड्का	९८४२७३३८२७	
७८	प्रधान डाइगोष्टिक एम्बुलेन्स	कनकाई	मे१च १२९६	गणेश बिक	९८१७९९११३६	
७९	चन्द्रकेदार स्मृति प्रतिष्ठान	कमल गा.पा.६	मे.१च.१२१६	जितेन्द्र ताजपुरिया	९८०४९१९६००	
८०	हरिहिमा ढकाल स्मृति प्रतिष्ठान	दमक	मे१च.५६४१	टंक ढकाल	९८५२६७५०५५	ख
८१	रन्जुदेवी सिंह प्रतिष्ठान	भद्रपुर	ज.१च.१४९५	डम्बर कार्की	९८१७९५७२११, ९८५२६७८१९०	
८२	नारायणचन्द्र स्मृति प्रतिष्ठान	कमल .५	मे.१च.५०८५	दिलिप श्रेष्ठ	९८१४९९११३३	
८३	रघुनाथ सिग्देल स्मृति एम्बुलेन्स	कनकाई	मे१ च१८०३	युवराज पराजुली	९८५२६७९२००	
८४	मुक्तिघाट एम्बुलेन्स सेवा	गोलधाप	मे१ च २०३२	खड्ग भण्डारी	९८०२०३३३५०	
८५	रोहिणीदेवी मेमोरियल ट्रष्ट	कमल ३	मे.१च.२१२५	डिल्ली प्र.दाहाल	९८४४६००६०६	
८६	टंकनाथ सेवा समाज	वित्तामोड	को.१ च.६०६	होम धिमिरे	९८१८८१९११०	
८७	राष्ट्रीय अपाङ्ग समाज	वाहुन्डांगी	मे.१च ३५४३	माधव खतिवडा	९८५२६२५०००	
८८	नेपाल रेडकस सोसाईटी	लखनपुर	मे.१च.५०९१	प्रकाश थापा	९८१०३४३८८५	

८९	लक्ष्मी एम्बुलेन्स	चारपाने वितर्तामोड	मे.१च.१०५	देवीराज गोलाल	९८६२७४८१९०, ९८०६००६७३३	
९०	हचुमासा सामुदायिक वन	अर्जुनधारा	मे.१च.१४५१	युवाराज लोहार	९८१५०३५७९८	
९१	शुभलक्ष्मी सहकारी संस्था	गौरादह	मे.१च.१३३८	यादव वराल	९८४२६५१३७५	
९२	टंकनाथ सेवा समाज	वितर्तामोड	मे१ च१४५८	चित्र बा.भण्डारी	९८८०९९६९४	
९३	खुदुनावारी कृषि सहकारी संस्था	अर्जुनधारा ३	मे.१ च.१३४०	डम्बर ढुङ्गेल	९८१४९७४११०,९ ८२५९५१०६१	
९४	गौरादह सामुदायिक पुस्तकालय	गौरादह	मे.१च.४०७	विजय लामा	९८१५९१६५६६	
९५	धनलाभ वचत तथा सहकारी	वितर्तामोड	मे.१च.४५४६	देव लिम्बु	९८०३६३९१५५	
९६	बीरता जेसीज	वितर्तामोड	मे.१च.१३०३	चन्द्र राई	९८०७९६२३१९	
९७	लाल वा. कटुवालस्मृतिप्रतिष्ठान	गौरीगंज	मे.१च.२०८२	गयानाथ वस्नेत	९८०२६७६९००	
९८	हनुमान मन्दिर बुधवारे	बुधवारे	मे.१च ४११	राजु मगर	९८२४०८९९४४	
९९	मणिराज मनमाया प्रतिष्ठान	वितर्तामोड	मे.१च.२००३	राम पाठक	९८२४०६८७९५	
१००	भापाउद्योगवाणिज्यसंघ	गौरीगंज	को.१च२७५३	राजु भुजेल	९८०६०७६३८०	
१०१	डम्बर अम्बिका	दमक	मे.१.च ६०२	कृष्ण ओली	९८०४९२७९४७	
१०२	नेपाल रेडकस सोसाईटी	शरणामती	प्र.१.०.१.००.१ च.७३९८	भिम व.चौहान	९८०४९२१७९३	ख
१०३	दुर्गा बज्राचार्य स्मृति प्रतिष्ठान	दमक	मे१.च १५२२	महेश तामाङ्ग	९८०६०४५०२८	
१०४	पूर्णदुंग वितर्तासिटी	वितर्तामोड	मे१च ३४८९	ओम प्रधिमिरे	९८१५०५००७७	
१०५	ग्रामिण सेवा समिति	टाघनडुवा	मे.१च १८९१	जाकिर हुसेन	९८०६०५२९५६	
१०६	प्रेम ब. दाहाल स्मृति	गौरादह	प्र१०१ ००१ च ८१६७	भोजकु भुजेल	९८४२६३०५१९	
१०७	रन्जुदेवी सिंह प्रतिष्ठान	वितर्तामोड	मे.१च ६६२४	शिवराज पौडेल	९८१६९२७००५	
१०८	शिवकुमारी स्मृति प्रतिष्ठान, कमल	वितर्तामोड	मे.१च २०८०		९८२५७१७४४, ९८६३०१११६५	
१०९	बीरता जेसीज	वितर्तामोड	मे.१च ३९५	चन्द्र राई	९८४२७७३१७७, ९८२३८६७४७१	
११०	राम प्र खरेल स्मृति	भद्रपुर	मे.१च२८४६	बेनु पाठक	९८०७९७२१४७	
१११	मेची मोडल हस्पिटल	वितर्तामोड	मे.१च.२०९९	होम लावती	९८६२६४३८०१	
११२	ज्ञानकुन्ज सार्वजनिक पुस्तकालय	वितर्तामोड	मे१च.१६५४	रण बा सुबेदी	९८१७९०८९३५	

११३	प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुर	भद्रपुर	मे १३.९१	डिल्लि खरेल / जयविन्द सिंह	९८५२६७८०९०	
११४	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा	बुधबारे		होम घिमिरे	९८४५४५०४६३	
११५	कचनकवल एम्बुलेन्स	बनियानी		हिरण दुगेल	९८२४०६८५५४	
११६	गोपालेश्वर एम्बुलेन्स	चकचकी	मे.१च. २९९०	सेवन्त मिश्र	९८०७३९४६७४	
११७	टेक ब. मोक्तान प्रतिष्ठान	भद्रपुर	के.१च. ६०२४	बिर बा. तामाङ्ग	९८०४३०३८११	
११८	मेहरमान कार्की एम्बुलेन्स	भद्रपुर	मे.१च. ३७४७		९८४२६२९१००	
११९	कन्काइएम्बुलेन्स	भद्रपुर	मे.१च. २३९	रबिन्द्र खड्का	९८२४९२८८३०	
१२०	खुदुनाबारी हेल्थपोष्ट	बिर्तामोड	मे.१३. १०१	प्रकास तामाङ्ग	९८०६०७३५०५	
१२१	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	बाह्रदशी	प्र. १-०१-००१च. ९१५८	बम बा. खड्का	९८१५०५५०००	ख
१२२	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	कुमारखोद	प्र. १-०१-००२च. ००१२	अहिद आलम	९७०२४७०९५०	ख
	स्रोत : स्वास्थ्य कार्यालय, भापा,२०८०					

अनुसूचि ३

भापा जिल्लामा रहेको दमकलहरुको विवरण :

क्र.स.	पालिका	स्वामित्व	गाडी नं	चालकको नाम	सम्पर्क नं कैफियत
१	कमल गा.पा	कमल गा.पा	प्र.नं १-०४००१ग ००१०	सरोज खनाल	९८६३७८०२७२
२	दमक न.पा	दमक न.पा	मे१भ १०६	जित ब.बुढाथोकी	९८६२७६२२९९
३	दमक न.पा	दमक न.पा	मे१ग ४६	रोशन. तामाङ्ग	९८४२७०७४३३
४	दमक न.पा	दमक न.पा	७७-१-८६९	धनकुमार लिम्बु	९८५२६८३८२०
५	गौरादह नपा	गौरादह न.पा	मे१ग	ललित राजवंशी	९८०४९२६७६४
६	मेचीनगर नपा	मेचीनगर न.पा	मे१ग २६	कृष्ण चिमोरिया	९८६२६८३७३४
७	भद्रपुर नपा	भद्रपुर न.पा	मे१ग २५	कमल नेपाल	९८१४९०८१०८
८	गौरीगंज गा.पा	गौरीगञ्जउद्योग बाणिज्य	को १ च २७५३	दिपेन्द्र गिरी	९८२४०४१२९१

अनुसूचि : ४

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विश्व खाद्य कार्यक्रमको सहयोगमा निर्माण गोदामघरको जानकारी :

क्र.स	सामग्री	पालिका	वाड नं	गोदामघर रहेको स्थान
१	गौरखाद्य सामग्री १० परिवारलाई पूर्ण सेट र १०० थान त्रिपाल,लाईफ ज्याकेट ५	भापा गाउँपालिका	७	मदरगाछ,बजार , जनकल्याण उच्च मा. वि.

	माईक १,वाटर ब्लाडर ५०० लि. टेन्ट २,अस्थायी शौचालय १, साईरन १ रहेको			
२	गौरखाद्य सामाग्री १० परिवारलाई पूर्ण सेट र १०० थान त्रिपाल,लाईफ ज्याकेट ५ माईक १,वाटर ब्लाडर ५०० लि. टेन्ट २,अस्थायी शौचालय १, साईरन १ रहेको	शिवसताक्षी नगरपालिका	४	वडा कार्यालयको भवन, जनताबजार

अनुसूचि ५

भापा जिल्लामा रहेका सशस्त्र प्रहरी बलको युनिटहरु :

क्र.स.	कार्यालयको नाम	विपद्मा तयार जनशक्ति	प्रमुख	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१.	नं.२ गण हे.क्वा झापा	३५	सप्रउ	९८५१२७२१०१	
२.	नं.३८ रिज्भ गण हे.क्वा झापा	३५	सप्रउ	९८५१२७२०३७	
३.	प्रसीसु गुल्म काकरभिट्टा	१५	सप्रनाउ	९८५१२७२२२१	
४.	प्रसीसु गुल्म भद्रपुर	१५	सप्रनाउ	९८५१२७२६५७	
५.	प्रसीसु गुल्म घेराबारी	१५	सप्रनाउ	९८५१२७२६४७	
६.	प्रसीसु गुल्म गौरिगंज	१५	सप्रनाउ	९८५१२७२६६५	
७.	बिओपि बाहुनडाँगी	१०	सप्रनि	९८५१२७२६४८	
८.	बिओपि तिरीङ्ग	१०	सप्रनानि	९८५१२७२२२१	
९.	बिओपि नकलबन्दा	१०	सप्रनानि	९८५१२७२३५८	
१०.	बिओपि सत्तिघट्टा	१०	सप्रनि	९८५१२७२६५३	
११.	बिओपि ज्यामिरगढी	१०	सप्रनानि	९८५१२७२६५४	
१२.	बिओपि महेशपुर	१०	सप्रनानि	९८५१२७२६६२	
१३.	बिओपि पृथ्वीनगर	१०	सप्रनि	९८५१२७२५५४	
१४.	बिओपि पाठामारी	१०	सप्रनानि	९८५१२७२६५९	
१५.	बिओपि डागाँवारी	१०	सप्रसनि	९८४१५४७५३०	
१६.	बिओपि केचना	१०	सप्रनि	९८५१२७२३५९	
१७.	बिओपि भागडुब्बा	१०	सप्रनानी	९८५१२७२५५१	
१८.	बिओपि पन्थपाडा	१०	सप्रनि	९८५१२७२६६५	
१९.	बिओपि टाघन्डुब्बा	१०	सप्रनि	९८५१२७२३५७	
२०.	बिओपि कुञ्जिबारी	१०	सप्रनि	९८५१२७२६७१	
२१.	बिओपि अलतामारी	१०	सप्रसनि	९८४५१००१२६	
२२.	बिओपि आमगाछी	१०	सप्रनानि	९८५१२७२६६९	
२३.	सुरक्षा बेश शनिश्चरे	१०	सप्रनाउ	९८५१२७२०६९	
२४.	सुरक्षा बेश बैगुनधुरा	१०	सप्रनि	९८५१२७२६७३	

२५	सुरक्षा बेश टिमाई	१०	सप्रनानि	९८५१२७२६७७	
२६	सुरक्षा बेश खुदुनाबारी	१०	सप्रनानि	९८५१२७२६८१	
२७	सुरक्षा बेश गोलधाप	१०	सप्रनानि	९८५१२७२६७९	
२८	सुरक्षा बेश बेलडाँगी	१०	सप्रनि	९८५१२७२६७५	
	जम्मा	३५५			

बिपद विशेष DMTeam

सि.नं.	युनिट	कमाण्डर	जनशक्ति	सामाग्रिहरु
१.	स.प्र.बल, नेपाल नं.२ गण हे.क्वा.झापा	सि.अ.	तालिम प्राप्त ७ जना सहित ३५ जना	रबर बोट सहित अन्य आवश्यक सामाग्रिहरु
२.	स.प्र.बल, नेपाल बि.ओ.पि.कुन्जिबारी	सि.अ.	तालिम प्राप्त ५ जना सहित १५ जना	रबर बोट सहित अन्य आवश्यक सामाग्रिहरु
३.	स.प्र.बल, नेपाल बि.ओ.पि.टाघनडुब्बा	सि.अ.	तालिम प्राप्त ५ जना सहित १५ जना	रबर बोट सहित अन्य आवश्यक सामाग्रिहरु
४.	स.प्र.बल, नेपाल बि.ओ.पि.पन्थपाडा	सि.अ.	तालिम प्राप्त ५ जना सहित १५ जना	बिपद् उद्धार आवश्यक सामाग्रि हरु

स्रोत : २ नं हेक्वा कार्यालय, भापा, २०८०

जिल्ला प्रहरी कार्यालय, भापा

क स	विवरण	जनशक्ति	सम्पर्क व्यक्ति	नम्बर	कैफिय त
१	जि.प्र.का भापा	१००	प्रहरी उपरीक्षक	०२३ ४५५१००, ९८५ २६७९५५५	
२	ई.प्र.का दमक	३०	प्रहरी ना.उ.	०२३ ५८११००, ९८५ २६७०६०९	
३	ई.प्र.का काँकडभिट्टा	३०	प्रहरी ना.उ.	०२३५६२१००, ९८५ २६९००३२	
४	ई.प्र.का अनारमनी	३०	प्रहरी ना.उ.	०२३५४११००, ९८५ २६९००५५	
५	ई.प्र.का भिलभिले	१५	प्र. नि.	०२३४७०१००, ९८५ २६९००४५,	
६	ई.प्र.का गौरीगंज	१५	प्र. नि.	९८५ २६९००३३, ९८०४९९८८९०	
७	ई.प्र.का धुलाबारी	२०	प्र. नि.	०२३ ५६०१९९, ९८५ २६९०२११	
८	ब.प्र.का(क) भद्रपुर	१५	प्र. नि.	०२३ ५२००९९, ९८५ २६७८०९९	
९	जि.ट्रा.प्र.का.वितर्तामोड	१५	प्र. नि.	०२३ ३४०२९९, ९८५ २६९०९००	
१०	ई.प्र.का बनियानी	१०	प्रहरी ना.नि.	९८५ २६९०२२९	
११	ई.प्र.का कुमरखोद	१०	प्रहरी ना.नि.	९८५ २६२४१००	
१२	ई.प्र.का राजगढ	१०	प्रहरी ना.नि.	९८५ २६९०२२८	
१३	ई.प्र.का बुधबारे	१०	प्रहरी ना.नि.	०२३ ५५५१००	
१४	ई.प्र.का घैलाडुब्बा	१०	प्रहरी ना.नि.	९८५ २६९०२१८	
१५	ई.प्र.का सुरुङ्गा	१०	प्रहरी ना.नि.	९८५ २६९०२१९	
१६	ई.प्र.का गौरादह	१०	प्रहरी ना.नि.	०२३ ४८०१००	
१७	ई.प्र.का शिवगञ्ज	१०	प्रहरी ना.नि.	९८६२६८१६८१	

१८	सि.प्र.चौ. खजुरगाछी	१०	प्रहरी ना.नि.	९८६३६२९२९३	
१९	सि.प्र.चौ. केचना	१०	प्रहरी ना.नि.	९८५२६९०२३१	
२०	सि.प्र.चौ. पृथ्वीनगर	१०	प्रहरी ना.नि.	९८५२६५६०११	
२१	सि.प्र.चौ. नकलबन्दा	१०	प्रहरी ना.नि.	९८५२६६२०२१	

स्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय, भ्वापा, २०७९

अनुसूचि ६

बाढी पूर्वानुमान तथा पूर्व सूचना प्रणाली:

आसय: बाढी उच्च जोखिममा रहेको स्थानीय तह वा समूदायहरूको वर्तमान क्षमता विश्लेषण गरी बाढी पूर्वानुमान वा पूर्व सूचना प्रणालीको आधारमा बाढी उच्च जोखिम समूदाय वा बस्तीहरूलाई दशदिने, सात दिने, तीनदिने पूर्वानुमानको आधारमा आआफ्नो घरधुरी, समूदाय र पालिका स्तरको तयारी गर्न उपलब्ध स्रोत र साधनको अधिकतम परिचालन गरी सम्भावित धनजनको क्षतिको जोखिम कम गर्ने गरी जिल्लाको क्षमता बृद्धि गर्न ।

जिम्मेवारी: मानिसहरूलाई विपद्को सम्भावित जोखिमबाट बचाउनु सम्बद्ध निकायहरूको प्रमुख जिम्मेवारी हो । सामान्य विषयहरूमा समयमा नै ध्यान दिन सकेको खण्डमा स्रोत र साधनको अभावको बावजुद पनि मानिसहरूलाई सम्भावित जोखिमबाट बचाउन सकिन्छ । तसर्थ उपलब्ध स्रोत र साधन तथा सूचनाहरूको अधिकतम प्रयोग गरी जोखिम अनुगमनका आधारमा संकटासन्न समूदायहरूलाई विपद्को पूर्वानुमान वा पूर्व सूचना उपलब्ध गराई जनधनको जोखिम न्यूनीकरण कार्यमा मद्दत गर्नुपर्दछ ।

न्यूनतम मापडण्ड:

स्थापित पूर्व सूचना प्रणालीले सम्भावित बाढी विपद्को पूर्वानुमानको आधारमा र जोखिमको खबर संकटासन्न समूदायसम्म पुऱ्याउन, सम्बन्धित निकायलाई परिचालन गरी मानिसहरूलाई सुरक्षाको न्यूनतम उपायहरू अवलम्बन गर्न सहयोग गर्दछ ।

आधारभूत कार्यहरू:

- पूर्वानुमान वा पूर्व सूचना सम्बन्धि सम्पूर्ण कार्य प्रत्येक स्थानीय तहको स्थानीय आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रले जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, बाढी पूर्वानुमान शाखा र गेज रिडरको सूचना अनुसार कार्य गर्ने गर्छ । संकटासन्न समूदायको जीउधनको सुरक्षाको लागि क्षमता अभिवृद्धि गराउन र आपतकालीन पूर्वतयारी कार्यमा जुट्न, नेपाल सरकार जल तथा मौसम विज्ञान विभाग बाढी पूर्वानुमान शाखा अन्तर्गत सञ्चालित मैनाचुली जलमापन केन्द्र र कन्काई बेसिनमा स्थापना गरी सञ्चालन गरिएका हावापानी एवम् वर्षा मापन केन्द्रको सूचना, SMS जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सबै सुरक्षा निकाय, रेडक्रस, जि.स.स.मा जानकारी गराई समूदायको सुरक्षाका लागि परिचालन गर्ने ।
- स्थापना भएको पूर्व सूचना प्रणाली अन्तर्गत जोखिमको अनुगमनको लागि स्थापना गरिएका बाढी मापन केन्द्र, हावापानी केन्द्र र वर्षामापन केन्द्रको सुरक्षा, व्यवस्थापन र दीगोपनाका लागि जल तथा मौसम विज्ञान विभाग र इलाम जिल्लासँग आवश्यक समन्वय गरी स्रोत परिचालन र व्यवस्थापन गर्ने । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको अगुवाईमा हरेक वर्ष मनसुन शुरु हुनु भन्दा अगाडि कनकाई बेसिनका समूदाय र जिल्ला स्तरमा बाढी प्रकोपको पूर्वानुमानमा आधारित कृतिम घटना अभ्यास सम्पन्न गर्ने ।

- सबै विषयगत क्षेत्रले आफ्नो विकास योजना बनाउँदा प्रकोपको जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा मूल प्रवाहीकरण गर्ने विपद् व्यवस्थापनको परिचालन गर्ने ।
- वार्षिक रूपमा जिल्लास्तरको सूचना संरचनाको अद्यावधिक गर्ने ।

कनकाई नदीको जलसतह र वर्षा श्रेसहोल्ड

जलसतह	कनकाई नदी जल सतह (मिटर) मैनाचुली जलमापन केन्द्र	समग्र वर्षा (मिलीमिटर) कनकाई जलाधारमा रहेको वर्षामापन केन्द्रहरु				
		१ घण्टा	३घण्टा	६ घण्टा	१२ घण्टा	२४ घण्टा
सतर्कता सतह	३.८ मिटर	६० मिलीमिटर	८० मिलीमिटर	१०० मिलीमिटर	१२० मिलीमिटर	१४० मिलीमिटर
खतरा सतह	४.३ मिटर	-	-	-	-	-

अनुसूचि ८
पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारीको लागि कार्य सञ्चालन विधि
कार्यसूची र कार्यविधिहरू

कार्यविधि १ : साधारण पूर्वतयारी चरण

ट्रिगर संयन्त्र:दक्षिण एशियाली जलवायु पूर्वाभास मञ्च (SASCOF)

सूचक	पूर्वानुमान	अग्रिम समय
ग्रिष्मकालीन मनसुन: जुन र अक्टोबर	वर्षा : (सामान्य भन्दा बढी, सामान्य भन्दा कम वा सामान्य)	ग्रिष्मकालीन मनसुन सिजन पहिले (महिनाक्रम अनुसार)

भूमिका र उत्तरदायित्व तालिका

समयावधि (कहिले)	साधारण तयारी गतिविधिहरू (के)	जिम्मेवार निकायहरू (को)
समन्वय, सूचना तथा सञ्चार		
बैशाख	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला तथा स्थानीय स्तरका प्रत्येक क्षेत्रगत समूहहरूमा पूर्व तयारी र प्रतिकार्य गतिविधिहरूमा संलग्न एक सक्रिय सूचना व्यवस्थापन सुविधा चयन गरिएको सुनिश्चित गर्ने जिल्ला तथा स्थानीय स्तरमा सूचना व्यवस्थापन संयन्त्र स्थापना गर्ने जिल्ला तथा स्थानीय सरकारले कार्य सञ्चालन विधिको स्वतः सक्रियताको लागि सान्दर्भिक पूर्वानुमान जानकारी (कार्य सञ्चालन विधिमा उल्लेखित ट्रिगर मेनु अनुसार पूर्वानुमान बुलेटिन) मा सहमत हुने, जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रले यस प्रक्रियामा नेतृत्व गर्ने विपद् व्यवस्थापन समिति रनेपाल रेडक्रस सोसाइटीको समन्वयमा स्थानीय तहले समुदायस्तरको जोखिम नक्साङ्कन गर्ने र आवश्यक सूचना सङ्कलन गर्ने (भइसकेको भए अद्यावधिक गर्ने) आधारभूत तथ्याङ्क प्रक्रिया तथा प्रामाणिक लैंगिक संवेदनशील शीघ्र आवश्यकता लेखाजोखा गर्ने प्रणालीको विकास तथा अनुशरण गर्ने संयुक्त परिस्थिति प्रतिवेदनका लागि सहज उपलब्ध एक स्तरीय नमूना तयार गर्ने, संयुक्त परिस्थिति बैठकको लागि आधारभूत संरचना र समयावधिमा सहमत हुने 	जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय र स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)

	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला र स्थानीय तहमा तर्जुमा भएको प्रकोप पूर्व तयारी योजनाहरु, आपत्कालीन योजनाहरु तथा सबै सम्बन्धित मार्गदर्शनहरु र एजेन्सी निर्दिष्ट कार्यविधिहरु अद्यावधिक गर्ने 	
जेठ	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला तथा स्थानीय सरकार मातहतमा राहत तथा पुनर्लाभ विकल्पको रूपमा नगद वितरण संयन्त्रसहित कोष व्यवस्थापन निर्देशिका,पूर्व तयारी कोष र पूर्व कार्य रणनीति स्थापित गर्ने ● हरेक क्षेत्रगत सरकारी विभागहरु (क्लस्टर प्रमुखहरु) र सहायता सङ्गठनहरुका मुख्य व्यक्तिहरुको अद्यावधिक सूचि तयार गर्ने ● पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्व तयारी र प्रतिकार्यको लागि स्वयम्सेवकहरु र प्रशिक्षकहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ● जिल्ला र स्थानीयस्तरमा सूचना संयोजन र क्लस्टर संयोजकसँग सूचना आदानप्रदान गर्ने ● पूर्वसूचना प्रणाली, ट्रिगर स्तर तथा मौसम पूर्वानुमानको बारेमा समूदायलाई सचेत गराउने ● पूर्वसूचना प्रणालीले राम्ररी काम गरिरहेकोछ भन्ने सुनिश्चित गर्न बाढीको कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने 	जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरु), नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
असार	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, आकस्मिक योजना, एजेन्सी निर्दिष्ट कार्य सञ्चालन विधि र पूर्वानुमानमा आधारित लगानीको लागि कार्य सञ्चालन विधिको समीक्षा र पुनरावलोकन गर्ने ● प्रमुख केन्द्रीय एजेन्सीहरु र सम्बन्धित विभागका कर्मचारीहरुलाई पूर्वानुमान र पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारी, पूर्वानुमानमा आधारित लगानी, कार्य सञ्चालन विधिका बारेमा मार्गदर्शन प्रदान गर्ने साथै प्रशिक्षणको प्रबन्ध गर्ने ● स्थानीय समूदायलाई पूर्वानुमानका साथै पूर्व सूचना प्रणाली, सुरक्षा तथा उद्धार सामग्री र उपकरणले सबल बनाउने ● प्रारम्भिक लेखाजोखा, मूल्याङ्कन र विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फारम तथा प्रारूप तयार गर्ने ● तथ्याङ्क सङ्कलनका लागि आवश्यक फर्मेट तयारी गर्ने ● पूर्वानुमान सूचना तथा सतर्कता सन्देशहरुका लागि सञ्चारको विविध च्यानलहरुको विस्तृत अभिलेख राख्ने ● जल तथा मौसम विज्ञान विभागको वेब इन्टरफेस र पूर्वानुमान सामग्री बारेमा एफ.एम तथा रेडियो पत्रकारहरुलाई अवगत गराउने 	जिल्ला समन्वय समिति,जिल्ला प्रशासन कार्यालय, (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरु), नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
खोज तथा उद्धार		

वैशाख	<ul style="list-style-type: none"> ● विषयगत क्षेत्र भित्रका सम्पूर्ण निकायहरूको बैठक गर्ने ● जिल्ला र स्थानीय स्तरमा रहेका निकायहरूको संगठनात्मक विश्लेषण/क्षमता तथा आपसी समन्वयमा रहेका कमी-कमजोरीहरूको विश्लेषण गर्ने ● पूर्व तयारी र प्रतिकार्य गतिविधिहरूका लागि आवश्यक मानव तथा वित्तीय स्रोतहरू पहिचान गर्ने ● आपत्कालमा आवश्यकता लेखाजोखाका लागि प्रशिक्षित गर्न र सजिलै तैनाथ गर्न सम्भावित स्वयम्सेवकहरूका नामावली तयार गर्ने 	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू, सुरक्षा निकायहरू (नेपाल सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी)
जेठ	<ul style="list-style-type: none"> ● जनसंख्या, संकटासन्न समुदाय, सामाजिक सेवा, क्षमता प्रणाली, सुरक्षा स्थिति, जीविकोपार्जन, बसोबासको अवस्था, खुल्ला खाली ठाउँहरू,यातायात र पूर्वाधार सम्बन्धि सूचना प्राप्त गर्ने ● स्रोत/सुविधाहरू (स्थानीय रूपमा उपलब्ध)-को सूची तयार गर्ने र आवश्यकताको लेखाजोखा गर्ने ● आपत्कालीन अवस्थामा खोज तथा उद्धारका लागि साधन एवम् उपकरणको भण्डारण गर्न सामरिक स्थलहरू पहिचान गर्ने ● स्थानीय जोखिममा रहेका जनतालाई Improvise Rescue Material बारे जानकारी गराउने जस्तै बाँस, केराको थाम, ट्यूब आदि ● सुरक्षित मार्गहरू/खोज तथा उद्धार मार्गहरू, संकटासन्न समुदायमा हेलीप्याड, अवतरण र ड्रप जोन पहिचान गर्ने 	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू,सुरक्षा निकायहरू (नेपाल सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रहरी)
असार	<ul style="list-style-type: none"> ● सामरिक स्थानमा संसाधनको पूर्व व्यवस्थापन (जिल्ला र स्थानीय तह) गर्ने ● लाभार्थी प्रतिक्रिया (र उजुरी) व्यवस्थापन विधि सञ्चालन गरी व्यवस्थित गर्ने ● सुरक्षित मार्गहरू/खोज तथा उद्धार मार्गहरू, संकटासन्न समुदायमा हेलीप्याड, अवतरण र ड्रप जोन पहिचान गर्ने ● सङ्कटासन्न समुदायहरू पहिचान गर्ने र गम्भीर तथा मध्यम रूपमा प्रभावित हुने सम्भावनाका आधारमा ती समुदायहरूलाई वर्गीकरण गर्ने ● जिल्ला र स्थानीय तहमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य टोली निर्माण गर्ने र उनीहरूलाई तालिम प्रदान गर्ने 	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू, सुरक्षा निकायहरू(नेपाल सेना, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालप्रहरी), नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य		
	<ul style="list-style-type: none"> ● विषयगत क्षेत्रहरूको बैठक बसी पूर्व तयारी गर्ने ● अस्थायी आपत्कालीन आश्रयस्थल, खाद्य तथा गैरखाद्य वस्तुहरूका लागि भण्डारण गृह र भण्डारण स्थलको पहिचान गर्ने, श्रोत सामग्रीको आँकलन र नपुग सामग्रीको जोहो गर्ने 	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला प्रशासन कार्यालय,जि.स.स, सुरक्षा निकायहरू,गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू

वैशाख	<ul style="list-style-type: none"> ● सुत्केरी तथा गर्भवती महिला एवं बालबालिकाका लागि पोषण, स्यानेटरी प्याड, न्यानो कपडा, जिन्सी वस्त्र, काइयो, पेन्टी आदि भण्डारण गर्ने ● महिला, बालबालिका मैत्री स्थल निर्माण गर्ने ● विद्यमान अस्थायी आश्रय स्थलहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने, यदि आवश्यक परेमा मर्मत-संभार सम्पन्न गर्ने ● आपत्कालीन राहतको लागि आवश्यक पर्ने खाद्य तथा गैर खाद्य वस्तुहरूको बजार सर्वेक्षण गर्ने ● सम्बन्धित विषयका तालिम प्राप्त जनशक्ति नपुग भएमा तालिमको व्यवस्था गर्ने 	
जेठ	<ul style="list-style-type: none"> ● आश्रय र भूमि निर्धारण मुद्दाहरू सम्बोधन, बहिर्गमन रणनीति साथै मिडिया संलग्नताको लागि दृष्टिकोण/रणनीतिबारे छलफल गर्ने ● अस्थायी आश्रयस्थल तथा शिविर निर्माणको लागि आवश्यक हरेक कुराहरू तयारी अवस्थामा भएको सुनिश्चित गर्ने 	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकायहरू, गाउँपालिका, नगरपालिकाहरू
असार	<ul style="list-style-type: none"> ● अस्थायी आश्रयस्थल तथा शिविर निर्माणको लागि आवश्यक हरेक कुराहरूको व्यवस्थापन गर्ने ● अस्थायी आवास स्थलको सुनिश्चितता गर्दै तयारी राख्ने र सुनिश्चित गर्ने ● गैरखाद्य सामग्री र खाद्य सामग्री तयार राख्ने ● आवश्यक जनशक्ति तयार अवस्थामा राख्ने ● महिला मैत्री शौचालय निर्माण गर्ने ● पानी, बत्ती जस्ता अति आवश्यकीय कुराहरू तयारी अवस्थामा राख्ने 	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकायहरू, गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू
शिक्षा		
वैशाख	<ul style="list-style-type: none"> ● जोखिमको आधारमा विद्यालयहरूको वर्गीकरण गर्दै सुरक्षा योजना तयार गर्ने, आकस्मिक योजना बनाउने 	शिक्षा कार्यालय, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)
जेठ, असार	<ul style="list-style-type: none"> ● अस्थायी प्रशिक्षण केन्द्रहरू पहिचान गर्ने 	
स्वास्थ्य र पोषण		
वैशाख	<ul style="list-style-type: none"> ● स्वास्थ्य सुरक्षा योजना तयार गर्ने, अस्थायी स्वास्थ्य केन्द्र पहिचान गर्ने 	

जेठ, असार	<ul style="list-style-type: none"> ● स्थानीय तहमा प्राथमिक उपचार कार्यदलसहित आवश्यक स्वयम्सेवकहरूको व्यवस्थापन गर्ने ● आवश्यक औषधिहरू तथा प्राथमिक उपचारका लागि चाहिने उपकरणहरूको जिल्ला र स्थानीय स्वास्थ्य कार्यलयमा भए-नभएको जानकारी लिने र उचित जोहो गर्ने ● DRRT र LRRT गठन तथा परिचालन गर्ने ● वजेट र आपूर्ति निश्चित गर्ने (जिल्ला र स्थानीय) 	स्वास्थ्य कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)
खाद्य सुरक्षा, कृषि तथा जीविकोपार्जन		
वैशाख	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला र स्थानीय स्तरमा खाद्यान्नको अवस्थाबारे अभिमुखीकरण गर्ने ● आपत्कालीन राहतको लागि आवश्यक पर्ने खाद्य तथा गैरखाद्य बस्तुहरूको बजार सर्वेक्षण गर्ने ● जिविकोपार्जनका साधनहरूको (गाईपालन, बाखापालन, सुँगुर र कुखुरा फारमहरू, माछा पोखरी, तरकारी खेती आदि) सुरक्षाका उपायहरूबारे योजना बनाउने ● सुक्खा र बलौटे माटो (बाढी प्रभावित कृषियोग्य भूमि) मा हुर्काउन सकिने बालीको बिउ र बिरुवाहरूको मौज्जात पर्याप्त भएको सुनिश्चित गर्ने 	कृषि ज्ञान केन्द्र कार्यालय र नेपाल खाद्य संस्थान, विश्व खाद्य कार्यक्रम, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जि.स.स, गैर सरकारी संस्थाहरू
जेठ	<ul style="list-style-type: none"> ● बाढी प्रतिरोधी वैकल्पिक बाली पहिचान गर्ने ● बाढीले कम असर पुऱ्याउने बालीको बारेमा जन समूदायलाई अवगत गर्ने ● बाढी प्रतिरोधी बाली, उत्पादन क्षमता साथै प्रविधि आवश्यकताको सूची बनाउने ● आपत्कालीन अवस्थाको लागि चाहिने न्यूनतम खाद्यान्नको भण्डारण गर्ने (जिल्ला र स्थानीय स्तरमा) 	
असार	<ul style="list-style-type: none"> ● रासन र नगद, राहत सामग्रीको बन्दोबस्त सहित न्यूनतम सहायता प्याकेजमा सहमत हुने 	
वैशाख	<ul style="list-style-type: none"> ● बाढी सम्भावित क्षेत्रहरूमा बाढीको कारण पानी दुषित हुनबाट जोगाउन सार्वजनिक ट्यूबवेल र धाराहरूको उचाइ बढाउने ● उच्च स्थानहरू तथा सुरक्षित स्थानहरूमा शौचालय निर्माण गर्ने ● सरसफाई सम्बन्धि जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम ● पानी शुद्धीकरणको चक्की भए-नभएको सुनिश्चित गर्ने 	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), गैर सरकारी संस्था
	<ul style="list-style-type: none"> ● खानेपानी निर्मलीकरण र दुषित हुनबाट जोगाउने उपाय बारेमा समूदायलाई जागरुक बनाउने 	

जेठ, असार	<ul style="list-style-type: none"> महिला सरसफाई, खानेपानी निर्मलीकरण गर्ने चक्की आदिको जिल्ला र स्थानीय तहमा जोहो र व्यवस्थापन गर्ने (पिउस, एक्वाटयाव, व्लिचिङ्ग पाउडर, स्यानिटरी प्याड) सामग्री व्यवस्थापनको लागि सबै विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूसँग छलफल गर्ने र सम्पर्क व्यक्ति (focal person) तोक्ने 	
संरक्षण		
वैशाख, जेठ	<ul style="list-style-type: none"> प्रमुख संरक्षण मुद्दाहरू तथा अति संकटासन्न समुदाय जस्तै महिला, बालबालिका, अपाङ्ग र वृद्ध व्यक्तिहरूको पहिचान गर्ने अति संकटासन्न समुदाय जस्तै महिला, बालबालिका, अपाङ्ग र वृद्ध व्यक्तिहरूको सुरक्षा योजना बनाउने 	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, जिल्ला तथा इलाका प्रहरी कार्यालय, गाउँपालिकारनगरपालिकाहरू
पूर्वाधार, पुनर्वास, पुनर्निर्माण र पुनर्लाभ		
वैशाख	<ul style="list-style-type: none"> विद्यमान तटबन्धको मूल्याङ्कन, जिल्लाका बाँध र बाढी मार्ग/जल निकास संरचनाको जाँच गर्ने तटबन्ध निर्माणका लागि सचेतता तह बढ्दै जाँदा बाँध निर्माण गर्न प्राविधिक इञ्जिनियर समावेश गर्नुपर्ने 	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), सुरक्षा निकायहरू, सडक डिभिजन कार्यालय, नेपाल विद्युत प्राधिकरण, जल उत्पन्न प्रकोप व्यवस्थापन डिभिजन कार्यालय, जिल्ला सिंचाई कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
जेठ, असार	<ul style="list-style-type: none"> बाढी निकास र नहरहरू सबै सफा रहेको सुनिश्चित गर्ने, संबेदनशील संरचनाको मजबुतपनावारे लेखाजोखा गर्ने संरचनात्मक उपायहरू अवलम्बन गर्ने जस्तै विद्यमान नदी नियन्त्रण संरचनाको पुनः निर्माण गर्ने, बाँध मर्मत गर्ने, तटबन्ध र अन्य बाढी संरक्षण संरचनाको पुनः निर्माण गर्ने 	

कार्यविधि २ : ७ दिनको पूर्वानुमानद्वारा शुरू हुने पूर्व तयारी र प्रारम्भिक कार्य :ट्रिगर संयन्त्र:

ट्रिगर लेभल (कहिले)	सम्पन्न गर्नुपर्ने कार्यको विवरण (के)	जिम्मेवार निकायहरू (को)
	सम्पूर्ण पूर्वतयारी गतिविधिहरू (साधारण) कार्यविधि १ मा उल्लेखित भए अनुसार सम्पन्न भइसकेको सुनिश्चित गर्ने	कार्यविधि १ मा निर्धारण गरिए अनुसार

उच्च

<p>समन्वय, सूचना तथा सञ्चार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● जल तथा मौसम विज्ञान विभागद्वारा जारी भएको मौसम पूर्वानुमान बारेमा जिल्ला र स्थानीय तहहरूमा जानकारी दिने ● सन्निकट बाढीसँग सम्बन्धित सूचनाको संगठनभित्र अन्तरिक सूचना प्रवाह गर्ने ● सम्बन्धित क्षेत्रमा बाढी आउने संभावनावारे समुदायमा आधारित प्रकोप व्यवस्थापन समिति र कार्यदललाई सचेत गराउने ● प्रारम्भिक लेखाजोखा, मूल्याङ्कन, घरधुरी सर्वेक्षण विवरण फारम र सामग्रीको मुद्रण कार्य गर्ने ● स्थानीय तहमा सूचना सम्प्रेषण 	<p>जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला प्रमुख सहयोगी संस्था, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)</p>
<p>खोज तथा उद्धार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● संकटासन्न क्षेत्र (नदीको तट नजिक बसोबास गरिरहेका मानिसहरू सबैभन्दा असुरक्षित हुन्) देखि बाढीको कारण विस्थापित हुनसक्ने सम्भावित जनसंख्याको पहिचान गरी नक्साङ्कन गर्ने ● जिल्ला एवं स्थानीय पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य टोली र द्रुत प्रतिकार्य टोली आगामी दिनहरूमा पूर्वानुमान र आफ्ना संभावित भूमिका र जिम्मेवारीबारे सजग छन् भन्ने सुनिश्चित गर्ने ● अस्थायी शिविर र टेण्ट सुरक्षित स्थानमा निर्माणका लागि तयारी गर्ने ● खानेपानी र शौचालय व्यवस्थित गरी राख्ने ● राहत तथा उद्धार सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने 	<p>जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकायहरू, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)</p>
<p>खाद्य सुरक्षा, कृषि र जीविकोपार्जन तथा अस्थायी आवास र गैरखाद्य पदार्थ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आश्रय सामग्रीहरू, गैर खाद्य पदार्थ, खाद्यान्न, पानी र औषधि आपत्कालीन आश्रय स्थलमा भण्डारण गर्ने । यी वस्तुहरूलाई पहिले नै तयारी हालतमा राख्ने र आवश्यक परेका बेला समुदायलाई तुरुन्तै उपलब्ध गराउने । ● सरकारी निकायहरू, संयुक्त राष्ट्र संघ निकायहरू, राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरू मार्फत हुने सहयोग कार्यको लागि उपलब्ध भण्डारको पुनः लेखाजोखा गर्ने ● राहत सेवाको अधिकतम वितरण लेखाजोखा गर्ने ● महत्वपूर्ण राहत प्याकेज र प्रारम्भिक प्राथमिकता सहायता पहिचान गर्ने ● कृषकहरूलाई धान रोप्न एक हप्ता ढिलो गर्न सूचित गर्ने ● कृषकहरूलाई वाली/तरकारी/फलफूल/माछा उपजमा पर्न सक्ने विपद्बारे सूचित गर्ने ● कृषकहरूलाई माछा पोखरी, पशुपालन, कुखुरा फारम सुरक्षा गर्न सूचित गर्ने ● तालिम प्राप्त जनशक्ति र सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने 	<p>नेपाल रेडक्रस सोसाइटी(क्लस्टर प्रमुखहरूसँगको समन्वयमा), सुरक्षा निकायहरू, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), विपद् व्यवस्थापन समिति (जिल्ला एवम् स्थानीय)</p>

उच्च	स्वास्थ्य र पोषण, शिक्षा, खानेपानी तथा सरसफाई <ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य केन्द्रहरू, शिक्षाकेन्द्र र आश्रयस्थल जस्ता अस्थायी सुविधाका लागि स्थलगत योजना बनाउने पानी र औषधी आपत्कालीन भण्डारण गर्ने। यी वस्तुहरूलाई पहिले नै तयारी हालतमा राख्ने र आवश्यक परेका बेला समूदायलाई तुरुन्तै उपलब्ध गराउने 	शिक्षा कार्यालय, जनस्वास्थ्य कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय
	तल उल्लेखित मध्यम सम्भाव्यता स्तरको लागि निर्दिष्ट गरिएका क्रियाकलापहरू समेत गर्ने	तल निर्धारण गरिएको
मध्यम	सम्पूर्ण पूर्वतयारी गतिविधिहरू (साधारण) कार्यविधि १ मा उल्लेखित भएअनुसार सम्पन्न भइसकेको सुनिश्चित गर्ने	कार्यविधि १ मा निर्धारण गरिए अनुसार
	सबै क्षेत्रगत निकायहरू <ul style="list-style-type: none"> आकस्मिक टोली, सूचना तथा सञ्चार टोली, औषधोपचार टोली र राहत वितरण टोली गठन गर्ने । 	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), स्वास्थ्य कार्यालय, विद्युत कार्यालय
	सूचना तथा सञ्चार <ul style="list-style-type: none"> जल तथा मौसम विज्ञान विभाग कार्यालयद्वारा जारी भएको मौसम पूर्वानुमान बारेमा जिल्ला र स्थानीय निकायहरूमा जानकारी दिने सन्निकट बाढीसँग सम्बन्धित सूचनाको सङ्गठनभित्र अन्तरिक सूचना प्रवाह गर्ने सम्बन्धित क्षेत्रमा बाढी आउने सम्भावनाबारे समूदायमा आधारित प्रकोप व्यवस्थापन समिति र कार्यदललाई सचेत गराउने प्रारम्भिक लेखाजोखा, मूल्याङ्कन घरधुरी सर्वेक्षण विवरण फारम र सामग्रीको मुद्रण कार्य गर्ने 	जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला प्रमुख सहयोगी संस्थासँगको समन्वयमा, स्थानीय सरकार
खोज तथा उद्धार <ul style="list-style-type: none"> प्रारम्भिक लेखाजोखा, मूल्याङ्कन, घरधुरी सर्वेक्षण विवरण फारम र सामग्रीको मुद्रण कार्य गर्ने खुल्ला स्थानहरू पहिचान गर्ने र बाढीको स्थितिमा ती स्थानको उपयोग गर्ने योजना बनाउने सुरक्षित मार्ग, परिवहन वाहन, ढुङ्गा आदिको योजना बनाई समूदायमा सञ्चार माध्यमबाट सम्प्रेषण गर्ने हेलीप्याडको पहिचान गर्ने सूचना साभेदारीको पूर्वाभ्यास 	सुरक्षा निकायहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्वसेवकहरू, सडक डिभिजन कार्यालय स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)	

	<p>स्वास्थ्य र पोषण, शिक्षा, खानेपानी तथा सरसफाई</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आपत्कालीन औषधी, प्राथमिक उपचार किट र स्वास्थ्य किट स्थानीय तह र जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य केन्द्रमा उपलब्ध गर्ने ● सङ्कटासन्न क्षेत्रका सामरिक स्थानमा प्राथमिक उपचार किट र क्लोरिन घोल (पानी निर्मलीकरण) भण्डारको व्यवस्था गर्ने ● स्वास्थ्य, जनस्वास्थ्य, अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य चौकी, स्वास्थ्य चौकीहरूमा आपत्कालीन औषधि मौज्जात राख्ने ● अस्थाई शौचालयको व्यवस्था गर्ने 	<p>स्वास्थ्य कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय निकाय (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)</p>
मध्यम	<p>खाद्य सुरक्षा, कृषि र जीविकोपार्जन र अस्थायी आवास र गैर खाद्य पदार्थ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● समूदायको सहज पहुँचको लागि भटपट्ट भोला, पानी नछिर्ने कागजात थैली र त्यस्तै सञ्चित सामग्री सामूदायिक प्रकोप व्यवस्थापन समिति कार्यालय वा अन्य ठाउँहरूमा तयार गर्ने, गैर खाद्य वस्तुको जोहो गर्ने ● घरपालुवा पशु र जीविकोपार्जन सामग्रीहरूको भण्डारणका लागि सुरक्षित स्थानहरू पहिचान गर्ने । ● आवश्यक परिमाणमा ड्राई फुड जस्तै चाउचाउ, बिस्कट, दालमोठ, चिउरा आदिको व्यवस्था गर्ने । ● बालबालिकाका लागि लिटो, सर्वोत्तम पिठो, ल्याक्टोजिनका साथै अति आवश्यकीय कपडाहरूको व्यवस्था गर्ने (डाइपर, प्याड, पेन्टी, न्यानो कपडा) ● सुरक्षित आवास र महिला मैत्री शिविर व्यवस्थापन टोली बनाउने 	<p>नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, सुरक्षा निकायहरू, नेपाल खाद्य संस्थान, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)</p>
	<p>संरक्षण</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नवजात शिशु, सुत्केरी, गर्भवती महिला, बालबालिका, वृद्ध र अपाङ्ग व्यक्तिहरूका लागि विशेष संरक्षणको व्यवस्था गर्ने 	<p>नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, महिला तथा बालबालिका कार्यालय, सुरक्षा निकायहरू</p>
न्यून	<ul style="list-style-type: none"> ● विपद् सम्भावित क्षेत्रमा आवश्यक अखाद्य तथा खाद्य सामग्री सुरक्षित स्थानमा भण्डारण गरिराख्ने ● साधारण पूर्वतयारी (कार्यविधि)-मा उल्लेखित सम्पूर्ण गतिविधिहरू पहिले नै सम्पन्न भइसकेको सुनिश्चित गर्ने 	<p>पहिले नै निर्धारण गरिएको</p>

कनकाई नदीको मैनाचुली जलमापन केन्द्रमा विश्व बाढी सतर्कता प्रणाली(GloFAS) को ७ दिने जल प्रवाह र कनकाई जलाधार क्षेत्रमा ७ दिनको समग्र वर्षाको पूर्वानुमानको उपलब्धतामा कार्यविधि २ सक्रिय हुन्छ। सम्भाव्यता स्तर (उच्च, मध्यम र न्यून) को आधारमा भूमिका तथा दायित्व तालिकामा निर्धारण गरे अनुरूप पूर्वतयारी सम्बन्धि क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिनुपर्छ।

पूर्वानुमान	उच्च सम्भाव्यता	मध्यम सम्भाव्यता	न्यून सम्भाव्यता
विश्व बाढी सतर्कता प्रणाली(GloFAS) ७ दिन जल प्रवाह	७ दिनमा खतरा तह नाघ्ने सम्भाव्यता (>७०%)	७ दिनमा खतरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता (५०-७०%)	७ दिनमा खतरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता (<५०%)
विश्व बाढी सतर्कता प्रणाली (GloFAS) ७ दिने समग्र वर्षा (३०० मिलिमिटर भन्दा बढी)	वर्षा हुने सम्भाव्यता (>७०%)	वर्षा हुने सम्भाव्यता (५०-७०%)	वर्षा हुने सम्भाव्यता (<५०%)

कार्यविधि ३ : ३ दिने पूर्वानुमानका लागि बाढी पूर्वतयारी

भूमिका तथा उत्तरदायित्व तालिका

(क) ट्रिगर संयन्त्र:

जल तथा मौसम विज्ञान विभाग र क्षेत्रीय एकीकृत बहुप्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली(RIMES) को कनकाई जलाधारमा तीनदिने गणितीय मौसम पूर्वानुमान, र विश्वव्यापी बाढी सचेतना प्रणाली(GloFAS) को कनकाई नदीको मैनाचुली जलमापन केन्द्रमा तीनदिने जल प्रवाहको पूर्वानुमानको उपलब्धतामा कार्यविधि ३ सक्रिय हुन्छ।

पूर्वानुमान	उच्च सम्भाव्यता	मध्यम सम्भाव्यता	निम्न सम्भाव्यता
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग र क्षेत्रीय एकीकृत बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली(RIMES) को ३ दिने गणितीय मौसम पूर्वानुमान	३ दिनमा १८० मिलिमिटर भन्दा बढी वर्षा हुने	३ दिनमा (६०-१८०) मिलिमिटर वर्षा हुने	३ दिनमा ६० मिलिमिटर भन्दा कम वर्षा हुने
विश्व बाढी सतर्कता प्रणाली (GloFAS)	३ दिनमा खतरास्तर नाघ्ने सम्भाव्यता (>७०%)	३ दिनमा खतरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता (५०-७०%)	३ दिनमा खतरा स्तर नाघ्ने सम्भाव्यता (<५०%)

(ख) भूमिका तथा उत्तरदायित्व तालिका

ट्रिगर लेभल (कहिले)	सम्पन्न गर्नुपर्ने कार्यको विवरण (के)	जिम्मेवार निकायहरू (को)
उच्च	कार्यविधि १ र २ मा उल्लेखित सम्पूर्ण गतिविधिहरू सबै सम्भावित क्षेत्रका लागि सम्बन्धित निकायहरूद्वारा सम्पन्न गरिएको सुनिश्चित गर्ने	पहिला नै निर्धारण गरिएको
	<p>समन्वय, सूचना तथा सञ्चार</p> <ul style="list-style-type: none"> जल तथा मौसम विज्ञान विभागले जारी गरेको मौसम पूर्वानुमानबारे जिल्ला र स्थानीय स्तरका सम्पूर्ण सरोकारवालाहरू, क्लस्टर प्रमुख तथा उपप्रमुखलाई जानकारी गराउने । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति बैठक बोलाउने हरेक क्लस्टरका लागि समन्वय बैठक गर्ने स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने समन्वयकारी रणनीतिक प्रतिकार्य योजना तयारीका निम्ति क्लस्टर बैठक बस्ने स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारी, विषयगत समूहका सदस्य, सबैलाई विदामा नबस्न निर्देशन गर्ने निर्माण व्यवसायी, मेडिकल तथा प्रहरी प्रशासनसँग आवश्यक समन्वय गर्ने भएगरेका निर्णयहरूको अनुगमन गर्ने 	जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)
	<p>खोज तथा उद्धार</p> <ul style="list-style-type: none"> जिल्ला एवं स्थानीय स्तरमा खोज तथा उद्धार प्रतिकार्य प्रणाली स्थापना, कायम र प्रबन्ध गर्ने कमान्ड पोस्टको विकास गर्ने, असुरक्षित परिवारसम्म पुग्ने सम्पूर्ण मौजुदा मार्गको पहिचान गर्ने सङ्घटन समूदायको नजिकै तयारी अवस्थामा बसेका खोज तथा उद्धार टोली, उनीहरूका पहुँच र स्रोतसाधन अनुगमन गर्ने जिल्ला विपद् प्रतिकार्य टोलीको परिचालन, सम्भावित बाढीको खतरा भएको गाउँहरू, अस्थायी आश्रयस्थल र शिविरहरूमा चिकित्सकहरूको टोली परिचालन गर्ने 	स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), सुरक्षा निकायहरू
	<p>खाद्य सुरक्षा, कृषि, जीविकोपार्जन, अस्थायी आवास र गैरखाद्य पदार्थ</p> <ul style="list-style-type: none"> आवश्यक देखिएको खण्डमा अस्थायी शिविर र टेण्ट सुरक्षित स्थानमा तयारी अवस्थामा राख्ने बाढी पीडित आश्रयस्थल र शिविरहरूमा १ देखि ३ दिनसम्म पुग्ने पर्याप्त ड्राई फुड स्थानान्तरित गर्ने (मानवीय र पशुपंछीहरूको लागि समेत) खाद्य पदार्थको अभाव हुन नदिन खाद्य सामग्री बेचबिखन गर्ने संस्था, उद्योग वाणिज्य संघलाई सजग गर्ने 	कृषि ज्ञान केन्द्र, नेपाल खाद्य संस्थान, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ, , स्थानीय तह

उच्च	<ul style="list-style-type: none"> ● राहत सामग्रीहरू संभावित विपद् क्षेत्रमा नै पुऱ्याई सुरक्षित स्थानमा भण्डारण गरिराख्ने ● जनशक्तिलाई तयारी अवस्थामा राख्ने ● अन्तर विषयगत समूहको समन्वय बैठक गर्ने 	(गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), सुरक्षा निकायहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	स्वास्थ्य र पोषण, शिक्षा, खानेपानी तथा सरसफाई <ul style="list-style-type: none"> ● सङ्कटासन्न समूदायलाई प्राथमिक उपचार किट, density किट र पानी निर्मलीकरण घोल वितरण गर्ने ● घुम्ती क्लिनिकको स्थापना र परिचालनका लागि सम्पूर्ण आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने ● किटजन्य रोगबाट बचाउनका लागि भुल वितरण कार्यक्रम ● पानी प्रदुषण जाँच सम्बन्धमा फिल्ड टेष्ट किटसहित तालिम प्राप्त प्राविधिकहरूको परिचालन ● बाढीको उच्च जोखिमबारे स्वास्थ्यकर्मी RRT र C-RRT लाई जानकारी गराई वृद्ध, बालबालिका, गर्भवती र सुत्केरी आमा आदिको लागि सुरक्षित वासस्थान तथा खानबस्न व्यवस्था मिलाउने ● आवश्यक सामग्रीहरूलाई स्थानीय सेवा प्रदायक संस्था र वडा कार्यालयहरूमा पुऱ्याउने 	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	संरक्षण <ul style="list-style-type: none"> ● अति संकटापन्न क्षेत्रका वृद्धवृद्धा, अपाङ्गता भएका र खाँचोमा परेका मानिसहरूका लागि अन्यत्र सार्ने प्रक्रिया शुरु गर्ने ● अपाङ्गता भएका व्यक्ति, वृद्धवृद्धा, गर्भवती, सुत्केरी, स्तनपान गराइराखेका आमाहरू, बालबालिका, महिला आदिप्रति विशेष संरक्षणको व्यवस्था मिलाउने 	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
	तल उल्लेखित मध्यम सम्भव्यता स्तरको लागि निर्दिष्ट गरिएका क्रियाकलापहरू समेत गर्ने	तल निर्धारण गरिएको
कार्यविधि १ र २ मा उल्लेखित सम्पूर्ण गतिविधिहरू सबै सम्भाव्यता स्तरका लागि सम्बन्धित निकायहरूद्वारा सम्पन्न गरिएको सुनिश्चित गर्ने	प्रक्रिया १, २ मा निर्धारण गरिए अनुरूप	
समन्वय, सूचना तथा सञ्चार अनुगमन तथा मूल्याङ्कन टोली गठन गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)	

मध्यम	खाद्य सुरक्षा, कृषि, जीविकोपार्जन,अस्थायी आवास र गैर खाद्य पदार्थ <ul style="list-style-type: none"> खाद्य आपूर्ति भण्डारणको निमित्त पानी नछिर्ने भोला सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिलाई वितरण गर्ने नागरिकता प्रमाणपत्र, राहदानी, जग्गा धनीपूजा प्रमाणपत्र, सवारी चालक अनुमति पत्र, शैक्षिक प्रमाण-पत्र आदिजस्ता महत्वपूर्ण कागजातहरु राख्नको निमित्त पानी नछिर्ने थैली सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिलाई वितरण गर्ने रबरको पन्जा, रबरको बुट पानी नछिर्ने ज्याकेट, लाइफ ज्याकेट आदि लगायत उद्धार सामग्री सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिलाई वितरण गर्ने महत्वपूर्ण कागजातहरुलाई पानी नछिर्ने थैलीमा राख्न र खाद्य पदार्थ लगायत अन्य वस्तुहरु पानी नछिर्ने भोलामा राख्न सहजीकरण गर्ने घरपालुवा पशुहरुलाई पहिचान गरिएका सुरक्षित स्थानमा अस्थायी रूपमा सार्ने 	कृषि ज्ञान केन्द्र, नेपाल खाद्य संस्थान, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरु), सुरक्षा निकायहरु,नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
मध्यम	स्वास्थ्य र पोषण, शिक्षा, खानेपानी र सरसफाई <ul style="list-style-type: none"> पोषण आहार प्याकेट वितरणको व्यवस्था मिलाउने सङ्कटासन्न समुदायलाई प्राथमिक उपचार किट र पानी निर्मलीकरण घोल वितरण गर्ने गर्भवती, सुत्केरी महिला तथा नर्सिङ्ग आमाहरुलाई स्वास्थ्य किट वितरण गर्ने 	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
न्यून	कार्यविधि १ (साधारण पूर्व तयारी) र कार्यविधि २ मा उल्लेखित सम्पूर्ण गतिविधिहरु सबै सम्भाव्यता स्तरका लागि सम्बन्धित निकायहरुद्वारा सम्पन्न गरिएको सुनिश्चित गर्ने	पहिला निर्धारण गरिए अनुरूप

कार्यविधि ४: १ दिने पूर्वानुमानका लागि आपत्कालीन बाढी पूर्व तयारी

ट्रिगर संयन्त्र:

जल तथा मौसम विज्ञान विभागको गणितीय मौसम भविष्यवाणीरक्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली(RIMES)को कनकाई जलाधारमा १ दिने वर्षा पूर्वानुमान र विश्वव्यापी बाढी सचेतना प्रणाली(GloFAS),सम्भाव्य पूर्वानुमान मोडेल लगायतबाट कनकाई नदीको मैनाचुली जलमापन केन्द्रमा १ दिने जल प्रवाहको पूर्वानुमानको उपलब्धतामा कार्यविधि ४ सक्रिय हुन्छ। यो कार्यविधि मुख्य रूपमा स्थानान्तरण गर्ने कार्यमा केन्द्रित रहन्छ।

पूर्वानुमान	उच्च सम्भाव्यता	मध्यम सम्भाव्यता	न्यून सम्भाव्यता
-------------	-----------------	------------------	------------------

जल तथा मौसम विज्ञान विभागको २४ घण्टे गणितीय मौसम पूर्वानुमान	२४ घण्टामा १४० मिलिमिटर भन्दा बढी वर्षा हुने	२४ घण्टामा ६०-१४० मिलिमिटर वर्षा हुने	२४ घण्टामा ६० मिलिमिटर भन्दा कम वर्षा हुने
विश्व बाढी सतर्कता प्रणाली	२४ घण्टामा खतरा तह नाघ्ने सम्भाव्यता (>७०%)	२४ घण्टामा खतरा तह नाघ्ने सम्भाव्यता (५०-७०%)	२४ घण्टामा खतरा तह नाघ्ने सम्भाव्यता (<५०%)
वर्षा निगरानी	>६० मिलिमिटर १ घण्टामा, >८० मिलिमिटर ३ घण्टामा, >१०० मिलिमिटर ६ घण्टामा, >१२० मिलिमिटर १२ घण्टामा, >१४० मिलिमिटर २४ घण्टामा	३०-६० मिलिमिटर १ घण्टामा, ६०-८० मिलिमिटर ३ घण्टामा, ८०-१०० मिलिमिटर ६ घण्टामा, १००-१२० मिलिमिटर १२ घण्टामा, १२०-१४० मिलिमिटर २४ घण्टामा	(<६०) मिलिमिटर २४ घण्टामा
नदी निगरानी	नदीको जलसतह सतर्कता तहभन्दा माथि र बढिरहेको अवस्था	नदीको जलसतह सतर्कता तह नजिक र बढिरहेको	नदीको जलसतह सामान्य र स्थिर

तयारीसँग सम्बन्धित गतिविधिहरूका लागि केन्द्रित छ। ट्रिगरस्तर पहिले नै ट्रिगर सूचिमा निर्धारण गरिएका छन्।

भूमिका तथा उत्तरदायित्व तालिका

ट्रिगर लेभल (कहिले)	सम्पन्न गर्नुपर्ने कार्यको विवरण (के)	जिम्मेवार निकायहरू (को)
उच्च	सम्पूर्ण गतिविधिहरू कार्यविधि १, २ र ३ मा उल्लेखित भए अनुसार सम्पन्न भएका छन् भन्ने सुनिश्चित गर्ने	पहिला नै निर्धारण गरिए अनुरूप
	समन्वय, सूचना तथा सञ्चार <ul style="list-style-type: none"> जलमापन केन्द्रहरूसँग नियमित सञ्चार गर्ने र जलस्तर एफएम तथा रेडियो स्टेसनहरूलाई अद्यावधिक गराउने। स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने सञ्चारको वैकल्पिक व्यवस्था गर्ने 	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
	सबै क्षेत्रगत निकायहरू <ul style="list-style-type: none"> अस्थायी आश्रय तथा शिविरहरूमा जिल्ला तथा स्थानीय विपद् प्रतिकार्य टोली र औषधोपचार टोली परिचालन गर्ने 	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सुरक्षा निकायहरू, जनस्वास्थ्य कार्यालय

	<ul style="list-style-type: none"> ● खोज तथा उद्धार क्लस्टर र समन्वय, सूचना तथा सञ्चार क्लस्टरको आपतकालीन बैठक बस्ने 	जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)
	<p>स्वास्थ्य र पोषण, शिक्षा, खानेपानी र सरसफाई</p> <ul style="list-style-type: none"> ● गर्भवती महिला तथा नर्सिङ आमाहरूलाई स्वास्थ्य किट वितरण गर्ने ● सुरक्षित स्थानमा लाने र उपचार आदिको पूर्ण व्यवस्थापन गर्ने ● Referral को व्यवस्था मिलाउने ● घुम्ती शुद्ध खानेपानी, शौचलय स्थापना र परिचालन 	जनस्वास्थ्य कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
	<p>खोज तथा उद्धार</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नदीको किनार नजिकै र बाढीको खतरा क्षेत्रमा बसोबास गरिरहेका सबैभन्दा सङ्घटासन्न जनसमूदायलाई स्थानान्तरण गर्ने ● घर पालुवा जनावरहरूलाई सुरक्षित क्षेत्रमा सार्ने ● छोडेर आएका घरहरू, स्थानान्तरित घरपालुवा जनावरहरू र जीवन निर्वाहका सामग्रीहरूको सुरक्षा सुनिश्चित गर्ने 	नेपाल सेना, नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)
	<p>खाद्य सुरक्षा, कृषि र जीविकोपार्जन र अस्थायी आवास र गैरखाद्य पदार्थ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● अस्थायी आश्रयस्थल र शिविरहरूमा पिउने पानी, खाद्यान्न, गैर खाद्य सामग्री जस्ता सुविधाहरू सही तरिकाले प्रबन्ध गरिएको सुनिश्चित गर्ने 	सहायता संस्थाहरूसँगको समन्वयमा क्लस्टर प्रमुखहरू, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)
	<p>संरक्षण</p> <ul style="list-style-type: none"> ● अपाङ्गता भएका व्यक्ति, वृद्धवृद्धा, स्तनपान गराइरहेका आमाहरू, बालबालिका, महिला आदिप्रति विशेष ध्यान दिने ● सर्प लगायत अन्य घातक जीवजन्तु तथा घातक जनावरहरूबाट हुनसक्ने जोखिमप्रति सुरक्षा र सतर्कता अपनाउने ● महिला तथा बालबालिकाको गैह्रकानुनी ओसार-पसार र उनीहरूमाथि हुन सक्ने दुर्व्यवहार प्रति सतर्कता र सुरक्षा 	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), सामूदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति
मध्यम	कार्यविधि १,२,३ मा उल्लेखित सम्पूर्ण गतिविधिहरू सबै सम्भाव्यता स्तरका लागि सम्बन्धित निकायहरूद्वारा सम्पन्न गरिएको सुनिश्चित गर्ने	पहिला नै निर्धारण गरिए अनुरूप

न्यून	सम्पूर्ण गतिविधिहरू कार्यविधि १, २ सबै सम्भाव्यता स्तरका लागि र कार्यविधि ३ मध्यम सम्भाव्यता स्तरको लागि सम्पन्न गरिएको सुनिश्चित गर्ने	पहिला निर्धारण गरिए अनुरूप
-------	---	----------------------------

कार्यविधि ५ : आपत्कालीन प्रतिकार्य र उद्धार

ट्रिगर संयन्त्र

तल प्रस्तुत गरिएका प्रतिकार्य र राहत क्रियाकलापहरू नदी सतहले खतरा तह नाघनासाथ र बाढीले समूदायहरूलाई क्षति गर्नासाथ सञ्चालन गरिन्छन् । यो चरण सतर्कता तहभन्दा नदी सतह नघट्टुन्जेल र स्थायी नहुन्जेलसम्म रहन्छ । आपत्कालीन प्रतिकार्य क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्दा अन्तर क्लस्टर समन्वय अति आवश्यक हुन्छ ।

भूमिका तथा उत्तरदायित्व तालिका

घण्टा (कहिले)	राहत तथा प्रतिकार्य गतिविधिहरू (के)	जिम्मेवार निकायहरू (को)
घण्टा ०	<ul style="list-style-type: none"> खोज तथा उद्धार टोली र द्रुत प्रतिकार्य टोलीको परिचालन गर्ने 	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, सुरक्षा निकायहरू
	<ul style="list-style-type: none"> मानिसहरू र घरपालुवा जनावरहरू स्थानान्तरण गर्ने 	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)
	<ul style="list-style-type: none"> सूचना सङ्कलन गर्न, व्याख्या गर्न र पुष्टि गर्न आपत्कालीन सूचना प्रणाली (तथ्याङ्क-सूचना इकाई) स्थापना गर्ने 	जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, जिल्ला समन्वय समिति, सुरक्षा निकायहरू, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)
	<ul style="list-style-type: none"> आपत्कालीन प्रतिकार्यका लागि कार्य सञ्चालन विधि अनुसार राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र सक्रिय बनाउने 	गृह मन्त्रालय, राष्ट्रिय तथा जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र
	<ul style="list-style-type: none"> बाढीको खतरा क्षेत्रमा नदीको सतह सतर्कता तहभन्दा तल नभरेसम्म प्रतिघण्टाको अद्यावधिक सूचना प्रवाह जारी गरिरहने 	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)
	<ul style="list-style-type: none"> सम्बद्ध आपत्कालीन प्रतिकार्य योजनाहरूलाई सक्रिय बनाउने । क्लस्टर र कार्यदल समूहले आफ्ना सम्बन्धित आपत्कालीन योजनाहरू सक्रिय बनाउने 	जिल्ला तथा स्थानीय स्तरका सबै क्लस्टरहरू
	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने 	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय

घण्टा ० देखि घण्टा + ३	<ul style="list-style-type: none"> ● खानेपानी र सरसफाई क्लस्टरको आकस्मिक बैठक बस्ने 	
	<ul style="list-style-type: none"> ● आपत्कालीन सञ्चार प्रणालीको (एकद्वार सञ्चार नीति) विकास गर्ने र तथ्याङ्क-सूचना इकाईबाट प्राप्त नियमित सूचना सार्वजनिक जागरूकताका लागि रेडियो, टिभी, एसएमएस आदि मार्फत सूचना प्रवाह गर्ने 	जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), मिडिया
	<ul style="list-style-type: none"> ● घाइतेलाई घुम्ती क्लिनिकहरू मार्फत प्राथमिक उपचार गर्ने ● सर्पदंशको उपचार सामग्री र प्राविधिकको व्यवस्था गर्ने 	स्वास्थ्य कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	<ul style="list-style-type: none"> ● क्षति तथा नोक्सानी सम्बद्ध तथ्याङ्कहरू सङ्कलन गर्ने 	जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	<ul style="list-style-type: none"> ● विभिन्न माध्यमहरू (सरकारी अधिकारी, संयुक्त राष्ट्र संघ एजेन्सीहरू, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरू, नागरिक समाज, मिडिया आदि) बाट सङ्कलित सूचनाको आधारमा विपद् (प्रारम्भिक परिदृश्य) को मात्रा र दायराको समीक्षा गर्ने 	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)
	<ul style="list-style-type: none"> ● विपद्सँग जुध्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय पहलहरूको आवश्यकता निर्धारण गर्न स्थानीय क्षमताको लेखाजोखा गर्ने 	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	<ul style="list-style-type: none"> ● विपद्को प्रकृति गाउँ, नगर र जिल्लाको पहुँचबाहिर गएमा प्रादेशिक क्षमता र राष्ट्रिय स्तरको पहलहरूको आवश्यकता समीक्षा गर्न केन्द्रीय अधिकारीहरूसँग सम्पर्क गर्ने 	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), सुरक्षा निकायहरू
घण्टा + ६	<ul style="list-style-type: none"> ● अन्तर क्लस्टर र कार्यदलका बैठक नियमित बोलाउने, अन्तर क्लस्टर समन्वय र नियमित अन्तरक्रिया सुनिश्चित गर्ने 	जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, जिल्ला समन्वय समिति, क्लस्टर प्रमुखहरू, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)
	<ul style="list-style-type: none"> ● संयुक्त रूपमा स्थिति विश्लेषण गर्ने र प्रतिवेदन तयार गर्ने । 	क्लस्टर प्रमुखहरू र जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)
	<ul style="list-style-type: none"> ● राहत शिविरहरूको स्थापनाका लागि आवश्यक क्षेत्रको द्रुत लेखाजोखा गर्ने र पहिचान गर्ने । 	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)

घण्टा + १२	<ul style="list-style-type: none"> आकस्मिक कक्ष, स्वास्थ्योपचार कक्ष, सूचना प्रसार कक्ष र सामग्री वितरण कक्ष स्थापना गर्ने । 	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)
	<ul style="list-style-type: none"> अस्थायी आश्रयस्थल र बाढी पीडितका लागि राहत वितरणको समन्वय गर्ने र अख्तियारीको निरन्तरता दिने जीवित व्यक्तिहरूलाई तत्काल जीवन रक्षक राहत सामग्रीको वितरण गर्ने 	क्लस्टर प्रमुख र उपप्रमुख, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू)
घण्टा +१२- घण्टा +२४	<ul style="list-style-type: none"> प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा सम्पन्न गर्ने, बहु क्लस्टर प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा जरुरी छ कि भनेर पहिचान गर्ने 	स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	<ul style="list-style-type: none"> बाढी प्रभावितसम्म पुग्न सम्भावित अवरोधहरूको पहिचान गर्ने 	क्लस्टर प्रमुख र उपप्रमुख
घण्टा +२४- घण्टा +४८	<ul style="list-style-type: none"> अस्थायी आश्रयहरूको प्रबन्ध गर्ने । 	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र क्लस्टर प्रमुखहरू
	<ul style="list-style-type: none"> स्थानान्तरण, पुनर्वास गर्न नपर्ने जनसमूदाय जसलाई उनीहरूका आफ्नै स्थानमा सहायता पुऱ्याउन सकिन्छ, उनीहरूको पहिचान गर्ने 	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सुरक्षा निकायहरू
	<ul style="list-style-type: none"> पीडित व्यक्तिहरू जो स्थानीय स्रोतसाधनको प्रयोग गरेर आफ्ना लागि अस्थायी आवास बनाउँछन् उनीहरूलाई नगद वितरण गर्ने 	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू), स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
घण्टा +४८- घण्टा +७२/नदी स्तर सामान्य नहुन्जेल	<ul style="list-style-type: none"> पीडित व्यक्तिहरू जो स्थानीय स्रोतसाधनको प्रयोग गरेर आफ्ना लागि अस्थायी आवास बनाउँछन् उनीहरूलाई नगद वितरण गर्ने (हटाउने) 	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय सरकार, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
	<ul style="list-style-type: none"> महिला, बालबालिका वृद्ध र अपाङ्गका सुरक्षाको लागि शिविर र वितरण क्षेत्रमा विशेष सुरक्षा प्रबन्ध गर्ने 	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, क्लस्टर सुरक्षाको लागि सुरक्षा निकायहरू
	<ul style="list-style-type: none"> पशु तथा जीविकोपार्जन सम्बन्धि सामग्रीहरूको सुरक्षा व्यवस्थापन गर्ने 	सुरक्षा निकायहरू
	<ul style="list-style-type: none"> नियमित स्थिति प्रतिवेदन प्रकाशित गर्ने 	सबै क्लस्टरहरू
	<ul style="list-style-type: none"> आपत्कालीन चरणबाट विपदोत्तर चरणमा प्रवेश गर्दा अपनाइने प्रतिकार्य रणनीतिबारे जिल्ला र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा क्लस्टरको बैठक आयोजना गर्ने 	प्रमुख जिल्ला अधिकारी/ स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिकाहरू) प्रमुखहरू, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति

अनुसूचि ९

पालिकास्तरीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (LEOC)सञ्चालनको लागि न्यूनतम आवश्यक सामग्रीको विवरण :-

क्र.स.	सामग्रीहरु
१	कम्प्युटर (सेट १ थान)
२	प्रिन्टर (१ थान)
३	टेलिफोन ,इन्टरनेट सुविधा
४	पावर ब्याकअप लागि जेनेरेटर वा सौर्य उर्जा र इन्धन
५	कोठा ,फर्निचर (टेबल १, कुर्सी १, प्लाष्टिक कुर्सी ५ थान)
६.	हाते माइक र साईरन
७.	सूचना संरचना -कार्यपालिका,DEOC,EOC ,समूदाय सम्पर्क व्यक्ति
८.	पालिकास्तरीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र सञ्चालनको लागि सञ्चालन निर्देशिका SOP

अनुसूचि १०

सन्दर्भ सामग्रीहरु :

१. विपद् व्यवस्थापन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण ऐन २०७५ प्रथम शंसोधन
२. विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५
३. विपद् जोखिम राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना, २०१८-२०३०
४. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०७६ प्रथम शंसोधन
५. अद्यावधिक विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७९/८० भापा
६. स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायू उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका, २०७४
७. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना, २०७१/०७२
८. भापा जिल्लाको गाउँपालिका/नगरपालिका प्रोफाइल, २०७४
९. केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग राष्ट्रिय जनगणनाको तथ्याङ्कगत प्रतिवेदन, २०७८
१०. स्थानीय तहको विभाजन तथा केन्द्रहरुको विवरण, २०७३
११. विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०६६
१२. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
१३. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६९
१४. विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ (अद्यावधिक २०७४)
१५. राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन विधि, २०७२